„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Coutries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y

No. 47 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Lapkričio (November) 23, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

Šauks Industrinį Kongresą

Prižada Sociales Reformas

Paėmė 10,000 Boliviečių Nelaisvėn

ŠAUKS INDUSTRINĮ KONGRESĄ.

Washington, D. C. — Nacionalė Fabrikantų Asociacija lapkričio 18 d. nutarė sušaukti Amerikos Industrinį Kongresą New Yorke gruodžio 5 ir 6 dd. Šio kongreso tikslu bus surasti budus dar geresnei kovai priešais depresiją. Tarpe žymių kalbėtojų, kalbės ir naujas NRA vedėjas D. R. Richberg, taipgi ir prez. Roosevelto neoficialis patarėjas, redaktorius p. R. Moley. Fabrikantų Aesociacija, kaip lygiai ir Amerikos Vaizbos Butas minimame kongrese padarys pastarųjų laikų ekonominės eigos pertvarkymo peržvalgą ir nuties planus, su kurių pagelba butų lengviau sunklaikius kovoti.

Be kita ko, tačiau, šiame kongrese bus keliamas klausimas ir kaslink užsimojimų įvesti 30 valandų darbo savaitę visose industrijose. Kiek žinoma, šis kongresas bus tokiam užsimojimui priešingas, nes sulig Fabrikantų Asociacijos nuomonės trumpinimas darbo valandų yra blėdingas žygis kaip patiems fabrikantams, taip ir darbininkams. Toks kongreso nusistatymas, aiškus dalykas, ne visiems patiks.

PRIŽADA SOCIALES REFORMAS.

Washington, D. C. — Jungtinių Valstijų Darbo sekretorė Perkins paskelbė, jog ji numatanti, kad ateinantis kongresas praves plačias sociales reformas, kurias ji rekomenduos Washingtone laikomoje ekonominio pastovumo konferencijoje. Sekretorė numato, kad bus įvesta netik nedarbo apdrauda, bet ir senatvės pensijos, šelpimo darbai, pagelba vaikams ir sveikatos apdrauda. Toje konfer. kalbėjo ir prez. Rooseveltas, kuris pareiškė, kad nedarbo apdrauda turės buti įvesta sekančio kongreso. Kaslink senatvės pensijų ir sveikatos apdraudos jis abejoja, ar jau atėjo tinkamas laikas šias reformas įvesti.

PAĖMĖ 10,000 BOLIVIEČIŲ NELAISVĖN.

Buenos Aires, Argentina. — Lapkričio 17 d. Paraguajaus kariuomenė užėmė Bolivijos fortą Ballivian, kuris yra svarbiausiu raktu į ginčijamus Gran Chaco aliejaus laukus, už ką šios valstybės jau ilgokai kariauja. Be to, tos pačios dienos priešpiety paraguiečiai užėmė dar šešis Bolivijos fortus. Tos pačios dienos pavakariu visiškai sumušta Bolivijos kariuomenė prie Pilcomayo, kur paimta 10,000 Bolivijos kareivių nelaisvėn. Tie gi Bolivijos kareiviai, kurie nespėta paimti nelaisvėn, bėga dideliausioje suirutėje per upę Pilcomayo ir net į Argentiną.

Šios dienos Paraguajaus pasisekimai bus istoriniai visame Bolivijos-Paraguajaus kare už Gran Chaco sritį. Paraguajui šiuo syk taip gerai sekasi delto, kad naudoja gerą strategiją. Pavyzdžiui, fortas Ballivian paimta taip gudriai, kad boliviečiai tik pabudę pasijuto priešo rankose. Šie paraguiečių žygiai, matyt, nulems ir paties karo laimėjimą.

Tautų Sąjunga šiuo tarpu jau turi prirengusi taikos planą, kuris bus pasiųstas į pasaulinį teismą, kuomet Amerikos valstybės rengiasi paliaubų planą. Išrodo, kad Bolivijos-Paraguajaus karas ilgai jau nesitęs.

LENKAI IR NACIAI BIČIULIUOJASI.

Berlynas. — Nesenai čia Hitleris priėmė Lenkijos ambasadorių, J. Lipskį, kuris įteikė savo kredencialus. Kalbėdamas, Hitleris pareiškė, kad Vokietijos nauji santikiai su Lenkija dar daugiau pagilina abiejų kraštų draugingumą, kas yra labai svarbu atsižvelgiant į šių dienų politinę padėtį Europoje. Esą, abiejų kraštų susiartinimas ir savitarpė veikla yra reikalinga taikai. Ponas Hitleris pareiškė, kad lenkams gelbstint, Vokietija negyvens alkio, o Lenkija iš to turės sau naudos.

VOKIETIJA PROTESTUOJA PRIEŠ FRANCIJĄ.

Geneva. — Vokietija prisiuntė Tautų Sąjungai notą Saar krašto reikalu, išsigindama bent kokios veiklos Saar krašte ir tuo pačiu tarpu kaltindama Franciją, buk ši kėsinasi užgrobti teritoriją. Esą, Francija tam tikslui net turinti prirengusi kariuomenę. Vokietija protestuoja ir reikalauja, kad Francija liautųsi neteisėtai veikusi.

JAPONIJOJE SKURDAS.

Tokio. — Tarpe Japonijos ūkininkų auga didelis skurdas. Tas bado skurdas toks didelis, kad ukininkai parduoda savo dukteris. Tokių dukterų per metus parduodama iki 30,000. Jos parduodamos į vergiją ir prostitucijos namus. Už nuo 16 iki 23 metų mergaites gaunama nuo $3.00 iki $300.00.

DIDELĖ AUTOMOBILIŲ NELAIMĖ.

Bellwood, Pa. — Ant William Penn vieškelio tilto susikulė viens į kitą du automobiliai, kurie užsidegė ir sprogo. Nelaimėje žuvo 7 asmenys, jų skaičiuje 5 studentai, kurie važiavo futbolo žaismės pasižiurėti.

JUGOSLAVIJA SKUNDŽIA VENGRIJĄ.

Paryžius. — Čia gauta žinių, kad Jugoslavija mano apskrųsti Vengriją Tautų Sąjungos tarybai, buk Vengrija suokalbiavusi nužudyti Jugoslavijos karalių Aleksandrą ir Francijos užsienio reikalų ministerį Barthou, nes Vengrija suteikusi prieglaudą Jugoslavijos politiniams trem tiniams, kurie karalių ir ministerį užmušė.

350 DARBININKŲ GALĖS PIRKTIS AUTOMOBILIUS.

Maskva. — Valdžia trukšmingai paskelbė, kad 350 darbininkų iš Čeliabinsko traktorių dirbtuvės galės nusipirkti automobilius, jei turės pinigų. Bet tą teisę pirktis automobilius darbininkai turės užsipelnyti savo sunkiu darbu ir triusu, pasižymėdami darbštumu geriau, negu kiti darbininkai.

AUDROJE ŽUVO 23 ŽMONĖS.

Manila, Filipinų Salos. — Praeitą savaitę Filipinų Salas nusiautė didelė audra, tifunas. Audroje žuvo 23 žmonės ir medžiaginių nuostolių padaryta už $2,000,000; 20,000 žmonių liko be pastogės.

Vėliausi apskaičiavimai įrodo, kad žuvusių bus kur kas daugiau negu išsyk buvo žinoma.

PASITRAUKS IŠ PAŠTO VIRŠININKO VIETOS.

New York, N. Y. — Iš pilnai pasitikėtinų šaltinių sužinoma, kad Jungt. Valstijų generalis pašto viršininkas, James A. Farley, bėgy 6 mėnesių pasitrauks iš užimamos vietos. Jo vietą užims dabartinis jo pagelbininkas, Howes. Bet Farley ir toliau pasiliks demokratų partijos pirmininku.

JAPONIJA ATSIŽADANTI LAIVYNO LYGYBĖS.

Londonas. — Pastaruoju laiku eina gandų, kad Japonija tiek norinti susitaikyti su Jungtinėmis Valstijomis, kad žadanti atsiimti savo reikalavimą pripažinti Japonijai karo laivų lygybę ir sutinkanti svarstyti Anglijos pasiulymus del naujos sutarties. Bet šitie gandai dar nepasitvirtino.

PASIDAVĖ 250 SUKILĖLIŲ.

Mexico City, Meksika. — Morelos valstijoje kelias savaites veikia burys sukilėlių. Pastaruoju laiku pranešama, kad tie sukilėliai geruoju pasiduoda federalės valdžios kariuomenei. Tokių sukilėlių esą apie 250.

SIULO PLANĄ DEPRESIJOS PRAŠALINIMUI.

Goslar, Vokietija. — Vokietijos naciai pasiulė planą, kuriuo einant butų galima prašalinti depresiją Europoje, o gal ir visame pasauly. Sulig to plano, esą reikia tik susitarti su kitomis valstybėmis apie Vokietijos prekių mainymą ant kitų šalių maisto produktų, nes maisto Vokietijoje visuomet truksta. Visa bėda dabar esanti ta, kad pasaulis Vokietijos prekes boikotuoja ir jų neperka.

KALĖDŲ DOVANOS Į LIETUVĄ.

Washington, D. C. — Pašto departamentas praneša, kad visos siunčiamos į Lietuvą šiais metais dovanos tėvams, giminėms ir pažįstamiems turi buti išsiųstos **prieš gruodžio 3 d.** Vėliau išsiųstos dovanos nebus gautos Lietuvoje prieš Kalėdas.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Taškentas, Rusija. — Lapkričio 17 d. čia mirčiai nuteista šeši kaimiečiai, kurie buvo įtarti sabotažavime medvilnės auginimo ukiuose. Dvidešims tokių įtartųjų nuteista ilgiems metams kalėti.

Leningradas. — Lapkričio 17 d. daryta bandymas naudoti automobiliams išrastą gazoliną, kuris išspaudžiamas iš durpių. Bandymas davė gerų pasekų. Tuo gazolinu automobilis buvo varomas iš Leningrado į Maskvą ir atgal. Gazolinas duoda stipresnę jėgą ir pigiau kainuoja, negu paprastas gazolinas.

Maskva. — Rusijos ateistų (bedievių) organizacija rengiasi dideliam vajui, kad darbininkus sulaikius nuo religinių kalėdinių apeigų. Tuo tarpu pastebima, kad religiškumas Rusijoje didėja.

Roma. — Šiuo tarpu Europoje studijuojama du nusiginklavimo planai, vienas kurių yra Jungt. Valstijų prez. Roosevelto pasiulymas, o kitas — Rusijos užsienio reikalų komisaro Litvinovo.

Berlynas. — Vokietija leidžia šimtus tukstančių markių sugrąžinimui į Saar sritį tų to krašto gyventojų, kurie dabar randasi svetimuose kraštuose ir kurie ten gyveno iki birželio 28 d., 1919 m., kad jie galėtų balsuoti laike plebiscito, kuris įvyks sausio 13 d., 1935 m. Tokių balsuotojų 400 partraukiama iš New Yorko ir šimtai taipgi bus pargabenta net iš Kinijos, Pietinės Amerikos ir kitur.

Tupelo, Miss. — Vykdamas pasilsiui į Warm Springs, prez. Rooseveltas šioje apylinkėje pasakė dvi kalbas. Kadangi Tennessee Valley šiuo tarpu rengiami didžiausi tvenkiniai, kurie gamins to krašto gyventojams elektros jėgą, prez. savo kalba tai daugiausia ir palietė. Be kita ko, jis pareiškė, kad laikui bėgant ir visame krašte valdžia tokius tvenkinius įsteigs ir jie visuomenei tarnaus.

Iš Lietuvos

DIDELĖ KLAIPĖDOS VOKIETININKŲ BYLA.

Klaipėdos priešvalstybinių gaivalų-vokietininkų kaltinamų valstybės išdavimu byla Lietuvos kariuomenės teisme bus sprendžiama lapkričio mėnesy. Joje išviso kaltinami 126 asmenys, liudininkais pakviesta dalyvauti 296 žmonės. Kai kurie Kauno laikraščiai rašo, kad kaltinamieji kreipiasi į savo advokatus, prašydami liudininkais iškviesti Vokietijos propagandos ministerį Gebelsą, žinomąjį lietuvių šmeižiką ir melagingų gandų apie Lietuvą kurėją, Oberlenderį, tokį pat Kochą, Hitlerio pavaduotoją Hessą ir kitus. Šie liudininkai turėtų įrodyti, kad tarp kaltinamųjų Klaipėdos vokietininkų ir Vokietijos hitlerininkų nebuvo jokių ryšių. Kaltinamuosius priešvalstybinius gaivalus nevisi advokatai sutiko ginti, nors jiems ir buvo siulyta geras atlyginimas. Vienam Lietuvos advokatui kaltinamieji siulę 50,000 litų ir dar kasdien po 100 litų kol byla pasibaigs. Tačiau šis advokatas ne susigundė tokiu augštu užmokesčiu ir priešvalstybinius gaivalus ginti atsisakė.

PABALTIJO SANTARVĖ ĮSIGYVENA.

Per pereitą Tautų Sąjungos sesiją, kaip žinome, buvo pasirašyta Lietuvos, Latvijos ir Estijos politinio bendradarbiavimo sutartis. Latviai ir estai šią sutartį jau anksčiau patvirtino. Spalių 26 dieną patvirtino ir Lietuvos prezidentas. Netrukus Rygoje bus pasikeista šios sutarties patvirtinimo dokumentais. Nuo tada plačiai pagarsėjusi Pabaltijo santarvės sutartis pradės veikti ją pasirašiusiose valstybėse.

TURKŲ DELEGACIJA LIETUVOJE.

Lietuva ir Turkija ligi šiol beveik jokių prekybinių santikių neturėjo. Paskutiniuoju laiku turkai susidomėjo kai kuriomis Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių prekėmis. Tuo tikslu gruodžio mėn. į Lietuvą atvyks turkų prekybos delegacija, kuri susipažins su Lietuvos gaminių rinka ir tarp abiejų šalių užmegs prekybinius santikius.

PABALTĖS VALSTYBIŲ KONFERENCIJA.

Lapkričio 2 dieną Estijos pasiuntinys Kaune Leppikas pakvietė Lietuvos užsienių reikalų ministerį Lozoraitį į pirmąją Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministerių konferenciją, kuri bus Estijos sostinėje Taline lapkričio 29 ir 30 dienomis. Ši konferencija šaukiama pagal Lietuvos, Latvijos ir Estijos santarvės ir bendradarbiavimo sutartį. Ministeris Lozoraitis Estijos pakvietimą priėmė.

SOVIETŲ ŽURNALISTAI ATVYKS Į KAUNĄ.

Kaip žinome, šios vasaros pradžioje Sovietų Rusijoje viešėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistų atstovai. Ten jie buvo pakviesti Sovietų Rusijos žurnalistų. Pabaltijo valstybių žurnalistai apžiurinėjo įdomiausias Sovietų Rusijos vietas, susipažino su jų ukiu ir kultura. Dabar tuojau po naujų metų į Pabaltijo valstybes su revizitu atvyks didelė Sovietų Rusijos žurnalistų ekskursija. Šioje ekskursijoje dalyvaus žinomi Sovietų žurnalistai, kaip Ratekas, Kolcovas ir kadaise Kaune gyvenęs Arkadijus Buchovas. Sovietų žurnalistai Lietuvoje, be Kauno, dar aplankys Klaipėdą ir kitus provincijos miestus.

TARSIS SU GRAIKIJA.

Lietuva plėsdama savo prekybos santikius su kitomis valstybėmis, artimiausiu laiku nori sudaryti prekybos sutartį ir su Graikija. Šiuo reikalu dabar vedami paruošiamieji darbai su tam tikromis Graikijos ekonomi nėmis įstaigomis. Nors eksporto galimumai į Graikiją yra labai maži, tačiau tikimasi, kaip nors susitarti, kad prekybos balansas su graikais nebutų Lietuvai nuostolingas.

VALDININKŲ UNIFORMOS.

Jau kelinti metai, kai tam tikros Lietuvos įstagos svarsto reikalą apie valdininkams uniformos įvedimą. Tiesa, kai kurie valdininkai jau tokią uniformą turi. Dabar numatoma, kad visų ministerių valdininkai bus uniformuoti. Uniformos nešiojimas bus privalomas tiems valdininkams, kurie turi daug reikalų su piliečiais.

Lietuva Skriaudžianti Vokietiją

Pabaltijo valstybių konferencija, kuri lapkričio mėn. pabaigoje įvyks Taline, ir kai kur spaudoje pasirodžiusios žinios, esą, Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas artimiausiu laiku atvažiuos į Kauną, sukėlė vokiečių sluoksniuose didelį susirupinimą. Čia mėginama iškomentuoti, lyg Pabaltijo valstybių bendradarbiavimas tiesioginiai liečia trečiojo reicho interesus. Tačiau vokiečiai, norėdami nukreipti viešosios nuomonės dėmesį nuo to, kad čia turima reikalo su Rytų politika, kurios planus kala Rosenbergas, tą susirupinimą bando pridengt Varš. spauda.

„Voelkische Beobachter", pavyzdžiui, rašo, kad Varšavoje su dideliu įtempimu žiūrima į Pabaltijo bloko plėtimo mėginimus, kadangi, esą, Lenkija turinti Pabalty svarbiausių politinių interesų. Laikraštis pareiškia: **„Juo nemalonesnė yra iš Kauno gauta žinia, kad Litvinovas, dar prieš konferenciją nori padaryti oficialų revizitą Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeriui".** Laikraštis priduria: **„Ta žinia Varšavoje komentuojama tokiu budu, kad Litvinovas vėl stengiasi pasireikšti Pabalty, kaipo Lenkijai partneris".**

„Berliner Beorsenzeitung", kuris nekartą buvo panaudojamas kurstymui prieš Lietuvą, ilgame straipsny „Kaunas persiorientuoja Paryžiaus linkme" vaizduoja Lietuvą, kaip „mažą išdykėlį", kuris „per tvorą išdaužo svetimus langus". Visas straipsnis parašytas liguisto sarkazmo tonu, kuris tik aiškiai parodo, nusiminimą del nepavykusių pučo planų Klaipėdos krašte. Vokietiją laikraštis, tarp kitko, vaizduoja, kaip **„kaimyną, kuris serga ir guli lovoje"** ir kurį **„per daug drąsi Lietuva skriaudžia"**, o pati paskui ieškanti prieglobsčio Paryžiuje, kuris, pasak laikraščio, esąs „visų blogos sąžinės kankinamųjų prieglobstis". Esą, **„nenuostabu, kad tokios prigimtys, kurios gali gyventi tik iš nesantaikos, jaučia viena prie kitos traukimą".** Pasak laikraščio, vokiečių lenkų sutartis toms abiems valstybėms davusi ypatingos progos. Esą, Francija pasiuliusi Lietuvai **„glaudžią Francijos—Maskvos—Pabaltijo valstybių—sąjungą"**, o Pabaltijo valstybių sutartis, to laikraščio galvosena, esanti „greičiau kortų namelis, kaip gramito blokas". Tuo savo „konstatavimu" laikraštis ypatingai džiaugiasi. Pasak laikraščio, „kaip atrodo, Lietuvos vyriausybė, atsižvelgdama į francuzų rusų santarvės planus, laiko dabartinį momentą tinkančiu laimėti atitinkamomis sutartimis Francijos draugingumą ir užimti tą vietą, kurią turėjo Lenkija". Pagaliau, laikraštis grasina **„vokiečių lenkų draugingumu, kurio stiprėjimas sparčiai žengia į priekį".** Po Gembešo atsilankymo Varšavoje, vokiečių spauda pradėjo naudoti naują grasinimo „kai kuriais įvykiais pietų rytų Europoje" formą. Ta forma panaudoja baigdamas ir „Berliner Boersenzeitung".

Pabaltijo Valstybių Sutarties Reikšmė

Lietuvos, Latvijos ir Estijos santarvės sutartis jau yra trijų galvų patvirtinta. Kai buvo pradėta rengtis prie šios sutarties, tai Rytų Europoje buvo kilęs tikras politinis sukurys, kuriame mažoms Pabaltijo valstybėms nelengva buvo susivokti, o dar sunkiau buvo išvesti savarankišką politikos liniją. Taigi nugalėjus šią kliutį ir pasiekus visiško susitarimo, yra daugiau pagrindo šią sutartį branginti. Šiuo metu politinės aplinkybės Rytų Europoje yra tokios, kad Pabaltijo valstybių santarvė darosi butina jų nepriklausomybei išsaugoti. Jau pats faktas, kad Lenkija ir Vokietija neigiamai atsiliepė į Sovietų Rusijos pasiulymą garantuoti Baltijo valstybių nepriklausomybę ir kad jos pareiškė neigiamą nusistatymą į Rytų pakto klausimą, savaime verčia ištirti Pabaltijo santarvės reikšmę.

Žinoma, Pabaltijo santarvė neduoda ją pasirašiusioms valstybėms visiškų saugumo garantijų. Baltijos valstybių karo pajėgos, net drauge paimtos, yra menkos, palyginti su pajėgomis tik vieno iš jų didžiųjų kaimynų. Tačiau tai nesumažina Pabaltijo santarvės reikšmės. Esamomis sąlygomis ši santarvė Lietuvai, Latvijai ir Estijai bei jų saugumui sudaro tiek, kiek šiuo metu galima.

Savaime aišku, kad Pabaltijo santarvė, nustatydama glaudų politinį bendradarbiavimą tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos žymiai sustiprino ir išorinį šių valstybių saugumą. Čia daugiausiai reikšmės turi Pabaltijo valstybių tarptautinės padėties sugretinimas. Jau pačioje Genevoje, tik pasirašius sutartį, pastebėta, kad pakilo bendras Pabaltijos valstybių svoris ir jomis susidomėjimas. Tas susidomėjimas savaime aišku, pareina ne iš paprasto žingeidavimo, o iš to vaidmens, kurį Pabaltijo santravei gali tekti suvaidinti Europos taikos politikoje. Pasirašydamos santarvės sutartį, Lietuva, Latvija ir Estija tuo pačiu pasisakė už tą bendrosios politikos mintį, kuri siekia išlaikyti Europoje taiką esamų sutarčių pagrindais. Nežiurint to, ar pavyks susitarti del Rytų Lokarno, Rytų Europoje **Pabaltijo santarvė bus pirmas valstybių susigrupavimas, skirtas taikos reikalams.** Ir čia yra svarbi to susigrupavimo reikšmė. Baltijos santarvė gali buti tas branduolys, apie kurį toliau eis platesnis taikos darbas. Nereikia užmiršti kad šiandien beveik viso pasaulio akys yra atkreiptos į Pabaltį. Reikalas patikrinti šiame pasaulio kampe saugumą ir Pabaltijo valstybių nepriklausomybę yra tiek aiškus, kad juo yra susirupinusios ir diplomatinės kanceliarijos ir pasaulinė viešoji nuomonė. Tokiomis aplinkybėmis Baltijos santarvė gali buti tas kertinis akmuo ant kurio vėliau gali išaugti taikos pastovumo rumai Rytų Europoje.

Žinoma, tas uždeda Pabaltijo valstybėms svarbią taikos misiją — budėti, kad jų taikinga pradžia butų pastovi ir tvirta — duotų gerus vaisius pirmiausiai joms pačioms. Tsb.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SVARBI PASARGA

Pereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas rado reikalingu dar kartą įspėti SLA. kuopų finansų sekretorius ir pirmininkus, kad jie iki paskutinės raidės pildytų konstitucijos patvarkymus sulig narių suspendavimo už nemokėjimą duoklių. Todel patartina visų kuopų pirmininkams, finansų ir protokolų sekretoriams atatinkamu dėmėsiu perskaityti tą Pildomosios Tarybos nutarimą ir visus tuo nutarimu patiektus parėdymus pildyti. Šis Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimas jau tilpo „Tėvynėje" ir čionai jį kartoti nematome reikalo. Kiekvienas SLA. narys jį ras „Tėvynės" 44 num. Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokole kaipo 66-tą nutarimą.

Šia proga tik norėjome atkreipti gerbiamų SLA. kuopų pirmininkų, finansų ir protokolų sekretorių dėmėsį į tą nutarimą. Jis yra labai svarbus pačiai organizacijai ir jos nariams. Dalinai tas apsunkina kuopų sekretorius, bet tai yra konstitucijinis patvarkymas ir butinai reikalinga jį pildyti kaip organizacijos, taip ir narių apsaugai.

Jau buvo rašyta, kad suspenduoti nariai tegali buti priimti atgal į Susivienijimą senomis sąlygomis tik tokia tvarka, kaip konstitucija nurodo. Šituos konstitucijos patvarkymus pildyti griežtai pareikalavo New Yorko Valstijos Apdraudos Departamentas. Todel narių apsaugai butinai reigalinga išpildyti narių suspendavimo už duoklių nemokėjimą konstitucijos nurodomas taisykles. Tai viena. Antra, šitų taisyklių išpildymas apsaugoja ir organizaciją nuo bereikalingo pomirtinių išmokėjimo.

Organizacijai tokie nariai yra ne kažin kokiu kreditu, kurie kuopų susirinkimų nelanko, kuriems kuopų sekretoriai nuolat turi pranešimus siuntinėti apie užvilkintas duokles, arba turi eiti į namus jų duokles išrinkti. Reiškia, tokie nariai nesidomi organizacija ir jie jaučiasi lyg kam tai nepaprastą malonę daranti, kuomet jie prie organizacijos priguli. Tokie nariai niekuo neprisideda prie organizacijos auklėjimo ir palaikymo. Tik šitos rušies nariai dažniausiai ir esti suspenduotais.

Kuomet šitokiems nariams kuopų sekretoriai nepraneša apie jų užvilkintas duokles tokia tvarka, kaip SLA. konstitucija nurodo, tai atsitikime kokios nelaimės ar mirties tokių narių pašelpgaviai reikalauja pomirtines išmokėti ir tuojaus remiasi tuo dėsniu, kad nebuvo išpildyta konstitucijos nurodoma narių suspendavimo procedura. Atvėjų atvėjais prisėjo išmokėti pomirtines suspenduotų narių pašelpgaviams vien delto, kad kuopų sekretoriai laiku nepranešė suspenduojamiems nariams, kad jų duoklės nemokėtos ir neperskaitė sekamam kuopos susirinkime suspenduojamų narių sąrašo, o protokolų sekretorius neįrašė į to susirinkimo protokolą, kurie nariai tapo tame susirinkime suspenduoti. Del šitų techniškumų neišpildymo Susivienijimas buvo priverstas tukstančius dolerių pomirtinėmis išmokėti suspenduotų narių pašelpgaviams, ko nebut reikėję mokėti, jei tie konstitucijos nurodomi techniškumai butų išpildyti.

Šitais dėsniais Pildomoji Taryba pasiremdama ir patiekė tuos parėdymus ir dar kartą įspėjo kuopų viršininkus, kad narių suspendavimo už duoklių nemokėjimą procedura turi buti pilnai išpildyta. Tos proceduros pilnai prisilaikant bus paraginti nariai dažniau lankyti kuopų susirinkimus ir pridaboti savo duoklių užsimokėjimą. Kurie nepaisys kuopų sekretorių pranešimų apie jų užvilktas duokles ir leis save suspenduoti, tai bent bus apsaugota organizacija nuo bereikalingo pomirtinių mokėjimo suspenduotų narių pašelpgaviams.

Todel gerbiami SLA. kuopų viršininkai lai nemano, kad Pildomoji Taryba kokius užsispyrimus varinėja tokiais savo parėdymais. Čia reikalas yra daug svarbesnis, negu gali išrodyti iš paviršaus pažvelgus. Šis reikalas liečia tukstančius dolerių siekiančius bereikalingus išmokėjimus iš SLA. iždo ir kartu liečia tų narių teises ir stovį organizacijoj, kurie visuomet punktuališkai duokles užsimoka ir tik labai retais atsitikimais gali užsimiršti laiku duokles užsimokėti ir tokiu atvėju taptų suspenduoti. Tačiau gavę priminimą apie užvilktas duokles jie pasistengia laiku jas užmokėti ir išvengia susispendavimo.

Linkėtina, kad visų SLA. kuopų pirmininkai ir sekretoriai atkreiptų reikiamo dėmėsio į šį Pildomosios Tarybos nutarimą ir jį pilnai pildytų. To iš mųs reikalauja Susivienijimo ir jo narių apsaugojimas nuo bereikalingų nuostolių.

—o—

SLA. NARIŲ PAREIGOS

Vienos SLA. kuopos finansų sekretorius prašo „Tėvynės" Redakcijos paaiškinti sekamą gana svarbų reikalą:

„Malonėkite paaiškinti viešai per SLA. organą kaslink narių suspendavimo už nemokėjimą duoklių. Konstitucija ir Pildomoji Taryba reikalauja, kad kuopų sekretoriai butinai turi pasiųsti trečiame duoklių neužsimokėjimo mėnesyje nariams paraginimus užvilktas duokles užsimokėti. Bet ką daryti, kuomet trečiame neužsimokėjimo mėnesyje narys ateina į susirinkimą ir nepaisydamas sekretoriaus reikalavimo mokėti už tris mėnesius, užsimoka tik už vieną mėnesį, pasiaiškindamas, kad daugiau pinigų neturi. Taip nariui pasiliekant vis skolingu už du mėnesiu, sekretorius turi siųsti kas mėnesis tokiam nariui paraginimus duokles užsimokėti. Kas atlygins sekretoriui išlaidas, kurių mažiausiai pasidaro 40c. į metus? Jei dešimts tokių narių kuopoje yra, tai jau susidaro $4.00 išlaidų į metus."

Kuopų sekretorių išlaidas padengia kuopa iš savo iždo, kurio palaikymui kiekvienas narys privalo mokėti po 10c. į mėnesį. Šitas kuopos reikalams duokles nustato konstitucija ir visi nariai privalo jas mokėti. Nei viena kuopa negali paliuosuoti narius nuo mokėjimo tokių duoklių, kurias konstitucija nurodo.

Bet šita gerbiamo SLA. veikėjo pastaba mums duoda progą dar kartą priminti, kad SLA. nariai turi organizacijoj netik teises, bet ir pareigas. Kiekvieno nario pareiga lankytis į visus kuopos susirinkimus, o bent vieną kartą kas bertainis metų kiekvienas narys butinai privalo atsilankyti į susirinkimus. Šitas pareigas nariams nurodo konstitucija ir net leidžia bausti pinigine pabauda tokius narius, kurie neatsilanko į kuopos susirinkimus bent kartą kiekviename metų bertainyje. Taip pat narių pirmiausia ir svarbiausia pareiga daboti, kad jų duoklės visuomet laiku ir punktuališkai butų užmokėtos.

Kuomet narys savo duokles užvelka iki trečio mėnesio ir gauna iš kuopos sekretoriaus raštišką pranešimą apie duoklių užvilkinimą, tai tokiu atvėju narys turi užsimokėti visą skolą. Konstitucija aiškiai nusako, kad sekretoriaus pranešime nurodytos užvilktų duoklių sumos neužsimokėjusieji nariai, tuojaus tame susirinkime skaitosi suspenduotais. Sekretoriai neturi teisės priimti nuo nario duokles už vieną mėnesį, kuomet narys skolingas už tris mėnesius. Taigi prisilaikant konstitucijoje nurodytos tvarkos, bus išvengta siuntinėjimo nariams pranešimų kas mėnesis, kad ju duoklės jau trečias mėnesis užvilktos ir kad to trečio mėnesio susirinkime jie bus suspenduoti, jei duoklių neužsimokės.

Leidžiant nariams duokles mokėti net betvarkės laipsnio siekiančiu laisvumu, tad ir susidaro sekretoriams bereikalingo darbo ir kuopoms bereikalingų išlaidų. Nereguliariai mokamos duoklės ilgainiui priveda net prie tokios betvarkės kuopų rekordus sulig narių stovio, kad tiek kuopoje, tiek Centre narių skolos užsivelka per kelis metus. Vėliaus tokie nariai, kurie bevelija kada susimisliję už mėnesį kitą duokles užsimokėti, kaltina ir kuopos sekretorių, ir Centrą, kuomet po kelių metų jų užsilikusias skolas priseina iškolektuoti. Narių nepilnas ir nepunktualus duoklių mokėjimas reiškia betvarkę organizacijoj ir tas sudaro bereikalingą darbą kuopų sekretoriams ir Centro Raštinei.

Pakartojame: nariai norėdami turėti neginčijamas teises organizacijoj ir kad galėtų naudotis visomis organizacijos teikiamomis naudomis, pirmiausiai privalo atlikti savo pamatines pareigas — pilnai ir punktualiai užsimokėti duokles į organizaciją. Jei visi SLA. nariai šitas savo pareigas prideramai atliktų, nebutų nei patiems nariams, nei kuopų sekretoriams, nei Centro Raštinei nesmagumų ir nereikėtų bereikalingas darbas dirbti.

—o—

SENTIMENTAS IR REALYBĖ

Šio lapkričio mėnesio 11 d. sukako šešiolika metų nuo pasirašymo paliaubų pasaulinio karo užbaigimui. Paliaubų Dienos sentimentas dar visame pasauly galingai triumfuoja. Ypatingai Amerikoje Paliaubų Diena sukelia nemažą anti-karinį sentimentą. Pavyzdžiui New Yorko valstija Paliaubų Dieną paskelbė oficiale tautine švente.

Paliaubų Dienoje visuomenė prisimena pasaulinio karo baisenybes, prisimena karo fronte žuvusius ir amžinais invalidais palikusius tautos sunus. Dar taip nesenai ta pasaulinė skerdynė buvo, kad jos padarytos žaizdos dar neužgijusios, dar kiekviename žingsnyje matoma ir jaučiama pasaulinio karo pėdsakai. Dar motinų ašaros liejasi žuvusius karo laukuose sunus apraudojant. Dar didesnė pusė yra gyvų tų žmonių, kurie buvusio karo kruvinus vaizdus po šiai dienai gyvais tebemato. Paliaubų Dienoje karo baisenybės papasakojama ir priaugančiai kartai, kuri karo metu nepajėgė to suprasti, arba šį pasaulį išvydo jau karui pasibaigus.

Visuomenės sentimentas Paliaubų Dienoje išsilieja aiškia anti-karine kryptimi. Visi smerkia karą, visi biaurisi tomis masinėmis žmonių skerdynėmis, visi su pasibaisėjimu prisimena tuos neapskaitliuojamus medžiaginius ir moralius buvusio karo audros paliestai žmonijai padarytus nustolius. Tai baisus, kruvinas, žmonijos kentėjimais nupieštas pasaulio istorijos bruožas.

Bet visa tai reiškiasi tik žmonijos sentimento kryptimi. Realybė rodo visai ką kitą. Realaus gyvenimo žygiuose aiškiai matome, kad pasaulis iš buvusios skerdynės nieko nepasimokino. Šiandie vargiai rastum tokį kampelį civilizuotam pasaulyje, kur nebutų kalbama apie kitą karą, kur nebutų besiruošiama naujoms ir nepalyginamai baisesnėms žmonių žudynėms ir jų turto naikinimui. Taip, visas civilizuotas pasaulis ruošiasi naujam karui, baisesniam ir labiau destruktyviam karui, negu pasaulinis karas buvo. Todel visuomenės sentimentas ir gyvenimo realybė nesuvedamais keliais eina. Kadangi realybė visuomet nugali sentimentą, tai ta baisioji realybė ir tempia paskui save viso pasaulio žmoniją naujam karui besiruošimo keliu.

Begalo keistas žmogaus protavimo aparatas. Pergyventi patyrimai ir sveikas protavimas verčia žmogų biaurėtis karais ir tuo patim kartu tas pats žmogus galvatrukčiais ruošiasi naujam karui. Jei tokie žmonijos elgėsiai nėra kvailiausia beprotybe, tai kas tuomet yra beprotybė? Ka, pagaliau, tokiu atvėju reiškia musų civilizacija ir kultura? Išrodo, kad ir šių dienų civilizacijos šviesoje žmogus savo prigimtimi yra tiek pat puslaukiniu sutvėrimu, kokiu buvo tamsiųjų amžių laikais.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PATARIMAI NEŠČIOMS MOTERIMS.

Rašo **Dr. I. B. Bronušas.**

(Užbaiga)

Moteries neštumas neprivalėtų trukdyti jos nuo išėjimo tarp draugių ir dalyvavimo įvairiuose socialio pobudžio parengimuose, žinoma, jei tai nesutrukdo jos pasilsį ir nenuvargina.

XIV. — Rukymas.

Tokioms moterims, kurios yra papratusios rukyti, keletas cigaretų į dieną nieko nekenkia. Tik reikia saugotis nuo didelio rukymo arba ir visai susilaikyti nuo cigaretų, jei nervai sujra, skilvys nevirškina, širdis plaka arba kitoki apsireiškimai pasirodo. Po palagui, jei kudikį krutimis maitinate, tai daugiau nerukykite, kaip keturis cigaretus į dieną.

XV. — Neštumo Komplikacijos.

Apsireiškimai, kurie reikalauja gydytojaus pagelbos ir apie kuriuos reikia tuojaus duoti jam žinią, yra tokie: nepaprastas ir be jokio sustojimo vėmimas, galvos svaigimas, taškų pasirodymas priešais akis, veido tinimas, rankų ir kojų tinimas, pasirodymas kraujo alei iš vienos kuno dalies, apalpimas, galvos skaudėjimas, pasirodymas vandens iš mankšties.

Taipgi praneškite gydytojui apie kojų venų sutinimą, išlaukinės žarnos sukrikimą arba suskaudėjimą alei vienoje kuno dalyje.

Atydžiai tėmykite apie šlapumo sumažėjimą. Šlapumo, paprastai, atsiskiria nuo trijų kvortos dalių iki vienai kvortai į dvidešimts keturias valandas.

XVI. — Egzaminacija po Palagui.

Kiekviena moteris turėtų nueiti pas gydytoją savo sveikatos apžiurėjimui už dviejų savaičių po kudikio pagimdymui ir dar kartą už šešių savaičių. Butinai reiktų nueiti pas gydytoją paskutiniam sveikatos apžiurėjimui už šešių savaičių po gimdymui.

* * *

Žemiaus sekančių patarimų reikia prisilaikyti, kaip atsikeliama iš lovos arba sugrįžtama namo iš ligonbučio.

MOTINA

1. — Susilaikykite nuo vaikščiojimo laiptais augštyn ir žemyn ir namų darbo nesuėjus trims savaitėms po palagui.

2. — Ilsėkis po dvi valandas kožną dieną po pietų ir eik gulti anksti vakare.

3. — Valgykite abelną paprastą maistą tris sykius į dieną. Tokis maistas turėtų susidėti iš įvairių virtų grudų, krakmolo, daržovių ir mažai mėsos. Gerkite kavą, cocoa ir trupučiuką pieno. Tankiai viduriai užkietėja nuo arbatos, užtai mažai jos tevartokite. Gerkite daug vandens tarp valgių. Priverstinas valgis arba gėrimas stiprinančių gėrimų iš atžvilgio į pagaminimą daugiau krutų pieno nėra patartinas.

4. Krutų karpos reikalauja rupestingo prižiurėjimo. Prieš kiekvieną kudikio penėjimą karpas reikia nuplauti su boriko rugšties vandeniu (vieną didelį šaukštą į kertirtą dalį kvortos virto vandens).

5. — Nesimaudykite vandenyje iki pasirodo kraujas iš mankšties. Šiltame vandenyje nusiprausimas yra pavelitinas.

6. — Neplaukite mankšties be gydytojaus pavelijimo.

7. — Nuo vidurių užkietėjimo galima vartoti minerališką aliejų arba vieną taip vadinamų agar-agar sudėtinių ir tyro ar muiluoto vandens įleidimą sulig reikalo.

8. — Trumpas pasivažinėjimas yra pavelijamas po keturių savaičių, tik savarankiškas važinėjimas yra draudžiamas iki šešių savaičių po palagui.

KUDIKIS

1. — Kiekvieną dieną prauskite kudikį šiltame vandenyje.

2. — Penėkite kudikį paprastomis penėjimo valandomis. Penėjimą pradėkite nuo šeštos valandos iš ryto ir tęskite visą dieną trijų valandų protarpiais iki devintos valandos vakare. Nakties laike papenėkite kudikį antrą valandą iš ryto.

3. — Kudikio lopšelį taip pastatykite į kampą, kad traukutis jo neužgautų.

4. — Kudikio kambarys turėtų buti vienoda šiluma nuo 68 iki 70 laipsnių.

5. — Jei kudikis užgimtų žiemos laike, tai jo apatiniai apvalkalai turėtų buti pagamintais iš šilko ir vilnų. Vasaros laike galima vartoti vatinius apvalkalus.

6. — Vasaros laike kudikį galima išnešti į lauką, kaip sueina trys savaitės amžiaus. Jei šaltas ar nevienodas oras, tai kudikio išnešimą atidėkite iki patogesniam laikui. Tuomi tarpu išvėdinkite kudikio kambarį kožną dieną prie atidarytų langų.

7. — Jei kudikio vidurėliai užkietėtų, tai tokiame atsitikime įleiskite į vidurėlius šilto vandens su tam tikru vidurių plovimui prietaisų arba vartokite iš glicerino padarytų vidurių paliuosavimui padarų. Dabokite, kad kudikis nors sykį į dieną išeitų laukan. Nuo vieno iki trijų išėjimų laukan yra skaitomas už paprastą, nors žindomieji kudikiai ir daugiau sykių į dieną išeina.

8. — Jei pasirodo, kad kudikis neužsiganėdina iš 20 minučių žindimo iš vienos kruties, tai kitą kartą bandykite žindyti po 10 minučių iš abejų krutų. Jei ir to neužtenka, tai tą sykį kreipkitės prie gydytojaus.

9. — Kudikis reikalauja nepaprasto ramumo, todel, bereikalo jo nežandinkite. Paimkite kudikį penėjimo valandomis, nuprausimui ir skarelių apmainymui.

Iš Miglotos Senovės

Arkeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje ir kitose lietuviškų giminių žemėse (Latvijoje ir Prusijoje) šiais pastarais laikais atrado daug senovinių lobių, kurie paeina iš amžių tarpe 200 Kristui gimus ir 1100. Iškasos buvo vedamos šiose vietose: Grobine (netoli Libavo), Apuolėje ir Viskiautėje, Prusijoje. Švedų mokslininkai tuos iškastus lobius priskiria skandanavėnams bei vikingams, kurie, esą, lietuvių giminių žemėse bastėsi ir paliko visus tuos savo turtus. Švedų veikta daug lietuvių žemėse tarpe 650 ir 850 m. Kristui gimus. Prof. Nerman tvirtai tiki, jog Lietuvos ir Latvijos pajuriais buta ištisų vikingų kolonijų ir daug tvirtovių. Iškasti skarbai susideda iš: pinigų, kardų, dzidų, ir tt.

Kad skandinavėnai ir buvo įsibriovę tarpe lietuvių giminių, bet jie menką įtaką teturėjo. Lietuvių kalba beveik jokių žymių neparodo, kad ji butų buvus po skandinaviškų kalbų įtaka.

Apie 1890 m. Jukonių sodžiuje tapo atrastos „milžinų kapinės". Tulame lauke, kame sodiečiai kasdavo smėlį, kartą buvo iškasta didelis blauzdikaulis, kuris visus to sodžiaus gyventojus nustebino. Niekas nenorėjo tikėti, jog tai „milžino blauzdikaulis", bet atėję žilagalviai seniai pripažino, kad tai ištikro didelio žmogaus blauzdikaulis. Tulas augalotas vyras prisidėjo tą kaulą prie savęs ir jis buvo sulig jo. Šalip to, kur buvo atkasta ir kitų daiktų — karstų lentų, žiedų bei apyrankių, milžinų dantų ir tt. Vienas gyventojas kelis milžinų dantis net savo kakalin įmurijo, manydamas, jog tai kokių nors senai išnykusių gyvulių bei žvėrių dantys. Atradę šias kapines, sodiečiai patys nuo to laiko užsidraudė kasinėti ir vežti žemes iš tos šventos vietos. To sodžiaus padavimai mena milžinus, kurie esą gyvenę tame krašte pirma lietuvių atėjimo. Šie milžinai buk kalbėdavę: „Po mųs žmonės eis mažyn ir mažyn ir ateis tokis laikas kada devyni vyrai vieną gaidį muš." Butų įdomu, kad lietuviai arkeologai ištyrinėtų tą milžinų pasilaidojimo vietą, patiekiant iškasenas studijoms, nes tas blauzdikaulis sodiečių buvo vėl į vietą padėtas. Tos kapinės yra giliai žemėje.

Keli Lietuvos mokslininkai yra, rodos, tos nuomonės, jog lietuviai buk kilę iš senovės Alybės (Olibia), kuri radosi pietinėje Rusijos daly. 1913 m. išleistoje knygoje — Scythians and Greeks — kurią parašė Ellis H. Minns, ir kurioje telpa senovės istorija ir arkeologinių radinių aprašymai tos srities tarpe Danupės ir Kaukazų kalnų bei į šiaurę nuo Auksinių jurų, menama, jog olibiečiai kilę iš Iavonijos (jie buvę — Milesians — p. 451). Esą, jų didysis miestas Olibijoje labai buvo panašus į Prienės miestą Maž. Az. Apie 200 Kristui negimus Olibia tapo getų užkariauta ir nuo to laiko olibiečiai išnyksta iš istorijos. Olibiškų iškasenų tapo atrasta daug, kurios išstatytos įvairiuose pasaulio muzėjuose. Kadangi Olibijos žmonės buvę graikai, taigi ir parašai ant kai kurių daiktų — graikiški. Viename akmenėly išskaptuota erelis su išskėstais sparnais ir parašu — „arix", kiek galima sudėti nusitrynusias raides.

Nesenai tapo atrasta Rumunijoje dakų karalystės sostinė — Sarmisegethusa, kurioje gyveno karalius Dekabalas. Iškasti daiktai: Dakijos pinigų, sudinų, įvairių įrankių, ir tt. Rumunų mokslininkai sako, jog dakai tai jų pačių protėviai. Gi sulig Basanavičiaus, tie dakai buvo lietuviai. Dakų kultura esą buvus arti keltų. Sarmisegethusa buvo Romos imperatoriaus Trajano sugriauta 2000 metų atgal.

P. W. Urban.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Dabar Laikas

Praeitam SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimui SLA. Apšvietos Komisija patiekė savo planus steigimui lietuvių kalbos mokyklėlių. Tie planai jau tilpo „Tėvynės" No. 46 (Pild. Tarybos suvažiavimo protokole) ir jie yra pusėtinai tobuli. Todel dabar jau laikas SLA. kuopose apie tai rimtai pakalbėti ir imtis mokyklas steigti. Juopatogiau lietuvių kalbos mokyklėlių steigimu užsiimti dabar dar ir todel, kad sulig tų planų, kiekvienai mokyklėlei bus teikiama finansinė parama.

Musų supratimu, lietuvių kalbos mokyklėlių Susivienijimo ribose galima įsteigti daug. Gal vienur-kitur pasirodytų stoka patyrusių ar pilnai tinkamų mokytojų, bet reikia žinoti, kad pas mus lietuvių kalbos mokyklėlės steigiama nevisai akademiniais pagrindais; užtenka bile tik tokiose mokyklėlėse jaunimas šiek-tiek bus su lietuvių kalba supažindintas ir lietuviškai pramokytas. O tokių lietuvių, kurie galėtų dalinai lietuviškai jaunuolius pamokyti, musų organizacijoje galima rasti veik kiekvienoje kuopoje. Tiesa, steigiant lietuvių kalbos mokyklėles, šiuo laiku susiduriame dar su viena didele trukuma, tai stoka lietuvių kalbos mokymui vadovėlių, kurie atatiktų Amerikoje gimusiems ir augusiems lietuviams. Bet, jei kiltų didelis pareikalavimas ir jei įsisteigtų daug lietuviškų mokyklėlių, tikime, kad Apšvietos Komisija ir Pildomoji Taryba tą trukumą tuojau užpildytų: tokius vadovėlius galėtų išleisti. Vieno tokių vadovėlių rankraštis ir dabar SLA. Centre randasi.

Susivienijimas ilgoką laiką ne taip jau gyvai apie lietuvių kalbos mokyklėles kalbėjo. Šiuo tarpu tas svarbus reikalas darosi gyvesniu: SLA. Apšvietos Komisija ir Pildomoji Taryba apie tai jau planingai kalba. Todel reikia tikėtis daug geresnių ir našesnių pasekų. Todel dabar kaip tik laikas ir kuopoms, pirmoje eilėje jaunuolių kuopoms, apie šį reikalą rimtai pakalbėti ir mokyklėlių steigimo be lukuriavimo imtis.

Pavydas

Pavydas žmonėms ir visam pasauliui neša didžiausias nelaimes. Štai, tulam Jonui sekasi bizny. Bet jo apsileidėlis ir tinginys draugas Petras vos prie šiokio-tokio darbelio prisilaiko. Petras Jonui pavydi ir deda pastangas Joną žeminti, niekinti. teisingų žmonių akyvaizdoje jo karakterį šmeižti, kad jam nesisektų, kad ir jis gyventų tik taip, kaip Petras gyvena. Pavydas čia savo atsiekia. Suniekintą, apšmeižtą Joną žmonės pradeda neremti. Jo biznis sumažėja. Tuo budu ir jo geresnė ekonominė buklė Petro buklei sulygsta.

Vėl, sekasi tulam profesionalui. Bet jo kolega, kitas toks pat profesionalas, jam pavydi ir stengiasi jam kenkti. Tulas turi gerą darbą. Jo pažįstamas ar draugas jam pavydi ir stengiasi darbe kenkti. Pasitaiko taip, kad to užsiėmimo nė vienas nė kitas netenka.

Ir daug apie šį nelabą yra pavyzdžių. Ir tie pavyzdžiai pritaikomi netik prie pavienių žmonių gyvenimo, bet net valstybių. Pavyzdžiui, viena valstybė turtingesnė už kitą. Neturtingoji pavydi turtingąjai. Ji, kur tik pasitaiko proga, savo kaimynei kenkia, jos prestižą žeminą, politikauja taip, kad tik ją suniekinus, nužeminus. Ir, dalinai, savo atsiekia.

Pavydo yra senuose, jaunuose — visose žmonių klasėse. Nestokuoja pavydo ir visuomeniniame gyvenime. Vieni veikėjai pavydi kitiems, kad vienas už kitą populiariškesnis, kad jam pavyksta geresnius darbus atlikti. Nestokuoja pavydo ir musų jaunime, net SLA. jaunuolių darbuotojų tarpe.

Kaip trandė ėda sveiko medžio kuną, taip pavydas ėda pavienių žmonių ir visuomenės gyvenimą. Del pavydo yra skaudžiai nukentėjusių žmonių. Pavydas yra suardęs draugijas, organizacijas, gražiai ir sutikime gyvenusias šeimas. Pavydas yra nemaža žmonių nuvaręs net į kapus. Pavydas yra sunaikinęs valstybes.

Pavydo reiktų saugotis kaip didžiausio priešo. Jį reiktų vyti laukan iš žmonių gyvenimo, pirmiausia iš savo širdžių. Be pavydo žmonės keleriopai geriau gyventų. Be pavydo išnyktų ir jo draugė neapykanta. Tuomet gyvenimas visiems butų smagus ir malonus.

Filosofas.

TADAS NORBUTAS.

Garsi senovėje buvo lietuvių tauta, plati Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė, šaunųs jos karžygiai ir vadovai. Bet visa tai butų dingę amžių nežinioj, jei eilė rašytojų, istorikais vadinamų, nebutų pasistengę išgarsinti lietuvių senovę savo raštais. Pirmieji rašytojai rašę apie Lietuvos praeitį, buvo nelietuviai: vokiečiai, gudai ir lenkai, vadinasi, tie, kuriems anais laikais Lietuvos galybė ant savo kailio teko patirti. Ne kartą, aprašinėdami senovės Lietuvą, tie autoriai tyčia skelbdavo netiesą arba nutylėdavo lietuvių pasisekimus bei laimėjimus.

Visai kitaip turėjo virsti, kai Lietuvos praeitį ėmė aprašinėti savo tėvynę karštai mylį Lietuvos sunųs. Vienas iš jų rašė lietuviškai, kitas — lenkiškai. Lietuviškai rašė **Simanas Daukantas**, o lenkiškai — **Teodoras Norbutas**. Ir vienas ir kitas buvo lietuviai, Daukantas — žemaitis, o Norbutas — augštaitis rytietis, gal dzukas. Abu jie gyveno ir rašė vienu laiku. Norbutas buvo keliais metais vyresnis už Daukantą. Bet mirė jiedu vienu laiku, butent, 1864 metais.

Šį kartą trumpai papasakosime apie vyresniojo, vadinasi, T. Norbuto gyvenimą. Teodoras Norbutas kilmės buvo bajoras. Jis gimė prieš 150 metų, 1784 m. Vilniaus krašte, Lydos apskrity, Šaurų dvare. Mokėsi Vilniuje. Dar budamas studentu, T. Norbutas pradėjo domėtis Lietuvos praeitimi ir ėmė rankioti senienas, mokėsi skaityti senovės raštus.

Savo specialybe T. Norbutas buvo karo inžinierius, bet istoriko pašaukimas verčia jį daugiau galvoti apie Lietuvos garbingą praeitį, negu apie tvirtovių stiprinimą. Pašauktas 1807 m. rusų kariuomenę, T. Norbutas siunčiamas į Suomiją ir Estiją, bet ir čia nepamiršta Lietuvos praeities: ieško tų kraštų senienose panašumo su musų senienom, bando sekti Lietuvos ir kitų kraštų praeitį. Tos rušies T. Norbuto raštai ilgainiui sudarė „Mažesniųjų istorijos raštų" rinkinį.

Rusų kariuomenėje T. Norbutas išbuvo iki 1813 m., kada apkurto ir grįžo į tėviškę pasiaukoti Lietuvos praeičiai tirti. Čia tat surinkęs ir sutvarkęs visą apie Lietuvos praeitį anais laikais žinomą medžiagą, T. Norbutas parašė savo didžiulę **„Lietuvos senovės istoriją"**, kurią išspausdino 1835-41 m. devyniuose tomuose. Šiandien T. Norbuto Lietuvos istorijai mokslo atžvilgiu galima daug ką prikišti. Bet anais laikais, prieš šimtą metų, — tai buvo didžiausias ir turtingiausias Lietuvos praeities aprašymas, parašytas su tokia meile ir susižavėjimu musų tautos didinga senove, kad ne vienas nutautęs šviesuolis, pasiskaitęs T. Norbuto istorijos, susiprato esąs lietuviu ir ėmės darbuotis tėvynės labui.

Matydamas, kad didžiulis devynių tomų Lietuvos senovės aprašymas daugeliui Lietuvos tėvynainių sunkiai prieinamas, T. Norbutas parupino ir 1847 m. išleido **„Trumpą Lietuvos istoriją"**, taip pat kaip didžioji, lenkų kalboj parašytą. Keletą metų prieš tai (1844 m.) savo mokslo darbui paremti ir padėti kitiems tirti Lietuvos praeitį T. Norbutas išleido jo surankiotą Lietuvos praeičiai tirti istorijos medžiagą.

Vienas iš T. Norbuto nuopelnų yra tas, kad iš jo raštų sėmėsi sau kurybinio įkvėpimo ir lietuvių tėvynmeilių dvasios visa eilė rašytojų romantikų, k. a.: J. Kraševskis, A. Mickevičius, J. Slovackis ir musų tautos atgimimo dainius J. Mačiulis-Maironis.

V. Bičiunas.
Mažam. Kampelis

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles
savo vaikučiams.

A I D A S

Kaziukas buvo išėjęs į girią ir ilgai nesugrįžo. Motina nusiuntė jaunesnįjį sunų, Stasiuką, kad Kaziuką pašauktų.

Stasiukas nubėgęs prie ežerėlio, už kurio buvo miškas, kur radosi Kaziukas, sušuko:

— Kazy, eik namo!

— Kazy, eik namo! — atsiliepė iš miško.

— Greičiau! — šaukė Stasiukas.

— Greičiau! — atkartojo iš miško.

— Nedaryk juokų! — suriko Stasiukas.

— Nedaryk juokų! — atsiliepė balsas.

— Nesimėgdžiok! — ėmė pykti Stasiukas.

— Nesimėgdžiok! — atsakė jam balsas.

— Kvaily! — riktelėjo Stasiukas.

— Kvaily! — atsiliepė miške.

Stasiukas supykęs sugrįžo namo. Netrukus ir Kaziukas sugrįžo. Stasiukas pradėjo pasakoti motinai, kaip jį Kaziukas koliojo. Kaziukas smagiai nusijuokė ir pasisakė nieko nežinąs. Išklausiusi vaikus, motina paaiškino:

— Staseli, tu pats save išsipludai, kvailiu išsivadinai, nes tau atsakinėjo tavo balso aidas.

Patarlė: Kaip kas šauke, taip ir atsilieps.

UODAS IR JAUTIS.

Uodas atsitupė ant jaučio rago ir gana ilgai ten tupėjo. Pasilsėjęs, kiek reikia, pasikėlė ir prieš lėksiant užklausė jaučio:

— Ar tamstai nebus liudna, kuomet aš nulėksiu?

Jautis pamažėl pakėlė augštyn savo akis ir atsakė:

— Man vis tiek pat. Nepatėmijau, kada tu atsitupei, nežinosiu nei kada sveikas pasišalinsi.

Dažniausiai mes daugiau reiškiame patys sau, negu savo kaimynams.

PIRMIAU IR DABAR.

(Iš poemos „Anykščių Šilelis")

Kalnai kalnuoti, pakalnės nuplikę!...
Kas jusų grožei senobinei tiki?
Kur toji puikybė jusų pasidėjo?
Kur ramus jusų užimas nuo vėjo,
Kai balto miško lapeliai šlamėjo
Ir senos pušys siuravo, braškėjo?
Kur jusų paukščiai, paukšteliai, paukštytės,
Kurių čiulbant taip ramu klausytis?
Kur jusų žvėrys, gyvuliai, žvėreliai,
Kur žvėrių olos, laužai ir urveliai?
Visa prapuolė, tik ant lauko pliko
Kelios pušelės apykreivės liko.

Vysk. Baranauskas.

Motinos Ieškant

Edmondo de Amičio Apysaka.

(Tąsa)

Bet tai buvo kaip vėjui mesti žodžiai.

„Ne", — kalbėjo ji silpnu balsu. — Aš turiu drąsos numirti, bet neturiu drąsos bereikalo kentėti. Ačiu, ponas gydytojau. Taip jau man likimas nulėmė. Leiskit man ramiai numirti."

Nustojęs vilties, gydytojas nutilo. Niekas jos nebekalbino. Tuomet moteris, atsigręžė į šeimininkę ir mirštančiu balsu pasisakė savo paskutinį prašymą:

„Mieloji, geroji poniute", — verkdama, ji sunkiai ištarė. — „Išsiųsk tamsta mano pinigus ir rubus mano šeimynai per konsulą. Aš esu tikra, kad jie visi gyvi. Taip man tikrina širdis mirties valandoje. Padarysi man tamsta didelę malonę. Nurašyk jiems, kad aš visuomet apie juos mąsčiau. Kad visada dirbau jiems... mano suneliams... kad vienintėlis mano skausmas buvo — nebematyti jų... Bet aš mirštu ramiai, drąsiai, laimindama juos ir kad prašau savo vyrą ir vyresnįjį sunų neapleisti... mažojo, mano nabagėlio Markos... kurį nešiojau širdy iki šiai paskutinei valandėlei...

Staiga ji įsikarščiavusi, suriko sunerdama rankas: „Marka, vaikeli tu mano! Balandėli mano!..."

Bet, kreipdama pilnas ašarų akis į šeimininkę, pastebėjo, kad jos nėra. Slapta ji buvo išvadinta. Ieškojo akimis šeimininko. Bet ir jis buvo išėjęs. Buvo likę tik dvi slaugės ir gydytojo pagelbininkas.

* * *

Gretimame kambary girdėjosi skuboti žingsniai, skubi kalba pusbalsiai ir suturėtas rinksmas. Ligonė nukreipė akis į duris. Praslinkus kelioms minutėms, ji pamatė įeinantį gydytoją su nepaprastu veidu. Paskui gydytoją sekė šeimininkė ir inžinierius Mekinezas taipgi su atsimainiusiais veidais. Visi trys į ligonę ypatingai žiurėjo ir patylomis apsimainė keletu žodžių. Jai nusigirdo, kad gydytojas sakė: „Geriau tuoj." Ligonė negalėjo suprasti kame čia reikalas.

„Juze", — tarė jai šeimininkė drebančiu balsu. „Aš turiu tamstai pasakyti linksmą žinią. Prisirengk išgirsti linksmą žinią."

Moteris pažiurėjo į ją domingai.

„Žinią, kurį tamstai suteiks didelį džiaugsmą", — vis tęsė labiau nerimastaudama šeimininkė.

Ligonė išplėtė akis.

„Prisiruošk", — kalbėjo ponia, — "išvysti tą, kurį labai myli."

Moteris staiga pakėlė galvą ir pradėjo žiurėti tai į šeimininkę, tai į duris žibančiomis akimis.

„...Tą, kas atvažiavo tik dabar... iš nesitikėtųjų", — pridurė ponia.

„Kas?!" — suriko moteris užkimusiu balsu lyg persigandusi.

Kitam akymirksny ji garsiai suriko, besikeldama iš lovos ir sėsdamosi be judėjimo, su išplėstomis akimis, suspaudusi galvą rankomis, žiurėjo lyg į kokį nežmonišką apsireiškimą.

Markas, apdriskęs ir apdulkėjęs stovėjo tarpdury, laikomas gydytojo už rankos.

(Daugiau bus)

Dr. Jonas Šliupas Apie "Aušrą"

(Iš kun. Miluko paskaitų Chicagoje „Aušrininkų Frazės ir Parafrazė ")

Iš Dr. Jono Šliupo Paskaitos „Aušra". Paskaita Skaityta Laikraštininkų Kursuose Kaune 1922 m. VIII Mėn. 3 ir 4 Dienomis.

Vos 40 metų tepraėjo „Aušrai" iš spaudos išėjus, o jaunesnioji karta ją vos iš vardo tepažįsta; dauguma jos nė matyti nematė. To delei aš čion atsinešiau visus keturis tomelius, kad bent paskaitos metu ją pavartyti gautumėte ir pamatytumėte jos išvaizdą.

Stebėtis reikia, kad šių dienų rašytojai nedaug domauja tuomi, kas ne po jų akimis atsitinka. Kas Lietuvoje kreipia domės į aną pusę Atlančio, kur gyvena ¼ dalis tautos ir kur išsiplėtojo nemaža Lietuvių literatura? Taip pat maža tesirupinama „Aušros" gadyne. Šiandien dar randasi tarp gyvųjų keletas jos steigėjų ir sandarbininkų, kurie tą gadynę savo atminimais nušviesti galėtų, o po keleto metų neliks jų ir daugelio išgalių tos atsigimimo dvasios gadynės bus užmiršta ir, rasi, neįvertinta...

„Aušros" svarba lietuvių tautos gyvenime, kaip buvusi laike jos atsiradimo, taip ir dabar pasilieka didoka, kaip jos vidujinė vertybė, taip ir išorinė įtaka. Raštai, ten tilpę, nėra gryno mokslo daykai, bet jie sujungė lietuvių dvasines spėkas anų laikų; dirbo inteligentai: advokatai, gydytojai, kunigai, dvarponiai, studentai, ukininkai ir bernai, nesiskirstydami į partijas, dirbo kaip kas mokėjo, ir todel „Aušroje" atsibalsi gyvas anų dienų gyvenimas. „Aušra" tai veidrodis anų metų vargų, lukesčių ir ieškinių, nusiminimų ir pasidžiaugimų. Tatai ir padaro „Aušrą" taip visų garbinamu ir mylimu laikraščiu, kaip anuomet taip ir dabar...

Sustiprėjo Vilniaus Universitetės įtaka. Ten buvo mokinę su nemažu entuziazmu ir pasišventimu garsųs vyrai: Sniadeckiai, Groddek, Lelevelis, Barauskas, Jundzilas, Onacevičius, Danilavičius ir daugelis kitų. Jie sukėlė snuduruojančią dvasią, bet lenkų tautos dvasios pakraipoje. Neabejojame, kad naudojosi ir Lietuva jų pamokymais (Stanevičius, Niezabitauskai, Daukantas, Valančius ir k.), bet daug daugiaus laimėjo Lenkija. Po Universitatės įtaka lenkėjimas dvarponių ir kunigų Lietuvoje ėjo kaskart didyn, liovėsi jie svajoję apie Lietuvos ateitį, ir įsitikino tik lenkus tegalint sau laisvę iškovoti. Krakusmetis (1831 m.) ir lenkmetis (1863 m.) tai buvo vaisiai tos sėklos, kurią pasėjo pas mus Vilniaus universitatė. Atsispyrimas musų bajorijos ir kunigijos, išsisukusios nuo sulenkėjimo, buvo dar labai silpnas, nors ir jis ėmė augti, kaip rodo darbai Poškų, Niezabitauskių, Daukantų, Valančių ir kitų musų tautos darbuotojų. Tai palinkimas atsigriebti nuo svetimos įtakos, nuo svetimų ieškinių, savaime vertė ieškoti naujų kelių ir priemonių...

Kada 1861 m. panaikinimas baudžiavų paskelbtas buvo ir liaudies nepriklausomybė nuo ponų davė progos jai ekonominiai atsipeikėti, tai kitos kilpos lietuviams ant kaklo neriamos buvo. Sulyg Hilferdingo sumanymo, Mikuckis pasiulė įvesdinimą graždankos lietuviškon spaudon. 1864 m. Muravjevas uždraudžia spausdinimą knygų lotytiškomis raidėmis, o jo papėdininkas Vilniuje Kaufmanas — ir pardavinėjimą knygų seniaus išleistųjų. Kilo subruzdimas ir pasipiktinimas. Mažojoje Lietuvoje imta leisti knygeles su fiktyvia Zavadskio firma ir fiktyvia Rusijos cenzura, ir tas knygeles kunigai platino Lietuvoje, kuomet valdžios leidiniai neturėjo jokio pasisekimo liaudyje...

Jau prieš lenkmetį randame lietuvių studentų burelį Maskvoje susispietusį; ten buvo Seduvietis, Koncevičius, Lipstavičius iš Sakynos ir kiti. Jie rašinėjo lietuviškas knygeles, norėdami šviesti liaudį, kaip kad buvo daręs Ivinskis savais kalendoriais (1846—1864 m.). Maištas sustabdė tą darbą, nesa studentai ėjo kariauti ir Lipštas atsidurė Sibirijoje. Vėliaus, Peterburge tolygus ratelis atsirado, leidė „Kalvį Melagį" ir P. Vileišis išsirupino leidimą atspausdinti keletą savų brošiurų (1875—77). Į tą laiką ir Maskvoje susispietė J. Basanavičius, Pietaris, Plepiai, Grigiškis ir k., ir lietuvybės idėja plėtojosi...

Nėra galima užmiršti nė Kauno seminarijos klerikų, kur mokėsi tuomet Dambrauskas, Lideikis, Jurgaitis, Žebrys ir kiti. Jiems lengviaus buvo: turėjo mokytojais kun. Baranauską, kun. Jaunių; be to, seminarijos bibliotekoje gulėjo rankraščių Poškos, Pabrėžos, S. Daukanto ir kitų senesnių rašytojų. Čion lengviaus buvo surankioti žinutes apie pamirštus senesnius rašytojus. Tarpe klerikų buvo užsidegusių rinkti pasakas, dainas ir tt...

Nors tokie studentų rateliai triusėsi susitelkę centruose, tačiau šiaip asmeninė pažintis tarpe inteligentų buvo nedidutė. Išsisklaidžiusiems po plačiąją Maskoliją nelengva buvo susitikti ir pasitarti. Tik atostogų metu pasikiemenėjant vieniems pas kitus, pavykdavo kartais suseiti atskirų gurguolių nariams. Pažinčių pasidarymas palengvinimui busimųjų darbų ir mane pamasino gegužyje 1882 m. pasiimti užsienių pasą nuo Maskvos general-gubernatoriaus, ir pro Kauną, kur sustojęs pas seminarijos inspektorių Baranauską, nusirašiau I tomą Daukanto istorijos, drožiau į Tilžę ir Klaipėdą...

Atvykęs Klaipėdon kreipiausi prie p. Martyno Šerniaus, kurs drauge su p. Holtz'u turėjo spaustuvę ir leido „Lietuvišką Ceitungą". Čion radau karštą lietuvišką širdužę. Šernius tylus, bet karštas, pamaldus protestantas ir geras lietuvis. Del lietuvybės jis pagatavas beveik viską paaukoti. Į jo ceitungą rašinėjo D-ras J. Basanavičius, bene sykį ar kitą buvo rašęs ir Vištelius iš Erelnyčios palei Jaročyną, ir Šernius kvietė mane rašinėti, ką ir padariau. Menki ten buvo mano rašteliai, bet jie parodė gyvybę nenusistelbus Didž. Lietuvoje...

„Liet. Ceitungos" leidėjui Šerniui patiko mintis leisti laikraštį del Didž. Lietuvos ir jis tapo tikrąja varpste, apie kurią sukosi reikalai įsikurimo „Aušros". Jis davė 100 vok. dolerių pirmasai tai lietai.

Mikšis pristojęs pas Kibelką Ragainėje jau šiek tiek pramokęs buvo zeceriauti. Basanius su Vištteliumi susirašinėjo apšnekėdami leidimą „Aušros", o aš, Rakandžiuose budamas, per draugus rinkau prenumeratą ir rengėme straipsnius ir tt. Ir štai užgimė „Aušra" kovo mėn. 1883 m. Krykštavome iš džiaugsmo, kada Mikšas pranešė tą naujieną.

Kada atėjo Nr. 1 „Aušros", truputį nusiminėme. D-ras Bas. pasisavinęs buvo leidimą; tai nedemokratiška! Rods atsižvelgdamas į savo padėtį, griežtai neprotestavau, ką padarė kiti: Vištelius, Šernius. Juk visi buvome prisidėję, nors nedideliais pinigais, taip pat straipsniais; rinkę buvome prenumeratorių. O čia uzurpacija! Pasitenkinome, kada Nr. 2 jau buvo pažymėta, kad laikraštis išleidžiamas kelių Lietuvos mylėtojų, tai jau teisingiau. Vėliaus žodis „kelių" tapo visai išmestas ir liko Lietuvos mylėtojų, kas visai teisingai buvo pasakyta.

Už redakciją atsakomybę prieš valdžią nešė Jurgis Mikšas, jaunas, vos 6 klases baigęs vaikinas. Neužtruko pasirodyti nepasitenkinimų. Kaž kokiu budu pirman numerin pateko A. Baranausko giesmelė „Lietuvos senovės paminėjimas"; Mikšui kaž kas buvo prisiuntęs giesmelės nuorašą, gal ir suambrintą, ir jis išspausdino ją neatsiklausęs autoriaus, kurs už išspausdinimą labai pustijosi. (Sulyg. „Aušros" Genezis"... „aš prirengęs visą raštų medžiagą pirmąjam numeriui ir davęs naujai sumanytam laikraščiui „Aušros" vardą įsakiau Mikšui paduoti raštus spaudon"). Apipasakojęs kaip 1883 m. vasarą, išvarytas iš Petrapilės universiteto, suėjo į artimesnę pažintį su grovu Zubovu, kuris jam dovanojo kinzalą, pagaliau mokslo-draugų patariamas nukeliavo prie Rusijos revoliucijonierių Genevon, nenorėjo įstoti į tųjų burį, Šliupas tęsia:

„Į tą laiką mano nusiminimo atėjo laiškas nuo M. Jankaus, mane kviečiantis užimti Mikšio vietą. Tai kas kita — negu terorizuoti Rusijos valdininkus! Už Lietuvos laimikį kariauti buvo mano ieškinys, ir tuojau atrašiau, kad veikiai atkeliausiu Bitėnuosna. Pasakyti lengva, bet išpildyti sunku. Važiavau pro Munchena, Egeri, Pragon, kur tuomet gyveno Dr. Basanavičius ir pas jį praleidau bene tris dienas. Apsvarstėme „Aušros" reikalus, ir B-s reikalavo (kaip vėliaus ir Vištelius), kad visi rankraščiai butų pirma, negu pateks spaudon, jam pasiųsti peržiurėti. Kelionei man B-s dar davė bene 3 ar 5 vok. dolerius. Atvykau iki Torunės ir čion prisiėjo užstatyti laikrodėlis, kad gaučiausi geležinkeliu iki Tilžei. Iš Tilžės atkakau į Ragainę, kur pavyko rasti valtininkus iš Bitėnų, kurie mane, laikydami žydeliu, ten nuvežė, ir taip be skatiko pribuvau pas M. Jankų...

Bet ir Jankus, nors ukį turėjo, bepinigis buvo. Dar 1,000 markių skola karojo ant „Aušros" Ragainės spaustuvėje. Susišnekėjova su Jankumi, kad dalinsimėsi vargais: aš redaguosiu „Aušrą", prigelbėsiu jam ukyje atliekamu laiku, atsišauksime į tautiečius ir kaip galėdami leisime „Aušrą". Žinoma, paspylė mano laiškai visosna pusėsna ir rado atsiliepimų: pinigai, nors ne per gausiai, bet ėjo, taip, kad nuo 1883 m. lapkričio pabaigos iki 1884 m. kovo 15 d., kada turėjau išvažiuoti, už leidinius įstengėme apmokėti, pasiliko ižde keli šimtai markių, ir aš kelionei pasiimti galėjau apie 150 ar 200 markių (be to, dar buvau pasisiudinęs apdarą Tilžėje). Už mano duoną gi ir gaspadą Jankus turėjo parsiduoti savo naudon 100 ekz. „Aušros". Upas mano ir Jankaus buvo pakilęs, abudu dirbova su džiaugsmu ir sutartinai. Užmokėjome už Nr. 5 Kibelkos spaustuvei ir tuojau perkraustėme „Aušrą" į Tilžę spausdinti pas Mauderode, kad išvengus įkyriaus Ragainės burmistro...

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 2-RO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAS.

Lapkričio 11 d., Lietuvių Salėje, W. Lynn, Mass., įvyko S. L. A. 2-ro apskričio metinis suvažiavimas. Delegatų dalyvavo virš 50. Upas buvo geras ir rimtai svarstė organizacijos reikalus.

Suvažiavimą atidarius, SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius pasakė gerą įžanginę kalbą, pareikšdamas, jog SLA. Pildomoji Taryba energingai darbuojasi organizacijos darbe ir deda pastangas, kad šiais depresijos laikais organizacijos reikalus išves ti tinkamai ir išvengti uždėti asesmentus nariams. Delto ir Centro kėlimo klausimas yra ati dėtas, nes tas kėlimas padarytų desėtkus tukstančių dolerių išlaidų.

Tapo padaryta gana daug naudingų nutarimų ir priimta dvi gana svarbios rezoliucijos: užgiriant Pildomosios Tarybos nutarimą atidėti Centro kėlimą ir SLA. Jaunuolių švietimo reikalu.

Apskričio valdybon išrinkta žymųs ir energingi veikėjai, iš kurių netik 2-ras apskritys, bet ir visa organizacija galės sulaukti labai daug ko naudingo nuveikiant.

Pirmininku išrinktas jaunas ir gabus veikėjas adv. K. J. Kalinauskas; vice pirm. niekada nepavargstantis „dzukas" p. K. Vidunas; sekretorium energingas veikėjas p. J. Lekys; iždininku p. J. Dvareckas ir iždo globėjais p. S. Mockus ir B. Tumavičius. Taipgi visa eilė komisijų.

Sekantis suvažiavimas nutarta laikyti Haverhill, Mass.

Suvažiavimo proga, SLA. 127 kuopa surengė nepaprastai šaunius delegatams ir svečiams pietus. Garbė lynniečiams už tokį šaunų pasidarbavimą ir širdingą visų priėmimą.

K. J. Paulauskas.

PROTOKOLAS 22-RAS

SLA. 4-to Apskričio Suvažiavimo, Įvykusio 30 d. Rugsėjo, 1934 m., Lietuvių Jaunų Vyrų Svetainėj, Bridgeport, Conn.

SESIJA PIRMA.

Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas, B. Vedeikis 11 val. ryte. Mandatų ir įnešimų komisijon paskyrė J. Tvaronaitį, V. Alksninį ir Julę Birietienę. Atstovams ženklelius prisegioti paskyrė p-les H. Žukauskaitę ir Ireną Minalgiutę.

Suvažiavime dalyvauja atstovai nuo sekančių kuopų:

8 kp., Meriden, Conn: Edm. Žiolionis;

11 kp., Waterbury, Conn.: J. Tareila, T. Matas, Aldona Matienė, adv. C. K. Lukošius, Magdė Senkuvienė, P. Motiečius, V. Sukaitis, A. Nainis ir Dr. J. S. Staneslow (pribuvo antrom sesijon);

34 kp., New Britain, Conn.: J. J. Pasvenskis, A. J. Brinius, P. P. Pilipauskas;

51 kp., Bridgeport, Conn.: J. G. Žukauskas, P. O. Remeikienė, A. A. Sapiega, B. Vedeikis (valdybos narys);

66 kp., Ansonia, Conn.: J. Radzevičius, J. Marčiulionis;

124 kp., Hartford, Conn.: P. Labunauskas, J. Sekys, A. Šolis (valdybos nariai);

142 kp., New Haven, Conn.: Juzė Dičkienė, V. Alksninis;

168 kp., Stamford, Conn.: P. Šaltmėsis;

207 kp., Manchester, Conn.: A. Tvaronaitis, J. Tvaronaitis, Julė Birietienė;

248 kp., South Norwalk, Conn.: S. J. Raila;

306 kp., Danbury, Conn.: V. Veitkunskas, J. Malionis;

320 kp., (jaunuolių), Bridgeport, Conn.: Elena Žukauskaitė, Irena Minalgiutė.

Suvažiavime dalyvavo 12-ka kuopų su 32 atstovais ir du valdybos nariai (4-ri valdybos nariai priskaityti delegatais).

Po iššaukimui delegatų vardų, p-lė O. Ažunariutė, raštininkė pridavė raštišką rezignaciją iš savo urėdo. Rezignacija priimta. Suvažiavimas p-lę O. Ažunariutę pagerbė už jos gerą darbą bėgy 2 metų.

Pirmininkas, su pritarimu delegatų, raštininku 22-ro suvažiavimo paskyrė A. Birietą.

Valdybos Raportai.

Pirm. B. Vedeikio, vice-pirm. P. Labanusko (sekr. p-lės O. Ažunariutės raportą skaitė A. Birieta), iždininko S. Bujanausko, iždo glob. J. Sekio, A. Šolio ir org. A. Birietos. Visų valdybos narių raportai priimti.

Skaitymas Laiškų.

Laiškas nuo SLA. Sekretoriaus p. M. J. Viniko. Šitas laiškas talpinama protokole narių žiniai.

Miss. O. Ažunariutė.

Gerbiamoji Tamsta:

Atsakydamas į Tamstos laišką reikale SLA. 4-to apskričio kuopų, SLA. 368, 370 ir 374 jaunuolių kuopų stovio pranešu, kad SLA. 368 kp. nariai persikėlė į SLA. 34 kp., New Britain, Conn. SLA. 370 kp. išsibraukė ir SLA. 374 kp. nariai persikėlė į 142 kp., New Haven, Conn.

Laiškas nuo p. A. Pilvelio, buvusio jaunuolių apskr. pirmininko, reikale atidavimo apskričio iždo SLA. 4-tam apskričiui sumoje $132.46.

Pirma sesija uždaryta 1:30 val. pietam.

SESIJA ANTRA.

Antra sesija atidaryta 3 val. po pietų. Visi delegatai dalyvauja ir Dr. J. S. Staneslow.

Laiškas nuo p. J. Mikalausko, buvusio 4-to apskr. iždininko. P-as J. Mikalauskas prisiuntė $50.00 kaipo pradžią mokėjimo dingusio apskričio iždo.

Laiškas nuo J. Januškevičio, Jr., reikale atlyginimo už suorganizavimą SLA. 368 kp., New Britain, Conn.

Visi laiškai buvo skaityti ir priimti.

SLA. 4-to Apskričio Kuopų Statistika.

Apskrityje yra 20 kuopų; 15 kp. išpildė statistines blankas, 12 atsiuntė delegatų mandatus 6 atsiuntė įnešimus. Sulig priduotos statistikos apskrity narių yra 1,122; vyrų 576, moterų 462, vaikų 84. Nuo rugsėjo 1, 1933 m. iki rugsėjo 1, 1934 m. 28 nariai išbraukti, 16 naujų prisirašė, 11 mirė. Iš viso apskričio kuopos surengė 25 pramogas. Kuopų turtas $2,682.34.

Įnešimai.

Sulig apskričio patvarkymo įnešimai turi but talpinami protokole.

Kad apskričio suvažiavimas turi pakelti klausimą, kad iš Centro butų gaunami reikalingi spausdiniai kuopoms butų nupiginta kaina. Įneša 11 kp. Priimta.

Kad apskričio metiniai suvažiavimai butų laikomi ir mažesnėse kuopose, jei jos to pageidauja. Įneša 11 kp. Atidėta iki balsavimo kur sekantis suvažiavimas turės įvykti.

Kad busiantiems apskričio išvažiavimams butų parupinti pro gramai, kurie turėtų but pripildyti apmokamų biznio apgarsinimų. Įneša 11 kuopa. Priimta.

Kad tokie nariai, kurie yra prasikaltę, kaip tai pagrobimu organizacijos pinigų ir peržengę SLA. konstituciją nebut renkami nei į kuopų valdybas nei į apskritį kaipo atstovai. Įneša 51 kuopa. Atmesta, nes ir dabar kuo nors prasikaltę nariai sulig įstatų niekur nerenkami.

Kad apskričio suvažiavimas išneštų papeikimą SLA. 124 kp., Hartford, Conn., tie msnariams, kurie įvykino kuopoje neramumą ir padarė bereikalingų išlaidų Susivienijimui. Įneša 51 kuopa. Atmesta. Tas nesusipratimas kuopoje jau baigtas ir apskritys nematė reikalo jį atkartoti.

Kad apskritys padengtų lėšas surengimui delegatams suvažiavime pietų ir kad tam reikalui butų skiriama iš apskričio iždo $40.00. Įneša 51 kuopa. Atmesta.

Kad sekantis apskričio išvažiavimas butų Union City, Conn. Įneša 306 kuopa. Priimta.

Kad apskričio metiniai suvažiavimai butų vygdomi sulig kuopų numerio, sekamai: 8 kp., Meriden, Conn., 11 kp., Waterbury, Conn., 20 kp., Union City, Conn. ir tt. Įneša 207 kp. Atmesta.

Įnešimai Susivienijimo Reikaluose.

Kad perkėlimas SLA. Centro iš New Yorko į Pittsburgh, Pa. ar kitą vietą nebut vygdoma iki sekančio SLA. Seimo. Įneša 168 kuopa. Priimta.

Kad perkėlimas SLA. Centro iš New Yorko į kitą vietą nebut vygdoma be visų narių balsavimo-referendumo. Įneša 51 kuopa. Priimta.

Kad SLA. Pildomoji Taryba pasirupintų atgauti paskolas iš tų moksleivių, kurie jau mokslus baigė ir savo profesijoj pasekmingai dirba. Įneša 51 kp. Priimta.

Kad SLA. Pildomoji Taryba su laiku pasirupintų iškolektuoti nuošimčius ant paskolintų pinigų. Užvilkti nuošimčiai neša organizacijai nuostolius. Įneša 51 ir 207 kp. Priimta.

Kad kuopų finansų sekretorių antrašai butų talpinami 2 kartu į metus organe. Įneša 207 kuopa. Priimta.

Kad panaikinti 2 numerio ligonių blankas, nes už jas mokama daktarui doleris. Įneša 306 kuopa. Atmesta.

Kad butų nariai priimami į SLA. be įstojimo. Įneša 334 kuopa. Atmesta.

Kad daktaras butų apmokamas iš lėšų fondo už išegzaminavimą aplikantų. Įneša 334 kuopa. Atmesta.

Kad pašelpos ligoje butų mokama pilna per 6 mėnesius ir pusė per kitus 6 mėnesius. Įneša 334 kuopa. Atmesta, nes tokie dalykai svarstoma tik SLA. Seime.

Kad SLA. finansų raportai butų atspausdinti organe tokioj formoj, kad nariai galėtų juos sulankstę taupinti.

Kad SLA. organe jaunuolių skyrius but vedamą anglų kalboje.

Kad SLA. iždininkas laikytų pas save organizacijos pinigų ne daugiau kaip $20,000. Sugestija p. A. J. Viznio. Priimta dienotvarkėn.

Kad SLA. Prezidentas savo valia neskirtų centralinių organizatorių.

Kad SLA. organizacija savo nariams duotų paskolas numažintais nuošimčiais.

Kad SLA. Centras pagamintų narystės mokesčių blankas tokioje formoje, kad protarpy butų galima pažymėti iki kol narys neužsimokėjęs.

Šitie įnešimai pakelti atstovų suvažiavime ir priimti dienotvarkėn.

SLA. 4-to apskr. 22-ro suvažiavimo nutarimai apskričio ir Susivienijimo reikaluose.

1. Prašyti Centro, kad kuopoms reikalingus spausdinius atliktų nupiginta kaina.

2. Apskričio išvažiavimams-piknikams gaminti programus ir užpildyti apmokamais biznio apgarsinimais.

3. J. Januškevičiaus, Jr., ir Anelės Petruškevičiutės nesutikimas delei atlyginimo už suorganizavimą SLA. 368 kp., New Britain, Conn., nutarta, kad J. Januškevičius, Jr., ir A. Petruškevičiutė turi susitaikyti, tuomet SLA. 4-tas apskritys sekančiame metiniame suvažiavime išmokės pažadėtą dovaną.

4. Sekantį apskričio metinį suvažiavimą laikyti Bristol, Conn., jei kuopa sutiktų, o jei ne, tai apskr. valdyba turi kitur mažoje kolonijoje suvažiavimą vykdyti.

5. Buvo tariama apskr. išvažiavimą surengti New Britain, Conn., bet jei nebus paranku, tai apskričio valdyba gali kitur tinkamoje vietoje surengti. Taipgi išvažiavime visi patarnautojai ir gaspadorius arba rengimo komisija turi dirbti piknike be atlyginimo.

6. Nutarta už 1930 m. ir už 1931 m. organizatoriams atlyginti dovanas sumoje $276.50.

Nutarimai Susivienijimo Reikaluose.

1. Sulig pereito SLA. Seimo nutarimo SLA. Centras turi buti perkeltas iš New Yorko į Pittsburgh, Pa. Apskritys metiniame suvažiavime nutarė S. L. P. Pildomąjai Tarybai duoti patarimą, kad SLA. Centro perkėlimą leisti visų narių balsavimui-referendumui, arba laukti sekančio SLA. Seimo.

2. Kad SLA. Pildomoji Taryba dažniau paragintų tuos moks leivius, kurie mokslą pabaigę ir išgali atlyginti skolas organizacijai.

3. Kad SLA. Pildomoji Taryba su laiku privalo išreikalauti nuošimčius už paskolas ant nuosavybių.

4. Kad SLA. organas 2 kartu į metus talpintų kuopų sekertorių antrašus.

5. Kad SLA. Prezidentas savo sumanymu negali samdyti Centro pinigais apmokamų organizatorių, arba agitatorių.

6. Kad SLA. Centras arba Sekretorius pagamintų narystės mokesčių blankas tokioj formoj, kad protarpy butų galima pažymėti už kiek narys buvo ar yra skolingas.

7. Kad SLA. Finansų raportai butų atspausdinti organe tokioje formoje, kad nariai galėtų sulankstę juos taupinti.

8. Kad SLA. Pildomoji Taryba leistų SLA. iždininkui tiktai $20,000 organizacijos pinigų pas save laikyti bėgantiems reikalams, o jei daugiau randasi, tai turi buti padėti ant nuošimčio.

Raportas apskričio išvažiavimo komisijos: J. Marčiulionio, J. Radzevičiaus ir S. Bujanausko.

Išvažiavime pajamų buvo	$408.45
Išmokėta	255.47
Apskričiui pelno liko	$152.98

Raportas išduotas smulkmeniškai ir priimtas.

Apskričio Finansinis Stovis:

Padėta Ansonia National Bank ant nuošimčių	$52.55
Pas iždininką S. Bujanauską	5.20
Nuo išvažiavimo komisija pridavė	152.98
Jaunuolių apskr. iždas per A. Pilvelį	132.46
Nuo buvusio apskr. iždininko J. Mikalausko	50.00
Rugsėjo 30 d. 1934 m. iždė buvo	$393.19

Išmokėjimai:

Valdybos kelionės lėšos ir susirašinėjimai	$37.02
Apskričio suvažiavimo svetainės renda	10.00
Pikniko klaida atmokėta S. Bujanauskui	5.00
Organizatoriams už 1930 mestus atlyginta	
J. Kontautui	46.50
V. K. Kiveriui	22.00
A. Birietai	16.00
Organizatoriams už m. 1931 m.	
J. G. Žukauskui	37.00
J. Januškevičiui, Jr.	23.00
P. Labunauskui	69.00
A. Bartnikienei	16.00
B. Taruliutei	10.50
V. Alksniniui	36.50
Rugsėjo 30 d. 1934 m. viso išmokėta	$329.02
Banke yra	52.55
Pas iždininką S. Bujanauską	11.62

Sulig p-lės O. Ažunariutės, komisijos ir sekretorės, aviacijos dienos raportas pateiktas sekančiai:

Lapkričio 12 d. 1933 m. pelnas nuo aviacijos dienos	$347.35
Po aviacijos dienos iki balandžio 14 d. 1934 m.	65.25
Iš viso	$412.60
Lapkričio 12 d. 1933 m. duota James-Janušauskui kelionės lėšų	$60.00
Pasiųsta į Chicago, Ill. ALTASS 4-riais siuntiniais	$352.60

O. Ažunariutė.

SLA. 4-to apskričio valdyba išrinkta: pirmininkas B. Vedeikis, Bridgeport, Conn.; vicepirm. V. Alksninis, New Haven, Conn.; sekretorius p-lė Elena Žukauskaitė, 381 Gregory St., Bridgeport, Conn.; iždininkas S. Bujanauskas, Ansonia, Conn.; iždo globėjai: J. Tareila, Waterbury, Conn., J. Marčiulionis, Ansonia, Conn., organizatorius A. Birieta, Manchester, Conn.

Atsistojimu vienai minutei pagerbta SLA. mirusius narius ir su Lietuvos Himnu pirm. Bronius Vedeikis 7:15 val. vakare uždarė antrą sesiją ir suvažiavimą.

SLA. 4-to apskričio 22-ro suvažiavimo vedėjai:

Pirm. **B. Vedeikis,**
Rašt. **A. Birieta.**

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

ROCKFORD, ILL.

Iš SLA. 77 Kp. Susirinkimo.

SLA. 77 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko lapkr. 4 d., į kurį atsilankė narių vidutiniškai ir dalykus svarstė gana rimtai. Kuopos pirm. Saurusaitis pranešė, kad sulig Centro patvarkymo SLA. Sekr. praneša kuopos pirmininkui suspenduotų narių sąrašą, bet jisai iki šiol dar nėra gavęs tokių surašų, nors ir rašęs tuo dalyku Centrui. Buvęs pereitų metų pirm. p. Savickas pareiškė, kad gal nėra reikalo kaltint Centrą už tai, nes gal but, kad 77 kp. šiemet formaliai nepranešė Centrui šių metų valdybos, nes p. Savickas gavęs iš Centro tokius suspenduotų narių pranešimus ir juos perdavęs finansų raštininkui p. Gustaičiui, bet kad viskas tvarkoj, tai nieko nesakė tame dalyke.

Senas SLA. narys, p. Bručas, prašė paskolos duoklėms užsimokėti. Pasvarsčius šį dalyką surasta, kad SLA. 77 kp. turi savo išde pinigų, tai nutarta suteikti paskolą devynių mėnesių duokles užsimokėti.

Svarstoma kaslink narių pomirtinių užrašymo. Vieni užrašę „tam, kas mirusį palaidos", kiti yra užrašę visai svetimiems, kuomet turi artimų giminių ir kad toki užrašymai sudaro daug keblumo kaip Pildomąjai Tarybai, taip ir kuopai, nes jie nėra legališki. Taigi buvo nutarta, kad tokių pomirtinių užrašymus atitaisyt ateinančiam priešmetiniam susirinkime.

Taigi šiuomi prašome visų tų narių, kurių pomirtinės yra užrašytos kaip jau minėjau visai svetimiems, arba „tam kas mane palaidos", atsineškite S. L. A. narystės paliudijimus (Benefit Certificate) į sekantį susirinkimą ir tenai bus ištaisyta ir ateityje neturėsit jokių nesmagumų patys ir SLA. įstaigos bus nuo to apsaugotos. Tik nepamirškit, kad ateinantis susirinkimas yra priešmetinis, kuriame visi nariai butinai privalome dalyvaut. O susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., Kelpšo Milašiaus svetainėj. Taipgi šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba ateinantiems metams.

Dumiškietis.

CHELSEA, MASS.

SLA. 53 Kuopos Metinis Balius Su Programu.

Dėkų Dienoje, lapkričio 29 d., U. S. W. V. Salėje, Broadway, Chelsea Square, Chelsea, Mass., įvyks SLA. 53 kuopos metinis parengimas. Programas prasidės 6:30 val. vakare. Dainuos Gabijos choras, S. Pauras ir M. Senukevičiutė. Jaunuoliai šoks klasiškus šokius. Šokiai prasidės 8 val. vakare. Dirvelio orketsrui grojant visi galės linksmai pasišokti.

Kadangi chelseačiai visur ir visų kuopų parengimuose dalyvauja, tai neabejotina, kad visų apylinkės SLA. kuopų nariai skaitlingai dalyvaus nepaprastai linksmame chelseačių metiniame parengime.

P—kas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš SLA. 60 Kp. Tarimų.

SLA. 60 kp. susirinkimas įvyko 2 d. lapkr., L. S. ir D. svetainėj. Susirinkimą atidarė pirm., A. Kauskas. Šaukta valdyba, iš kurių tik vieno ligonių lankytojo nebuvo. Skaityta protokolas, kuris priimtas su pataisymu.

Skaityta laiškas iš Centro sekr., M. Viniko, kuriame praneša, kad SLA. 42 kp. nariai, kurie išėjo iš SLA. 60 kp. yra skolingi 60 kp. $5.80.

Ligonių kom., ponia Jankauskienė, savo raporte praneša, kad turime vieną ligonį. Veikiančioji komisija, S. Naudžius, F. Edkins ir J. Karsokas, savo raporte pranešė, kad SLA. 60 kp. parengimas, kuris įvyko 12 d. spalio, pavyko. Kurie atsilankė ir kurie prizus davė, komisija tiems varde SLA. 60 kp. taria nuoširdų ačiu.

Rezoliucijos komisija, S. Naudžius, J. Lapinskas ir J. Jankauskas, kurie pereitam susirinkime buvo išrinkti parašyti protesto rezoliuciją prieš 7-to apskričio pertoli nuėjimą, savo raporte praneša, kad „Tėvynės" No. 43 Redakcija praneša, jog Pildomosios Tarybos patvarkymu nebus talpinama „Tėvynėj" rezoliucijos nė užgiriančios 7-to apskričio nė prieš tai, todel kom. nematė reikalo nė rašyti rezoliuciją. Pirm., A. Kauskas, bandė duoti papeikimą komisijai už neparašymą. Bet tas nevietoj; reikia prišilaikyt Pild. Tarybos patvarkymų.

Skaityta Antano Pilkausko laiškas, kuriame prašo surengti fakirišką vakarą. Laiškas priimtas. Apsvarsčius, nutarta surengti SLA. 60 kp. vardu fakirišką vakarą ir išrinkta dar 4 darbininkai prie veikiančios komisijos, tai yra: p. Gribas, J. Lapinskas, M. Baltrušaitis ir J. Krulikas.

Taipgi turiu pasakyti, kad Grand Rapids jau turėjo visokių parengimų, bet dar tokio fakiriško ir stebuklingo dar nesame matę. Parengimas įvyks 24 d. lapkričio, L. S. ir D. svetainėje. Įžanga nedidelė. Visiems vietos ir apylinkės lietuviams bus progos pamatyti tuos visus stebuklus. Ponas Pilkauskas (Ben Ali) rodys sekamus vaizdus: prikalimas prie kryžiaus, gulimas ant kardų, pervertais žandais laiko sunkenybes, deginimas viso kuno ugnies vulkanais, pridegimas cigareto nuo liežuvio, gulėjimas ant smailių vinių ir sykiu išlaikymas ant savęs 12 vyrų, kepimas kiaušinienės leidžiant ugnį iš burnos ir tt.

Visi lietuviai neturėtų praleisti šios progos, nepamatę lietuvio stebukladario.

Prie pabaigos nutarta sekantį susirinkimą sušaukti atvirutėmis. Tame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1935 metams.

J. Lapinskas,
SLA. 60 kp. koresp.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 275 Kp. Susirinkimo.

Mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 11 dieną. Susirinkimą vedė pirmininkas St. Janarauskas. Iš naujų narių įsirašė jaunuolė Mariutė Blazevičiutė. Tarpe svarbesnių reikalų buvo išklausyta raportas jaunuolių „base-ball" jaukto vedėjo Antano Latonio iš pereitos vasaros sezono darbuotės. Turėta 19 lošimų, iš kurių mųs jauktas išlošė 14-ką, o pralaimėjo 5-kis. Visas raportas buvo smulkmeniškai gerai apdirbtas, kaip tai: kur ir su kuo lošė; įeigos, išlaidos ir tt. Taipgi drg. A. Latonis savo dviem automobiliais kur tik reikėjo jaunuolių jauktą visur vėžino ir nekuriuos reikalingus įrankius del lošimo už savo pinigus nupirko, taip kad jam iš jo kišeniaus susidarė suma $31.25. Ir šiuos savo išleistus pinigus irgi jaunuolių jaukto labui padovanojo. Ant užbaigos dar savo jauktą susikvietė ir užfundino — alaus. Susirinkimas drg. A. Latonio raportą priėmė ir jam už jo gražų ir rimtą pasidarbavimą ištarė nuoširdų ačiu.

Spalio 27 dieną apsivedė mųs kuopos narė Elenutė Juozapavičiutė su Juozu Maslausku. Šliubą ėmė civilį pas taikos teisėją James Railey. Vestuvės buvo gražios, be trukšmo, taip kaip ir pridera civilizuotiems ir pažangiems žmonėms. Vestuvėse dalyvavo svečių ir iš kitur. Abiejų jaunavedžių tėvai yra S. L. A. 275 kp. nariai ir darbuotojai, pažangųs žmonės. Elenutės tėvelis, K. Juozapavičius nuo pat šios kuopos susitvėrimo kuone nuolatos buna protokolų raštininku ir šiaip visokiuose kuopos parengimuose dalyvauja-darbuojasi. Jaunojo Juozelio tėvas, V. Maslauskas, yra dabar kuopos iždo globėju. Reikia tikėtis, kad jaunoji Elenutė prikalbins ir savo mylimąjį Juozelį prie SLA. prisirašyti.

Linkiu jaunavedžiams laimingo ženybinio gyvenimo.

V. Černauskas.

WORCESTER, MASS.

Vieša Padėka SLA. 57 Kp. Nariams.

Šiuomi reiškiame viešą ir nuo širdžią padėką SLA. 57 kuopos nariams už skaitlingą dalyvavimą parengimuose spalių 7 ir 27 dd., musų sunaus Broniaus, kaipo universiteto studento, naudai. Nesitikėjom, kad mes turėsime tokį skaitlingą burį atjaučiančių studento mokslo reikalams, bet pasirodė, kad mes turime daugiau prietelių, negu tikėjomės. Nuoširdžiai ačiu jums brangieji už suteiktą paramą, ilgai atminsim jus visus ir visas už gerą, širdingą paramą. Linkime geriausio pasisekimo jusų gyvenime.

Per abu parengimu atliko gra žaus pelno ir visa šeima, bei studentas Bronius pasiliekame dėkingi visiems Worcesterio ir apylinkės lietuviams, kurie dalyvavote tuose parengimuose ir pagelbėjote mums.

Kaz. Lekeckas,
SLA. 57 kp. narys.

S. L. A. REIKALAI

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 2-RO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAS.

Lapkričio 11 d., Lietuvių Salėje, W. Lynn, Mass., įvyko S. L. A. 2-ro apskričio metinis suvažiavimas. Delegatų dalyvavo virš 50. Upas buvo geras ir rimtai svarstė organizacijos reikalus.

Suvažiavimą atidarius, SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius pasakė gerą įžanginę kalbą, pareikšdamas, jog SLA. Pildomoji Taryba energingai darbuojasi organizacijos darbe ir deda pastangas, kad šiais depresijos laikais organizacijos reikalus išvesti tinkamai ir išvengti uždėti asesmentus nariams. Delto ir Centro kėlimo klausimas yra atidėtas, nes tas kėlimas padarytų desėtkus tukstančių dolerių išlaidų.

Tapo padaryta gana daug naudingų nutarimų ir priimta dvi gana svarbios rezoliucijos: užgiriant Pildomosios Tarybos nutarimą atidėti Centro kėlimą ir SLA. Jaunuolių švietimo reikalu.

Apskričio valdybon išrinkta žymųs ir energingi veikėjai, iš kurių netik 2-ras apskritys, bet ir visa organizacija galės sulaukti labai daug ko naudingo nuveikiant.

Pirmininku išrinktas jaunas ir gabus veikėjas adv. K. J. Kalinauskas; vice pirm. niekada nepavargstantis „dzukas" p. K. Vidunas; sekretorium energingas veikėjas p. J. Lekys; iždininku p. J. Dvareckas ir iždo globėjais p. S. Mockus ir B. Tumavičius. Taipgi visa eilė komisijų.

Sekantis suvažiavimas nutarta laikyti Haverhill, Mass.

Suvažiavimo proga, SLA. 127 kuopa surengė nepaprastai šaunius delegatams ir svečiams pietus. Garbė lynniečiams už tokį šaunų pasidarbavimą ir širdingą visų priėmimą.

K. J. Paulauskas.

PROTOKOLAS 22-RAS

SLA. 4-to Apskričio Suvažiavimo, Įvykusio 30 d. Rugsėjo, 1934 m., Lietuvių Jaunų Vyrų Svetainėj, Bridgeport, Conn.

SESIJA PIRMA.

Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas, B. Vedeikis 11 val. ryte. Mandatų ir įnešimų komisijon paskyrė J. Tvaronaitį, V. Aksninį ir Julę Birietienę. Atstovams ženklelius prisegioti paskyrė p-les H. Žukauskaitę ir Ireną Minalgiutę.

Suvažiavime dalyvauja atstovai nuo sekančių kuopų:

8 kp., Meriden, Conn: Edm. Žiolionis;

11 kp., Waterbury, Conn.: J. Tareila, T. Matas, Aldona Matienė, adv. C. K. Lukošius, Magdė Senkuvienė, P. Motiečius, V. Sukaitis, A. Nainis ir Dr. J. S. Staneslow (pribuvo antrom sesijon);

34 kp., New Britain, Conn.: J. J. Pasvenskis, A. J. Brinius, P. P. Pilipauskas;

51 kp., Bridgeport, Conn.: J. G. Žukauskas, P. O. Remeikienė, A. A. Sapiega, B. Vedeikis (valdybos narys);

66 kp., Ansonia, Conn.: J. Radzevičius, J. Marčiulionis;

124 kp., Hartford, Conn.: P. Labunauskas, J. Sekys, A. Šolis (valdybos nariai);

142 kp., New Haven, Conn.: Juzė Dičkienė, V. Alksninis;

168 kp., Stamford, Conn.: P. Šaltmėsis;

207 kp., Manchester, Conn.: A. Tvaronaitis, J. Tvaronaitis, Julė Birietienė;

248 kp., South Norwalk, Conn.: S. J. Raila;

306 kp., Danbury, Conn.: V. Veitkunskas, J. Malionis;

320 kp., (jaunuolių), Bridgeport, Conn.: Elena Žukauskaitė, Irena Minalgiutė.

Suvažiavime dalyvavo 12-ka kuopų su 32 atstovais ir du valdybos nariai (4-ri valdybos nariai priskaityti delegatais).

Po iššaukimui delegatų vardų, p-lė O. Ažunariutė, raštininkė pridavė raštišką rezignaciją iš savo urėdo. Rezignacija priimta. Suvažiavimas p-lę O. Ažunariutę pagerbė už jos gerą darbą bėgy 2 metų.

Pirmininkas, su pritarimu delegatų, raštininku 22-ro suvažiavimo paskyrė A. Birietą.

Valdybos Raportai.

Pirm. B. Vedeikio, vice-pirm. P. Labanusko (sekr. p-lės O. Ažunariutės raportą skaitė A. Birieta), iždininko S. Bujanausko, iždo glob. J. Sekio, A. Šolio ir org. A. Birietos. Visų valdybos narių raportai priimti.

Skaitymas Laiškų.

Laiškas nuo SLA. Sekretoriaus p. M. J. Viniko. Šitas laiškas talpinama protokole narių žiniai.

Miss. O. Ažunariutė.

Gerbiamoji Tamsta:

Atsakydamas į Tamstos laišką reikale SLA. 4-to apskričio kuopų, SLA. 368, 370 ir 374 jaunuolių kuopų stovio pranešu, kad SLA. 368 kp. nariai persikėlė į SLA. 34 kp., New Britain, Conn. SLA. 370 kp. išsibraukė ir SLA. 374 kp. nariai persikėlė į 142 kp., New Haven, Conn.

Laiškas nuo p. A. Pilvelio, buvusio jaunuolių apskr. pirmininko, reikale atidavimo apskričio iždo SLA. 4-tam apskričiui sumoje $132.46.

Pirma sesija uždaryta 1:30 val. pietam.

SESIJA ANTRA.

Antra sesija atidaryta 3 val. po pietų. Visi delegatai dalyvauja ir Dr. J. S. Staneslow.

Laiškas nuo p. J. Mikalausko, buvusio 4-to apskr. iždininko. P-as J. Mikalauskas prisiuntė $50.00 kaipo pradžią mokėjimo dingusio apskričio iždo.

Laiškas nuo J. Januškevičio, Jr., reikale atlyginimo už suorganizavimą SLA. 368 kp., New Britain, Conn.

Visi laiškai buvo skaityti ir priimti.

SLA. 4-to Apskričio Kuopų Statistika.

Apskrityje yra 20 kuopų; 15 kp. išpildė statistines blankas, 12 atsiuntė delegatų mandatus 6 atsiuntė įnešimus. Sulig priduotos statistikos apskrity narių yra 1,122; vyrų 576, moterų 462, vaikų 84. Nuo rugsėjo 1, 1933 m. iki rugsėjo 1, 1934 m. 28 nariai išbraukti, 16 naujų prisirašė, 11 mirė. Iš viso apskričio kuopos surengė 25 pramogas. Kuopų turtas $2,682.34.

Įnešimai.

Sulig apskričio patvarkymo įnešimai turi but talpinami protokole.

Kad apskričio suvažiavimas turi pakelti klausimą, kad iš Centro butų gaunami reikalingi spausdiniai kuopoms butų nupiginta kaina. Įneša 11 kp. Priimta.

Kad apskričio metiniai suvažiavimai butų laikomi ir mažesnėse kuopose, jei jos to pageidauja. Įneša 11 kp. Atidėta iki balsavimo kur sekantis suvažiavimas turės įvykti.

Kad busiantiems apskričio išvažiavimams butų parupinti programai, kurie turėtų but pripildyti apmokamų biznio apgarsinimų. Įneša 11 kuopa. Priimta.

Kad tokie nariai, kurie yra prasikaltę, kaip tai pagrobimu organizacijos pinigų ir peržengę SLA. konstituciją nebut renkami nei į kuopų valdybas nei į apskritį kaipo atstovai. Įneša 51 kuopa. Atmesta, nes ir dabar kuo nors prasikaltę nariai sulig įstatų niekur nerenkami.

Kad apskričio suvažiavimas išneštų papeikimą SLA. 124 kp., Hartford, Conn., tie msnariams, kurie įvykino kuopoje neramumą ir padarė bereikalingų išlaidų Susivienijimui. Įneša 51 kuopa. Atmesta. Tas nesusipratimas kuopoje jau baigtas ir apskritys nematė reikalo jį atkartoti.

Kad apskritys padengtų lėšas surengimui delegatams suvažiavime pietų ir kad tam reikalui butų skiriama iš apskričio iždo $40.00. Įneša 51 kuopa. Atmesta.

Kad sekantis apskričio išvažiavimas butų Union City, Conn. Įneša 306 kuopa. Priimta.

Kad apskričio metiniai suvažiavimai butų vygdomi sulig kuopų numerio, sekamai: 8 kp., Meriden, Conn., 11 kp., Waterbury, Conn., 20 kp., Union City, Conn. ir tt. Įneša 207 kp. Atmesta.

Įnešimai Susivienijimo Reikaluose.

Kad perkėlimas SLA. Centro iš New Yorko į Pittsburgh, Pa. ar kitą vietą nebut vygdoma iki sekančio SLA. Seimo. Įneša 168 kuopa. Priimta.

Kad perkėlimas SLA. Centro iš New Yorko į kitą vietą nebut vygdoma be visų narių balsavimo-referendumo. Įneša 51 kuopa. Priimta.

Kad SLA. Pildomoji Taryba pasirupintų atgauti paskolas iš tų moksleivių, kurie jau mokslus baigė ir savo profesijoj pasekmingai dirba. Įneša 51 kp. Priimta.

Kad SLA. Pildomoji Taryba su laiku pasirupintų iškolektuoti nuošimčius ant paskolintų pinigų. Užvilkti nuošimčiai neša organizacijai nuostolius. Įneša 51 ir 207 kp. Priimta.

Kad kuopų finansų sekretorių antrašai butų talpinami 2 kartu į metus organe. Įneša 207 kuopa. Priimta.

Kad panaikinti 2 numerio ligonių blankas, nes už jas mokama daktarui doleris. Įneša 306 kuopa. Atmesta.

Kad butų nariai priimami į SLA. be įstojimo. Įneša 334 kuopa. Atmesta.

Kad daktaras butų apmokamas iš lėšų fondo už išegzaminavimą aplikantų. Įneša 334 kuopa. Atmesta.

Kad pašelpos ligoje butų mokama pilna per 6 mėnesius ir pusė per kitus 6 mėnesius. Įneša 334 kuopa. Atmesta, nes tokie dalykai svarstoma tik SLA. Seime.

Kad SLA. finansų raportai butų atspausdinti organe tokioj formoj, kad nariai galėtų juos sulankstę taupinti.

Kad SLA. organe jaunuolių skyrius but vedamą anglų kalboje.

Kad SLA. iždininkas laikytų pas save organizacijos pinigų ne daugiau kaip $20,000. Sugestija p. A. J. Viznio. Priimta dienotvarkėn.

Kad SLA. Prezidentas savo valia neskirtų centralinių organizatorių.

Kad SLA. organizacija savo nariams duotų paskolas numažintais nuošimčiais.

Kad SLA. Centras pagamintų narystės mokesčių blankas tokioje formoje, kad protarpy butų galima pažymėti iki kol narys neužsimokėjęs.

Šitie įnešimai pakelti atstovų suvažiavime ir priimti dienotvarkėn.

SLA. 4-to apskr. 22-ro suvažiavimo nutarimai apskričio ir Susivienijimo reikaluose.

1. Prašyti Centro, kad kuopoms reikalingus spausdinius atliktų nupiginta kaina.

2. Apskričio išvažiavimams-piknikams gaminti programus ir užpildyti apmokamais biznio apgarsinimais.

3. J. Januškevičiaus, Jr., ir Anelės Petruškevičiutės nesutikimas delei atlyginimo už suorganizavimą SLA. 368 kp., New Britain, Conn., nutarta, kad J. Januškevičius, Jr., ir A. Petruškevičiutė turi susitaikyti, tuomet SLA. 4-tas apskritys sekenčiame metiniame suvažiavime išmokės pažadėtą dovaną.

4. Sekantį apskričio metinį suvažiavimą laikyti Bristol, Conn., jei kuopa sutiktų, o jei ne, tai apskr. valdyba turi kitur mažoje kolonijoje suvažiavimą vykdyti.

5. Buvo tariama apskr. išvažiavimą surengti New Britain, Conn., bet jei nebus paranku, tai apskričio valdyba gali kitur tinkamoje vietoje surengti. Taipgi išvažiavime visi patarnautojai ir gaspadorius arba rengimo komisija turi dirbti piknike be atlyginimo.

6. Nutarta už 1930 m. ir už 1931 m. organizatoriams atlyginti dovanas sumoje $276.50.

Nutarimai Susivienijimo Reikaluose.

1. Sulig pereito SLA. Seimo nutarimo SLA. Centras turi buti perkeltas iš New Yorko į Pittsburgh, Pa. Apskritys metiniame suvažiavime nutarė S. L. P. Pildomąjai Tarybai duoti patarimą, kad SLA. Centro perkėlimą leisti visų narių balsavimui-referendumui, arba laukti sekančio SLA. Seimo.

2. Kad SLA. Pildomoji Taryba dažniau paragintų tuos moks leivius, kurie mokslą pabaigę ir išgali atlyginti skolas organizacijai.

3. Kad SLA. Pildomoji Taryba su laiku privalo išreikalauti nuošimčius už paskolas ant nuosavybių.

4. Kad SLA. organas 2 kartu į metus talpintų kuopų sekertorių antrašus.

5. Kad SLA. Prezidentas savo sumanymu negali samdyti Centro pinigais apmokamų organizatorių, arba agitatorių.

6. Kad SLA. Centras arba Sekretorius pagamintų narystės mokesčių blankas tokioj formoj, kad protarpy butų galima pažymėti už kiek narys buvo ar yra skolingas.

7. Kad SLA. Finansų raportai butų atspausdinti organe tokioje formoje, kad nariai galėtų sulankstę juos taupinti.

8. Kad SLA. Pildomoji Taryba leistų SLA. iždininkui tiktai $20,000 organizacijos pinigų pas save laikyti bėgantiems reikalams, o jei daugiau randasi, tai turi buti padėti ant nuošimčio.

Raportas apskričio išvažiavimo komisijos: J. Marčiulionio, J. Radzevičiaus ir S. Bujanausko.

Išvažiavime pajamų buvo	$408.45
Išmokėta	255.47
Apskričiui pelno liko	$152.98

Raportas išduotas smulkmeniškai ir priimtas.

Apskričio Finansinis Stovis:

Padėta Ansonia National Bank ant nuošimčių	$52.55
Pas iždininką S. Bujanauską	5.20
Nuo išvažiavimo komisija pridavė	152.98
Jaunuolių apskr. iždas per A. Pilvelį	132.46
Nuo buvusio apskr. iždininko J. Mikalausko	50.00
Rugsėjo 30 d. 1934 m. iždė buvo	$393.19

Išmokėjimai:

Valdybos kelionės lėšos ir susirašinėjimai	$37.02
Apskričio suvažiavimo svetainės renda	10.00
Pikniko klaida atmokėta S. Bujanauskui	5.00
Organizatoriams už 1930 mestus atlyginta	
J. Kontautui	46.50
V. K. Kiveriui	22.00
A. Birietai	16.00
Organizatoriams už m. 1931 m.	
J. G. Žukauskui	37.00
J. Januškevičiui, Jr.	23.00
P. Labunauskui	69.00
A. Bartnikienei	16.00
B. Taruliutei	10.50
V. Alksniniui	36.50
Rugsėjo 30 d. 1934 m. viso išmokėta	$329.02
Banke yra	52.55
Pas iždininką S. Bujanauską	11.62

Sulig p-lės O. Ažunariutės, komisijos ir sekretorės, aviacijos dienos raportas pateiktas sekančiai:

Lapkričio 12 d. 1933 m. pelnas nuo aviacijos dienos	$347.35
Po aviacijos dienos iki balandžio 14 d. 1934 m.	65.25
Iš viso	$412.60
Lapkričio 12 d. 1933 m. duota James-Janušauskui kelionės lėšų	$60.00
Pasiųsta į Chicago, Ill. ALTASS 4-riais siuntiniais	$352.60

O. Ažunariutė.

SLA. 4-to apskričio valdyba išrinkta: pirmininkas B. Vedeikis, Bridgeport, Conn.; vicepirm. V. Alksninis, New Haven, Conn.; sekretorius p-lė Elena Žukauskaitė, 381 Gregory St., Bridgeport, Conn.; iždininkas S. Bujanauskas, Ansonia, Conn.; iždo globėjai: J. Tareila, Waterbury, Conn., J. Marčiulionis, Ansonia, Conn., organizatorius A. Birieta, Manchester, Conn.

Atsistojimu vienai minutei pagerbta SLA. mirusius narius ir su Lietuvos Himnu pirm. Bronius Vedeikis 7:15 val. vakare uždarė antrą sesiją ir suvažiavimą.

SLA. 4-to apskričio 22-ro suvažiavimo vedėjai:

Pirm. **B. Vedeikis,**
Rašt. **A. Birieta.**

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

ROCKFORD, ILL.

Iš SLA. 77 Kp. Susirinkimo.

SLA. 77 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko lapkr. 4 d., į kurį atsilankė narių vidutiniškai ir dalykus svarstė gana rimtai. Kuopos pirm. Saurusaitis pranešė, kad sulig Centro patvarkymo SLA. Sekr. praneša kuopos pirmininkui suspenduotų narių sąrašą, bet jisai iki šiol dar nėra gavęs tokių surašų, nors ir rašęs tuo dalyku Centrui. Buvęs pereitų metų pirm. p. Savickas pareiškė, kad gal nėra reikalo kaltint Centrą už tai, nes gal but, kad 77 kp. šiemet formaliai nepranešė Centrui šių metų valdybos, nes p. Savickas gavęs iš Centro tokius suspenduotų narių pranešimus ir juos perdavęs finansų raštininkui p. Gustaičiui, bet kad viskas tvarkoj, tai nieko nesakė tame dalyke.

Senas SLA. narys, p. Bručas, prašė paskolos duoklėms užsimokėti. Pasvarsčius šį dalyką surasta, kad SLA. 77 kp. turi savo iždė pinigų, tai nutarta suteikti paskolą devynių mėnesių duokles užsimokėti.

Svarstoma kaslink narių pomirtinių užrašymo. Vieni užrašę „tam, kas mirusį palaidos", kiti yra užrašę visai svetimiems, kuomet turi artimų giminių ir kad toki užrašymai sudaro daug keblumo kaip Pildomąjai Tarybai, taip ir kuopai, nes jie nėra legališki. Taigi buvo nutarta, kad tokių pomirtinių užrašymus atitaisyt ateinančiam priešmetiniam susirinkime.

Taigi šiuomi prašome visų narių, kurių pomirtinės yra užrašytos kaip jau minėjau visai svetimiems, arba „tam kas mane palaidos", atsineškite S. L. A. narystės paliudijimus (Benefit Certificate) į sekantį susirinkimą ir tenai bus ištaisyta ir ateityje neturėsit jokių nesmagumų patys ir SLA. įstaigos bus nuo to apsaugotos. Tik nepamirškit, kad ateinantis susirinkimas yra priešmetinis, kuriame visi nariai butinai privalome dalyvaut. O susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., Kelpšo Mašiaus svetainėj. Taipgi šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba ateinantiems metams.

Dumiškietis.

CHELSEA, MASS.

SLA. 53 Kuopos Metinis Balius Su Programu.

Dėkų Dienoje, lapkričio 29 d., U. S. W. V. Salėje, Broadway, Chelsea Square, Chelsea, Mass., įvyks SLA. 53 kuopos metinis parengimas. Programas prasidės 6:30 val. vakare. Dainuos Gabijos choras, S. Pauras ir M. Senukevičiutė. Jaunuoliai šoks klasiškus šokius. Šokiai prasidės 8 val. vakare. Dirvelio orketsrui grojant visi galės linksmai pasišokti.

Kadangi chelseačiai visur ir visų kuopų parengimuose dalyvauja, tai neabejotina, kad visų apylinkės SLA. kuopų nariai skaitlingai dalyvaus nepaprastai linksmame chelseačių metiniame parengime.

P—kas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš SLA. 60 Kp. Tarimų.

SLA. 60 kp. susirinkimas įvyko 2 d. lapkr., L. S. ir D. svetainėj. Susirinkimą atidarė pirm., A. Kauskas. Šaukta valdyba, iš kurių tik vieno ligonių lankytojo nebuvo. Skaityta protokolas, kuris priimtas su pataisymu.

Skaityta laiškas iš Centro sekr., M. Viniko, kuriame praneša, kad SLA. 42 kp. nariai, kurie išėjo iš SLA. 60 kp. yra skolingi 60 kp. $5.80.

Ligonių kom., ponia Jankauskienė, savo raporte praneša, kad turime vieną ligonį. Veikiančioji komisija, S. Naudžius, F. Edkins ir J. Karsokas, savo raporte pranešė, kad SLA. 60 kp. parengimas, kuris įvyko 12 d. spalio, pavyko. Kurie atsilankė ir kurie prizus davė, komisija tiems varde SLA. 60 kp. taria nuoširdų ačiu.

Rezoliucijos komisija, S. Naudžius, J. Lapinskas ir J. Jankauskas, kurie pereitam susirinkime buvo išrinkti parašyti protesto rezoliuciją prieš 7-to apskričio pertoli nuėjimą, savo raporte praneša, kad „Tėvynės" No. 43 Redakcija praneša, jog Pildomosios Tarybos patvarkymu nebus talpinama „Tėvynėj" rezoliucijos nė užgiriančios 7-to apskričio nė prieš tai, todel kom. nematė reikalo nė rašyti rezoliuciją. Pirm., A. Kauskas, bandė duoti papeikimą komisijai už neparašymą. Bet tas nevietoj; reikia prišilaikyt Pild. Tarybos patvarkymų.

Skaityta Antano Pilkausko laiškas, kuriame prašo surengti fakirišką vakarą. Laiškas priimtas. Apsvarsčius, nutarta surengti SLA. 60 kp. vardu fakirišką vakarą ir išrinkta dar 4 darbininkai prie veikiančios komisijos, tai yra: p. Gribas, J. Lapinskas, M. Baltrušaitis ir J. Krulikas.

Taipgi turiu pasakyti, kad Grand Rapids jau turėjo visokių parengimų, bet dar tokio fakiriško ir stebuklingo dar nesame matę. Parengimas įvyks 24 d. lapkričio, L. S. ir D. svetainėje. Įžanga nedidelė. Visiems vietos ir apylinkės lietuviams bus progos pamatyti tuos visus stebuklus. Ponas Pilkauskas (Ben Ali) rodys sekamus vaizdus: prikalimas prie kryžiaus, gulimas ant kardų, pervertais žandais laiko sunkenybes, deginimas viso kuno ugnies vulkanais, pridegimas cigareto nuo liežuvio, gulėjimas ant smailių vinių ir sykiu išlaikymas ant savęs 12 vyrų, kepimas kiaušinienės leidžiant ugnį iš burnos ir tt.

Visi lietuviai neturėtų praleisti šios progos, nepamatę lietuvio stebukladario.

Prie pabaigos nutarta sekantį susirinkimą sušaukti atvirutėmis. Tame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1935 metams.

J. Lapinskas,
SLA. 60 kp. koresp.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 275 Kp. Susirinkimo.

Mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 11 dieną. Susirinkimą vedė pirmininkas St. Janarauskas. Iš naujų narių įsirašė jaunuolė Mariutė Blazevičiutė. Tarpe svarbesnių reikalų buvo išklausyta raportas jaunuolių „base-ball" jaukto vedėjo Antano Latonio iš pereitos vasaros sezono darbuotės. Turėta 19 lošimų, iš kurių mųs jauktas išlošė 14-ką, o pralaimėjo 5-kis. Visas raportas buvo smulkmeniškai gerai apdirbtas, kaip tai: kur ir su kuo lošė; įeigos, išlaidos ir tt. Taipgi drg. A. Latonis savo dviem automobiliais kur tik reikėjo jaunuolių jauktą visur vėžino ir nekuriuos reikalingus įrankius del lošimo už savo pinigus nupirko, taip kad jam iš jo kišeniaus susidarė suma $31.25. Ir šiuos savo išleistus pinigus irgi jaunuolių jaukto labui padovanojo. Ant užbaigos dar savo jauktą susikvietė ir užfundino — alaus. Susirinkimas drg. A. Latonio raportą priėmė ir jam už jo gražų ir rimtą pasidarbavimą ištarė nuoširdų ačiu.

Spalio 27 dieną apsivedė mųs kuopos narė Elenutė Juozapavičiutė su Juozu Maslausku. Šliubą ėmė civilį pas taikos teisėją James Railey. Vestuvės buvo gražios, be trukšmo, taip kaip ir pridera civilizuotiems ir pažangiems žmonėms. Vestuvėse dalyvavo svečių ir iš kitur. Abiejų jaunavedžių tėvai yra S. L. A. 275 kp. nariai ir darbuotojai, pažangųs žmonės. Elenutės tėvelis, K. Juozapavičius nuo pat šios kuopos susitvėrimo kuone nuolatos buna protokolų raštininku ir šiaip visokiuose kuopos parengimuose dalyvauja-darbuojasi. Jaunojo Juozelio tėvas, V. Maslauskas, yra dabar kuopos iždo globėju. Reikia tikėtis, kad jaunoji Elenutė prikalbins ir savo mylimąjį Juozelį prie SLA. prisirašyti.

Linkiu jaunavedžiams laimingo ženybinio gyvenimo.

V. Černauskas.

WORCESTER, MASS.

Vieša Padėka SLA. 57 Kp. Nariams.

Šiuomi reiškiame viešą ir nuo širdžią padėką SLA. 57 kuopos nariams už skaitlingą dalyvavimą parengimuose spalių 7 ir 27 dd., musų sunaus Broniaus, kaipo universiteto studento, naudai. Nesitikėjom, kad mes turėsime tokį skaitlingą burį atjaučiančių studento mokslo reikalams, bet pasirodė, kad mes turime daugiau prietelių, negu tikėjomės. Nuoširdžiai ačiu jums brangieji už suteiktą paramą, ilgai atminsim jus visus ir visas už gerą, širdingą paramą. Linkime geriausio pasisekimo jusų gyvenime.

Per abu parengimu atliko gražaus pelno ir visa šeima, bei studentas Bronius pasiliekame dėkingi visiems Worcesterio ir apylinkės lietuviams, kurie dalyvavote tuose parengimuose ir pagelbėjote mums.

Kaz. Lekeckas,
SLA. 57 kp. narys.

Fraternalizmas Žmonių Gyvenime

Rašo Adv. K. P. GUGIS, SLA. Iždininkas.

FRATERNALIŲ ORGANIZACIJŲ INVESTMENTAI.

Amerikos Fraternalio Kongreso suvažiavime, įvykusiame 1933 metais, vienas svarbiausių klausimų buvo: kur fraternalės organizacijos turėtų investuoti savo fondus? Rupestingai priruoštame Kongresui tuo klausimu referate tulas S. A. Oscar tarp kitko nurodė ve ką:

Fraternalės organizacijos atstovautos Kongreso suvažiavime ir priskaičiusios virš 4,000,000 narių ir savo turtą siekusį $861,000,000 tuo laiku buvo paskirsčiusios šitaip:

Į real estate'tą turėjo investavusios	5%
Į paskolas ant morgičių	18%
Į bondsus	65.8%
Į paskolas ant apdraudos certifikatų	5%
Į įvairias kitas vietas	4.1%
Ir „cash" turėjo	2.1%
Viso —	100%

Tuo pačiu laiku šios šalies komercinės apdraudos kompanijos buvo investavusios savo kapitalus sekamai:

Į real tstate'tą	4%
Į paskolas ant morgičių	36.3%
Į bondsus	34%
Į paskolas ant apdraudos certifikatų	18.4%
Į įvairias kitas vietas	6.3%
Ir „cash" turėjo	1%
Viso —	100%

Du investmentų skyriai šiose skaitlinėse puola į akį. Kuomet fraternalės organizacijos turėjo investavusios į paskolas ant morgičių tik 18 nuošimčių savo fondų, tai komercinės kompanijos buvo investavusios dvigubai daugiau, butent 36.3 nuošimčių. Antras skyrius: kuomet fraternalės organizacijos turėjo bondsuose 65.8% savo fondų, tai komercinės kompanijos teturėjo juose tik 34.%. Didelis skirtumas.

Absoliutė didžiuma fraternalių organizacijų fondų — 65.8 nuošimčių — buvo investuota bondsuose. Šie investmentai buvo paskirstyti taip:

Valdžios bondsuose	3%
Valstijų apskričių ir municipalitetų bondsuose	79.4%
Gelžkelių bondsuose	6%
Viešosiose įmonėse (public utilities)	8.8%
Pramoninėse įstaigose ir kitur	2.8%
Viso —	100%

Ir vėl absoliutė didžiuma fraternalių organizacijų fondų buvo investuota vienoj srity, butent valstijų, apskričių ir miestų bondsuose.

Delei to stebėtis netenka, nes fraternalės organizacijos vadovavosi įsigyvenusia visuomenės ir, sakysiu, žymios ekspertų dalies opinija, kad tos srities investmentai yra saugiausi. Tačiau, kada užėjo depresija, kada miestai, apskričiai ir valstijos liovėsi mokėję algas savo samdiniams ir nuošimčius už bondsus; kada miestų mėrai, sanitarių apskričių superintendentai ir apskričių prezidentai pradėjo važinėti į Washingtoną pas Kongreso narius ir kalbėti apie moratoriumą arba nukapojimą valstijų, apskričių ir miestų skolų, — tai saugiausi fraternalių organizacijų investmentai pasirodė jau nesaugųs.

To negana. Atrodo, kad ir depresijai praėjus valdžios, valstijų ir municipalitetų (miestų) bondsai nebebus tikrai saugūs. Štai koks dalykas:

Kai kurie autoritetai šiandie apskaičiuoja, kad Jungtinių Valstijų nacionalė skola esanti augštesnė, negu šalies turtas. Na, kaip galima pirkti valdžios popieras ir manyti, kad toks investmentas yra **pilnai** saugus?

Negeresni atrodo ir municipalitetų reikalai. Pavyzdžiui, 1880 metais šioj šaly valstijų ir vietinių arba lokalių valdžių (miestų), apskričių, etc.) skola siekė kiekvienam asmeniui (per capita) $18.80. Gi 1932 metais, nežiurint dešimties „gerbuvio" metų, ji jau siekė $142.82 asmeniui. Ir daug lokalių Amerikos valdžių yra prasiskolinusios iki ausų. Jų skola kas metai didėja. Na, ar yra **tikrai** saugu šitaip prasiskolinusių įstaigų bondsai pirkti?

Buvo laikas kada gelžkelių bondsai skaitėsi saugiausiais in vestmentais. Bet kuomet šiandie gabena busai vežimus publikos vieškeliais ir šuntakiais, o pasažieriniai traukiniai bėgioja kuone tušti; kuomet trokai užblokuoja kelius; kuomet tukstančiai tuščių tankų riogso gelžkelių kiemuose; kuomet kart kartėmis girdime apie paskyrimą resyverio gelžkeliui, — tai tenka abejoti saugumu investmentų į gelžkelių bondsus.

Vis plačiau Amerikos visuomenė vartoja elektros jėgą. Gazas, rodosi, yra vartojamas kiekvienuose namuose, bent miestuose ir miesteliuose. Tačiau kas atsitiko su viešųjų įmonių imperija, kuriai vadovavo Insull? Kas atsitiko su panašiomis įmonėmis kai kuriose kitose vietose? Taigi saugumas investmentų nėra užtikrintas nė viešosiose įmonėse.

Kur gi užtiksime saugumą fraternalių organizacijų investmentams? Teisybę pasakius, pilno, 100% saugumo investmentams šiandie tur but nėra. Tenka tik ieškoti kaip galima saugesnių vietų investmentams per tam tikrą laiką.

Ir pirmas reikalavimas šitokiam kiek galima saugesniam investavimui ir prisilaikymas amerikonų pasargos: nedėk visus kiaušinius į vieną dėžę. Kitaip sakant, fraternalių organizacijų investuojami fondai turi buti juo plačiau paskirstomi taip geografiniai (t. y. išdalinami juo didesniame plote), taip vertikaliai (t. y. tarp įvairių investmentų klasių).

Kitas dalykas. Augščiau minėtame Fraternalio Amerikos Kongreso suvažiavime, galima sakyti, tik vienas referanto Oscaro patarimas praėjo nekritikuojamas debatuose. Jis buvo toks, kad fraternalės organizacijos didesnį nuošimtį savo fondų investuotų į morgičius.

Teisybė, real estatas yra šiandie apmiręs, jo kainos nupuolusios. Visgi jis pasilieka apčiuopiama, tikra savastimi. Ir jeigu fraternalės organizacijos nėra verčiamos butino reikalo tuojaus realizuoti į pinigus turimus morgičius, tai jos gali tikėtis už juos arba už paimtą savastį savo fondus pilnai atgauti ateity.

Musų tarpe lengva širdimi daroma priekaištas; nepaisė, nežiurėjo kur investuoja draugijos pinigus. Kai kada gal toks priekaištas ir yra teisingas. Bet tikiuosi, kad šiame rašinėly parodžiau, jogei praktikoj saugiai investuoti pinigus, ypač tam tikrais laikais, yra sunkoka problema net ir su ekspertų patarimais. Ir šį sunkumą gal labiau ne kas kitas atjaučia fraternalių apdraudos organizacijų atstovai.

S.L.A. REIKALAI

IŠ SLA. KUOPU DARBUOTĖS

GRAND RAPIDS, MICH.
Iš SLA. 42 Kuopos Susirinkimo.

Susirinkimas įvyko 4 d. lapkričio, Šv. Jurgio draugijos salėj. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkas, p. P. Medelinskas. Atlikus kitus reikalus, skaityta laiškai iš SLA. Centro. Aiškinta nariams apdraudos užrašymas sulig naujos SLA. konstitucijos. Patarta tiems, kurių apdrauda užrašyta ne tiems asmenims, ku riuos nurodo nauja SLA. konstitucija, kad užrašytų sulig naujos SLA. konstitucijos. Nutarta tą aiškinti per kelis susirinkimus, kad visi nariai žinotų. Kurie nepilnai tą supranta arba nori kokių patarimų, prašomi kreiptis prie kuopos pirmininko, — jis maloniai jums pagelbės.

Skaityta iš SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolo tilpusio 44 numeryje „Tėvynės" SLA. kuopų finansų sekretorių, pirmininkų ir protokolų sekretorių pareigos. Šiuo laiku ši kuopa visapusiai laiminga. Tarpe narių santikiai geri, finansiniai gerai stovi, nėra sergančių narių.

Sekantis kuopos susirinkimas bus priešmetinis. Bus renkama kuopos valdyba kitiems metams. Taipgi yra ir daugiau svarbių reikalų. Kuopos gerovė daug pri guli nuo kuopos valdybos darbštumo ir gabumo. Taigi visų narių pareiga atsilankyti į sekantį susirinkimą ir išrinkti gerą valdybą, kad ši kuopa ir ateity taip gerai tvarkytųsi ir progresuotų kaip iki šio ialko.

P. Greičaitis.

CHICAGO, ILL.
Svarbus Pranešimas SLA. 226 Kp. Nariams.

Šiuomi pranešu visiems SLA. 226 kuopos nariams, kad sekantis priešmetinis musų kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 7:30 val. vakare, Association House, 2150 W. North Ave., Chicago, Ill. Visi nariai malonėkite pributi į šį susirinkimą, kuris bus priešmetinis susisirinkimas ir bus renkama kuopos nauja valdyba sekantiems 1935 metams. Todel susirinkimas bus svarbus, nes narių pareiga išsirinkti galimai tinkamiausius veikėjus į kuopos valdybą, kurie galėtų ir norėtų širdingai rupintis kuopos ir visos organizacijos gerove ir kartu dirbtų kuopos labui.

Antras svarbus dalykas, tai visi nariai malonėkite atsinešti į šį susirinkimą kiekvienas savo SLA. narystės paliudijimą, kuriuos esate gavę iš Susivienijimo, kuomet įstojote į organizaciją. Šiame susirinkime bus išrinkta komisija, kuri patikrins visus paliudijimus ar nariai yra teisėtai paskyrę savo pašelpgavius, kaip SLA. konstitucija nurodo. Turime atminti, kad daugelio narių paliudijimai yra netvarkoje, nes pašelpgaviais paskirti negimininingi asmenys ir tuli nariai yra savo pomirtinę užrašę „tam, kas mirusį palaidos". Tokie pašelpgavystės paskyrimai yra neteisėti ir atsitikime nario mirties jų pašelpgaviai pomirtinės negali gauti. Tokie neteisėtumai sudaro daug nesmagumų ir išlaidų narių pašelpgaviams, kuopai ir Centrui, bei Pildomąjai Tarybai. Šitas reikalas turi buti sutvarkytas su pradžia 1935 metų, nes sekamo sausio mėnesio 1 d. įeina galion naujai pertaisyta SLA. konstitucija. Todel visi SLA. 226 kuopos nariai butinai atsineškite į susirinkimą savo Narystės Paliumijimus.

Ben. Aluzas—užrašų rašt.

HART, MICH.
Iš SLA. 183 Kp. Susirinkimo.

SLA. 183 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 1 d., namuose M. Dundulienės. Susirinkimą atįdarė pirmininkas Antanas Kutulis. Šiame susirinkime nebuvo vice pirmininko Prano Mankaus, taį buvo apsieita ir be jo. Skaitytas protokolas iš spalių mėnesio ir priimtas kaip skaitytas.

Atlikus visus kitus reikalus, kuopa nutarė surengti draugišką vakarėlį Dėkų Dienos (Thanksgiving Day) vakare, Ridulių namuose, prie R. No. 1. Šiame vakarėlį musų kaimo jaunimas žada sulošti labai juokingą vieno akto komediją, kuri bus labai gražiai sulošta, nes jau visį jaunuoliai moka savo roles labai gerai. Taipgi bus ir kitoki programo pamarginimai, kurie susidės iš dainų ir žaislų. Po žaislų bus vakarienė, tai visos moterys turi susinešti savo valgius, o vyrai turės susidėti ant alaus ir kitokių gėrimų nemažiau kaip po 25c. O taip įžanga bus visiems dykai.

Tad šiuomi užprašom visus senus ir jaunus koskaitlingiausiai atsilankyti į musų kuopos vakarėlį. Taipgi bus ir pirmos klesos muzikantai ir kas tik norės galės šokti iki pat vėlumos nakties. Šio vakarėlio surengimui komisijon yra išrinkti veiklųs kuopos nariai: M. Dundulienė, V. Kutulis ir J. Ridulis.

Sekantis musų kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 9 dieną, tai visi šios kuopos nariai malonėkite atsilankyti į susirinkimą, nes bus rinkimas kuopos valdybos sekantiems 1935 metams.

V. Kutulis — koresp.

BENTON, ILL.
Iš SLA. 156 Kp. Susirinkimo.

Kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 4 d., A. Paulavičiaus salėje. Narių susirinkime dalyvavo mažas burelis, tai ir duoklių nariai mažai sumokėjo — tik apie $19.00. Nekurie nariai prašė palaukti iki pėdės, pasižadėdami po lapkr. 15 d. ateiti ir užsimokėti duokles pas sekretorių.

Pereito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas. Skaityti laiškai nuo Pildomosios Tarybos ir visi vienbalsiai priimti, taipgi finansų sekretoriaus raportas vienbalsiai priimtas. Kadangi šiame susirinkime narių nedaug dalyvavo, tai kuopos ir Susivienijimo gerovei svarstymai atidėta iki sekamo susirinkimo, kuris bus metinis ir kuriame bus renkama kuopos valdyba sekamiems metams. Todel įsakyta sekretoriui, kad parašytų visiems nariams pakvietimą į sekantį susirinkimą per „Tėvynę" ir kad visi nariai į susirinkimą atsilankytų.

Tad šiuomi pranešu visų S. L. A. 156 kuopos narių žiniai, kad sekantis ir metinis susirinkimas SLA. 156 kuopos įvyks sekmadienį, gruodžio 2 d., 10 val. ryte, visiems priprastoj ir žinomoj svetainėje. Visi nariai butinai privalo atsilankyti į šį svarbų susirinkimą, nes kurie neatsilankys bus baudžiami sulig SLA. konstitucijos nurodymų. Malonėkite atsivesti ir savo draugus, bei pažįstamus prisirašyti prie SLA. 156 kuopos. Taipgi įspėju visus narius, kad butinai privalote užsimokėti visas savo duokles pilnai už šiuos metus, nes kuomet su naujais metais rekordai persikelia į kitus knygų lapus, tai pasilikusios skolos sudaro didelį keblumą kuopos sekretoriui ir Centrui. Dar kartą meldžiu visus kuopos narius nepamiršti atsilankyt į sekantį kuopos susirinkimą ir užsimokėti duokles butinai.

A. Paulavičius,
SLA. 156 kp. sekr.

WESTVILLE, ILL.
Iš SLA. 18 Kp. Darbuotės.

Lapkričio 4 dieną buvo laikytas SLA. 18 kuopos susirinkimas, į kurį narių atsilankė vidutiniškai ir dalykus svarstė rimtai.

Sekantis kuopos susirinkimas, kuris atsibus gruodžio 2 dieną, bus 18 kuopos valdybos rinkimas. Į šį susirinkimą yra prašoma visus narius ir nares atsilankyti ir išsirinkti tinkamus veikėjus į kuopos valdybą.

Priėjus prie ligonių, susirinkimas išnešė papeikimą ligonių lankytojams, nes neatsilanko į susirinkimą laiku, daug sykių kada susirinkimas baigiasi, tada lankytojai ateina savo raportą išduoti ir tai nieko nežino apie ligonius. Finansų sekr. pranešė, kad yra 3 ligoniai, serga Alekas Jasiunas, Dom. Svidrenienė ir A. Stravinskienė. Buvo atsitikimų, kad ligoniai neatsimaldavę iš pašelpos apsiveda ir lankytojai tik tada pamato, kada ligonis eina į bažnyčią, tuomet tik skundžia kuopai. O kad ligonius mato kasdien girtuokliaujant, tai susirinkimuose tyli ir po susirinkimo vėl sako, kad matė ligonius taip ir taip darant. Vadinasi ligonių lankytojų raportas toks, kad mes nieko apie juos nežinom. Taip negerai.

Prašomi visi SLA. 18 kuopos nariai atsilankyti į sekantį kuopos susirinkimą.

SLA. 18 Kp. Koresp.

GARY, IND.
SLA. 284 Kp. Narių žiniai.

Šiuomi pranešu visų SLA. 284 kuopos narių žiniai, kad priešmetinis kuopos susirinkimas įvyks sekmadieny, gruodžio 2 d., 2-rą valandą po pietų, Lietuvių Parapijos Svetainėje, ant 15-tos ir Lincoln St., Gary, Ind. Visi kuopos nariai ir narės esate kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą, nes turime keletą svarbių reikalų aptarti del kuopos gerovės. Taipgi šiame susirinkime bus renkama nauja valdyba sekantiems 1935 metams. Taipgi geistina, kad visi nariai pasistengtų užmokėti užvilktas duokles ir visi pilnai užsimokėtų už šiuos metus, kad naujus metus pradėtumem visi gerame stovy budami, be jokių skolų.

Pereitam susirinkime buvo nutarta, kad į sekantį priešmetinį susirinkimą nariai butų pakviesti atvirutėmis ir per organą „Tėvynę". Taip pat nutarta, kad kurie nariai neatsilankys į susirinkimą ir neparodys rimtos priežasties, kuri neleido jiems susirinkime dalyvauti, bus baudžiami 50c. Toks kuopos nutarimas ir meldžiu visus narius šitai įsitėmyti ir butinai atsilankyt į sekantį kuopos susirinkimą.

J. Vaitkus — nut. rašt.

GREENFIELD, MASS.
Naujas Narys Mųs Kuopoj.

Linksma matyti, kad mųs kuopa auga — vis prisirašo daugiau narių. Pereitą susirinkimą prisirašė jaunas žymus narys, ponas Andrius Dėdinas, geras tautininkas patriotas. Gali kuopa tikėtis daug iš jo gero. Dar nenarys budamas jau daug del kuopos pasidarbavo. Dabar dar daugiau pasidarbuos. Narys yra Amerikoje gimęs ir yra buvęs Lietuvoje, ėjęs ten pradinėn mokyklon ir lankęs gimnaziją. Gali Susivienijimas tikėtis gero darbuotojo.

Nuo naujų metų tikimės gauti daugiaus naujų narių. Yra geras organizatorius ponas Albertas Tamulis. Jo dėka kuopa gali užaugti sklaitlinga. Jo dėka ir šita kuopa yra augštai nužengus. Gerbė tau, agitatoriau! Dirbk del savo tautos labo ir šios SLA. kuopos. **Narys.**

PRANEŠIMAI

SO. BOSTON, MASS.
A. L. T. Sandaros 1-mo Apskričio 20 Metų Sukaktuvių Banketas ir Šokiai.

Mass. valstijos sandariečiai rengia šaunų pokilį Dėkų Dienoje, lapkričio 29 d., Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Vakarienė prasidės 5 val. po pietų, šokiai 7:30 val. vakare.

Šis banketas bus skirtingesnis už kitus, nes jame dalyvaus liepos 1 d. piknike išrinktos penkios gražuolės lietuvaitės, kurioms bus įteiktos laimėtos dovanos. Bus šokių kontestas: pora pašokusi geriausiai klumpakojį ir lietuvišką polką gaus dovanas. Bus renkama storiausia pora iš banketo dalyvių (ne vyras su pačia) ir išrinktoji pora gaus dovanas. Šokiams gros geriausias Al. Stevens orkestras — gros amerikoniškus ir lietuviškus šokius. Su vakarienės bilietais bus galima dalyvauti ir šokiuose. **J. M. Tumavičienė.**

NEWARK, N. J.
Moterys Rengia Šaunius Šokius.

Newarko Lietuvių Moterų Kliubas rengia įdomius šokius „Barn Dance" šeštadieny, gruodžio 1 d., pradžia 7:30 val. vakare, Lietuvių Šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. Newarko moterys visuomet gražias ir linksmas pramogas surengia, tai ir šis nepaprastas balius bus tikrai malonaus pasilinksminimo pramoga.

Šia proga reikia priminti, kad minėtas moterų Kliubas dirba labdaringą darbą — didžiųjų metinių švenčių proga pateikia maisto kašeles ir išdalina lietuvų biednuomenei. Taigi Kliubo parengimų pelnas eina gražiam labdarybės tikslui. Kviečiame visus vietos ir apylinkės lietuvius atsilankyti į musų rengiamą linksmą balių ir tuomi paremti musų Kliubo kilnius labdaringus užmanymus.

Kliubo Pirmininkė.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

MAHANOY CITY, PA. — SLA. 211 kuopa rengia metinį balių lapkričio 28 d., Norkevičiaus Svetainėj, W. Mahanoy Ave., pradžia 7 valandą vakare. Visus prašom atsilankyti ir praleisti vakarą linksmai. Bus gero alaus išsigerti ir visokių užkandžių. Pirmos klasės orkestras gros visokius šokius iki vėlam laikui. Įžanga vyrams 35 centai, moterims ir merginoms 25 centai. Užprašom visus. — Komit.

—o—

NEW HAVEN, CONN. — SLA. 142 kuopa rengia gražų perstatymą — bus suvaidinta Pr. Bajoro komedija „Pasaulis be moterų". Vaidina Bridgeporto artistų grupė, kurie kartu patieks ir juokingų dialogų ir kitų naujanybių. Po vaidinimui bus šokiai. Šis linksmas vakaras įvyks „Dėkų Dienoje", lapkričio 29 d., prasidės 4-tą val. po pietų, Lietuvių Bendrovės salėje, 243 Front St. Kviečiame visus vietos ir apylinkės SLA. narius ir visus lietuvius atsilankyti.

—o—

CLEVELAND, OHIO. — SLA. 136 kuopa rengia linksmą vakarą su puikios dovanos laimėjimu — laimėtojas gaus vyrišką drabužių siutą, kurį pasiųs J. Brazis. Vakaras įvyks šeštadienį, gruodžio 1 d., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave. Šokiams gros J. Apanites orkestras. Įžanga tik 15c. asmeniui. Apatinėje salėje bus alaus ir skanių užkandžių, o viršutinėje salėje šokiai. Širdingai kviečiame visus vietos lietuvius atsilankyti. — Rengimo Komitetas.

GREENFIELD, MASS. — SLA. 297 kuopa rengia judamų paveikslų vakarą lapkričio 23 dieną, 7:30 val. vakare, Knights of Columbus svetainėj. Ponas Januškevičius rodys naujai parvežtus paveikslus iš Lietuvos. Prašome visus atsilankyti. — Rengėjai.

—o—

CHICAGO, ILL. — SLA. 122 kuopa rengia puikų, didelį balių šeštadieny, lapkričio 24 d., 7:30 valandą vakare, Jono Dymbelio Salėje, 4523 So. Wood St., Town of Lake. Pasamdyta puikus orkestras; kalbės adv. K. P. Gugis, SLA. Iždininkas ir panelė E. Mikužiutė, Iždo Globėja. Taipgi bus dainų ir visokių pasilinksminimų. Šiame baliuje SLA. 122 kuopa yra nutarusi priimti naujus narius už pusę įstojimo į SLA. Yra gera proga įstoti ir kita tokia proga gal nebepasikartos. Kviečiame visus — jaunus, senus, moteris ir paneles atsilankyti ir linksmai laiką praleisti su garbingos organizacijos SLA. nariais. Komitetas prisirengęs visus patenkinti. Visus kviečia — Komitetas.

—o—

CHICAGO, ILL. — SLA. 322 jaunuolių kuopa rengia šaunius šokius šeštadienio vakare, lapkričio 24 d., Shoreland viešbuty, prie 55-th St. ir ežero kranto. Šie šokiai rengiami paminėjimui 322 kuopos 3 metų gyvavimo sukaktuvių. Bus smagus šokiams orkestras ir kitoki pamarginimai. Kviečiame visus — senus ir jaunus atsilankyti ir linksmai praleisti laiką tikrai gražioj pramogėlėj. — V. O.

—o—

BRIDGEPORT, CONN. — SLA. 320 jaunuolių kuopa rengia „Mardi-Gras" balių, kuris įvyks trečiadieny, lapkričio (Nov.) 28, Lietuvių Jaunų Vyrų Svetainėje, 407 Lafayette St., Brigeport, Conn. Šiame parengime bus minima šios kuopos keturių metų gyvavimo sukaktuvės. Į komisiją išrinkta p-lė Ona Bakunas ir p-lė Irena Minalga, kurios deda visas pastangas, kad parengimas kogeriausiai pasisektų ir kad atsilankiusius kopuikiausiai pavaišinus. Rowell's orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Salė bus gražiai papuošta. Bus visokių įdomybių. Kviečiame visus į šį parengimą atsilankyti.

—o—

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. 192 kuopa rengia puikų rudeninį balių su šokiais šeštadieny, gruodžio 1 dieną, prasidės 7 valandą vakare, Ukrainų svetainėj, 1400 — 5-th Ave., Arnold, Pa. Balius rengiamas bendrai su ukrainais. Bus gera muzika, skanių užkandžių ir gėrimų. Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti į šį parengimą. Bus dar teikiama prizas — puiki lempa. Kas turės gilukį, tas gaus puikią lempą. Kviečia visus — Rengimo Komisija.

Lietuviški Kalendoriai 1935 m.

Tinkami į stubas, siųsti į Lietuvą ir čia del biznierių

Turim visokių lietuviškų, gražių amerikoniškų, religinių ir del "senbernių"

1 už 30c., 5 už $1.00, 100 už $15.00

su prisiuntimu

Užmokestį: iki $1.00 siųskite 3c. stempomis arba Doleriais; virš $1,00, galite siųsti Money Order'iais arba čekiais, adresuodami:

LITHUANIAN PRESS
199 New York Ave. Newark, N. J.

Į Lietuvą

Tik vieną kartą persėst Kopenhagoj

Nuolatiniai išplaukimai Patogi kelionė

KALĖDŲ EKSKURSIJA
S. S. Frederik VIII
iš New Yorko Gruodžio 8 d.
Ekskursiją vadovauja
K. Falck Rasmussen

Didelė Nuolaida

Specialių ekskursijų tikietams į abu galu

Kainaraščius ir laivų išplaukimo tvarkraščius galima gaut pas visus autorizuotus agentus arba

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall St., New York

Įdomųs Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

TURKIJOS REFORMOS IR JŲ PASEKMĖS.

Turkija ilgus laikus buvo despotiška Azijos valstybė, valdoma sultono, kuris savo sostinę turėjo įsikuręs Europos mieste Konstantinopoly. 1914 m., užsikurus Europoj didžiajam karui, Turkija susidėjo su Vokietijos talkininkais. Pastariems karą pralaimėjus, Francijos talkininkai, bausdami nugalėtuosius savo priešus, pabaudė ir Turkiją, priverčiant ją savo sostinę iš Europos iškraustyti į Aziją.

Del tokio karo pralaimėjimo ir paskirtos baudos, Turkijoj susikurė revoliucija prieš sultono ir kalifato valdžią (kalifatas—mahometonų dvasiška valdžia). Sultonas tapo pavarytas nuo sosto ir Turkija paskelbta respublika, kurios valdymas ir tvarkymas pavesta valstybės prezidentui, kaipo vyriausiam valdonui, kuriam duota ne aprubežiuota valia ir galia. Prezidentu likosi išrinktas griežtas Europos civilizacijos šalininkas, Mustapha Kemal.

Prezidentas iškraustęs sostinę iš Europos į Azijos miestą Angora, ėmėsi valstybę reformuoti, naikindamas visus senuosius arabiškus papročius ir tradicijas, jų vieton įgyvendinant europišką sistemą. Gyventojams įsakė dėvėti europišką drabužį, paneigdamas karaną (karan — mahometonų šventraštis), uždraudė moterims užsidengti veidą, įtaisė europiškus laikrodžius, vartonėn įvedė gregarianišką kalendorių su 12 mėnesių, panaikino arabišką alfabetą ir jo vieton įvedė romanišką alfabetą, ir daugybes kitokių reformų įgyvendino.

Iš visų tų reformų turbut benebus svarbiausia tai panaikinimas taip vadinamų „haremų". Kas tas haremas?

Mahometonų pranašas Mahometas steigdamas savo tikybą, koranan įrašė, kad kiekvienas mahometonas (vyriškis) privalo turėti keturias pačias. Tačiau pats pranašas pirmutinis savo šventraštį paneigė, nes pra sigyvenęs turtu, turėjo net 21 pačią. Pranašą pasekė ir jo sekėjai ir įsigyveno pas mahometonus toks paprotis, kad kuo turtingesnis, tuo daugiau turėjo pačių, o sultonai jų turėdavo iki 1,000 ir daugiau. Taigi Mahometas savo išpažintojams leido praktikuoti (ir pats praktikavo) poligamiją arba daugpatystę.

Sultonai ir šiaip turtingi mahometonai daugybes parinktų moterų laikė uždarytas tam tikruose rumuose, kurie vadinosi harem. Nuo to kilo ir „haremas". Juos budriai dabojo tam tikros sargybos, kad prie jų niekas neprieitų, nėgi moterys iš jų išeitų. Tai buvo savo rušies moterų vergija.

Turkijos prezidentas Kemal išvaikė iš haremų moteris, haremus uždarė ir išleido įstatymą, kuriuo griežtai uždrausta turkams praktikuoti poligamiją, steigti haremus ir įsakė kiekvienam formališkai vesti tik vieną pačią ir tik su ja gyventi. Tokiu budu Turkijoj poligamija pakeista manogamija (vienpatyste). Tačiau šita reforma poligamijos neišnaikino. Turkai nors savo prezidento reformą paviršutiniai toleravo ir sulig įstatymų reikalavimo formališkai gyveno tik su viena pačia, bet pasiremdami koranu, poligamiją praktikavo slaptai.

Namų inspektoriai, švaros pridabotojai, mokesčių rinkėjai ir kitoki valdininkai, eidami per gyventojų namus, nužiurėjo, kad randasi perdaug vienodo amžiaus vaikų vienuose namuose. Nužiurėjimas pasiekė augštestę valdžią, o ta ėmėsi dalyką ištirti. Ir paaiškėjo, kad didelės daugybės Fatimų, Ali Babų ir kitokių, yra vaisium įstatymais uždraustos ir slaptai praktikuojamos poligamijos. Tuo jaus pravesta statistika ir platesni tyrinėjimai, ir pasirodė, kad poligamijos draudimo metais gimusių ir augančių vaikų, iš jų 4,000,000 yra poligamijos vaisium. Visi šitie vaikai gimė poligamiją uždraudus, todel įstatymiškai visi jie priskaitomi „slaptai hordai", arba skaitomi nelegališkais Turkijos gyventojais, nevien todel, kad jie gimę prieš įstatymų tvarką, bet ir todel, kad kaipo poligamistai, nebuvo rekorduoti valdžios rekorduose ir todel neturėjo tiesos Turkijoj gyventi, užtai jie gyveno slaptai ir todel jie įskaitomi į nelegališkų gyventojų kategoriją „slapta horda".

Prezidentas Kemal atsiduręs taip kėblioje ir netikėtoje padėdy savo įstatymų akyvaizdoje, negalėjo surasti kitokios išeities, kaip tik speciališkai savo manifestu legalizuoti visus tuos poligamistų vaikus, ką jis ir padarė. Tokiu budu Turkijos piliečių skaitlius viena diena pašoko nuo 14,000,000, iki 18,000,000. O kas ateity dėsis su slaptu poligamijos praktikavimu, prezidentui tenka pagalvoti dabar. Pagalvoti tenka gerai, ar bus galima greitai išnaikinti įsisenėjusią, korano pripažintą tradiciją.

Pakeitus arabišką alfabetą romaniškuoju, daugelis tėvų liovėsi leidę savo vaikus į mokyklas, todel atsirado analfabetų 80% visų mokyklos lankymo amžiaus vaikų. Prezidentas tada išleido naują įstatymą, kuriuo įvesta priverstinas vaikų mokinimas. Šitam įstatymui įėjus galėn, visos mokyklos užsipildė mokiniais. Priverstino vaikų mokinimo įstatymui įeinant galėn, prezidento manifestas legalizavo 4,000,000 poligamistų vaikų, kurie dabar turėjo lankyti mokyklas (pirmiaus mokyklomis naudotis jie neturėjo tiesos), bet mokyklose jiems nėra vietos, nes visos mokyklos užpildytos pirmesniais mokiniais. Apie statymą naujų mokyklų dabartiniais blogmečiais ir kalbos but negali, nes valdžia neturi atliekamų pinigų, o naujus mokesčius ant žmonių kraut, butų neišmintinga. Todel prezidentas Kemal įsakė visose mokyklose pamokas vest dviem atmainom, tai yra, dienomis ir naktimis. Dabar visoj Turkijoj mokyklos uždaromos tik penktadieniais, kuriuos mahometonai švenčia taip kaip žydai šeštadienius ir krikščionys sekmadienius. Visomis kitomis dienomis mokyklos veikia be pertraukos. Vaikai vieni į mokyklą renkasi nuo ryto ir mokinasi per dieną, vakare šiems eimant namo, renkasi vaikai „naktiniai" ir mokinasi per naktį, kol rytmetą ima rinktis „dieniniai".

Visa tai, kas augščiau pasakyta, mums gali išrodyti pasakiška. Tačiau Turkijoj šiandien tas yra tikrenybe. Turkijos prezidentas-reformatorius reformuoja viską iš pamatų; prie kiekvienos reformos susiduria su kliutimis, bet joms nenusilenkia, su jomis kovoja.

Vilniaus Krašto Lietuviai

Okupuotąją Lietuvos teritoriją, einant Maskvos traktatu sudaro: bemaž visa Vilniaus vaivadija, didesnė dalis Naugardėlio vaivadijos ir dalis Balstogės vaivadijos. Visą tą didelį kraštą mes esame pripratę vadinti bendru Vilniaus krašto vardu.

Dabar kįla klausimas: ar **daug užsiliko lietuviškumo Vilniaus krašte?**

Nežinau, kodel taip atsitiko, bet. Nepr. Lietuvoje kai kas abejoja Vilniaus krašto lietuviškumu. Tai ypač greit pajunti, kuomet susiduri su jaunesniąja karta, kuriai Vilniaus kraštas—uždara knyga. Ji Vilniaus krašto arčiau neturėjo progos pažinti, ir visas savo žinias sėmė mokykloje iš pamokų, iš raštų ir net Vilniaus radiofono lietuviškų paskaitų. Butent, jie **mano, kad Vilniaus krašto lietuviai kalba ne lietuviškai, bet lenkiškai, ir kiek jiems sukelia nuostabumo, kuomet išgirsta vilnietį kalbant švaria lietuvių kalba.** Nežino net, ką ir manyti. Juk ir Ad. Mickevičius buvo lietuvis, bet kalbėjo lenkiškai.

Aš, apie Vilniaus kraštą kalbėdamas, lietuviais vadinsiu tiktai tuos, kurie kalba lietuviškai.

Nepr. Lietuvoj daugiausia visį abejoja paties Vilniaus lietuviškumu. Esą, labai maža tesigirdi lietuvių kalbos. Kai kurie net tvirtina, kad Klaipėda esanti lietuviškesnė už Vilnių. Tai ne tiesa. Tvirtinu tai, nes Vilnių gerai pažįstu, kadangi pragyvenau čia nemaža metų. Mačiau visas Vilniaus okupacijas. **Vilniaus vaizdas pareina nuo to, kas jame šeimininkauja. Pavyzdžiui, prie rusų Vilnius išrodė rusiškas, nes daugiausia tesigirdėjo rusų kalba. Prie vokiečių jis išrodė vokiškas. Prie lenkų jis išrodo lenkiškas.** Ir nenuostabu. Juk ar maža čia sugarmėjo iš visos Lenkijos visokių vertelgų, valdininkų, kariuomenės? Todel nenuostabu, kad Vilniaus gatvėse dabar daugiausia girdisi lenkų kalba, kurios griebiasi ir dalis žydų. Bet iš to negalima daryti išvadą, kad Vilniuje nebutų lietuvių. **Reikia nepamiršti, kad Vilniaus gatvėse lietuviai prisivengia garsiai kalbėti lietuviškai, nes nenori buti apspiaudyti.** Gi žymi dalis tikrų lietuvių, kurie net lietuviškus laikraščius slapta skaito, visai slepiasi su savo lietuviškumu, bijodami nustoti duonos kąsnio. Jie ir savo vaikus leidžia į lenkų mokyklas. **Vilniaus lietuviai daugiausia biednuomenė:** tarnaitės, kiemsargiai, smulkųs tarnautojai ir amatininkai. Bet jų susirinks pačiam Vilniaus mieste nemaža. Tai liudija faktas, kad savo laiku, užėmus Vilnių lietuviams, **staiga visi tie tariamieji lenkai išmoko lietuviškai.**

Dažnos Vilniaus okupacijos jo gyventojus padarė kokiais taį tautiniais indifirentais: tas geras, kuris jiems duoda gyventi. Pav., **lenkų manifestacijos sutraukia vilniečių minias, bet dar didesnes minias sutraukdavo bolševikų manifestacijos.** Tokias pat, o gal didesnes minias, sutrauktų ir lietuviai. Aš nesimu tvirtinti, kad Vilnius yra grynai lietuviškas. Ne, **Vilniaus gyventojai yra įvairių tautybių,** butent: lietuvių, žydų, lenkų, gudų ir rusų. Kitų tautybių yra ne po daug. **Daugiausia Vilniuje bus žydų paskui lietuvių ir tik trečią vietą pagal gyventojų daugumą užima lenkai.** Taigi, vadinti Vilnių lenkišku miestu nėra mažiausio pagrindo. Greičiau jis žydiškas.

Kai del Vilniaus vaivadijos lietuviškumo, tai jau čia dalykai daug geriau stovi. **Vilniaus—Trakų apskritys didžiumoje yra grynai lietuviškas,** tiktai kai kurie valsčiai sugudėję; tikrų lenkų čia labai maža. **Švenčionių apskritys yra grynai lietuviškas,** tiktai vienas Sviriaus valsčius sugudėjęs. Braslaujos apskrityje taip pat daugumą randame lietuvių. Nemaža lietuviškai kalbančių lietuvių randame ir kitose apskrityse. Be lietuvių, nemaža čia randame ir **palankių lietuviams gudų, kurie daug labiau yra linkę į Lietuvą, negu į Lenkiją.** Bet ir tų tariamųjų gudų kilmė yra labai abejotina. Pav., apie 30 km. už Molodečnos, netoli Miestelio (Gorodok), man teko matyti ištisi sodžiai su grynai lietuviškomis pavardėmis, kaip Stankunas, Morkunas, Miškinis. Dabar jie lietuviškai nekalba ir vadina save gudais. Reikėtų jų kilmė išaiškinti.

Naugardėlio vaivadija susideda iš lietuvių ir gudų. Lenkai ir čia tiktai dvarininkai. Naugardėlio lietuviai yra gerai susipratę.

Gardino rajone tikri lietuviai gyvena iki pat miesto ir net už miesto. Kai del Suvalkijos lietuviškumo, tai jau visiems žinoma ir apie tai nė nekalbėsiu. **Tikrų lenkų Vilniaus krašte labai maža.** Dabar Vilniaus kraštą lenkai stengiasi kolonizuoti, išdalindami dvarų žemes buvusiems kariams ir valdininkams. Ypač jie stropiai kolonizuoja lietuvių ir rusų pasienį.

(M. R.) **Virbalas.**

Nuodemė ir Bausmė

Atgiežos ar keršto veiksnys, kuris įtakuoja piktadario sąžinę, yra greito sunaikinimo veiksnys. Jei aš užminu ant žmogaus užtrinos gatvėj ir nelaimingasis vargšas suklykia ar sudejuoja, aš gailiuos ir išlaidžiai meldžiu jo atleidimo. Bet jei jis grasina į mane kumščia — mano nusistatymas umai per sikeičia. Sukaupęs visą savo energiją, aš mėginu padaryti jo akims, nosiai ir žandui tai, ką netyčiomis padariau jo kojų pirštams. „Atgieža yra mano", — sako Viešpats manydamas, kad ji nėra viešo kaltintojo.

Prievartinga bausmė lyg pliekimas nėra prielanki širdingam—gailesčiui. Kolei jos įtaka tęsis, kuri esti neilga — auka laikysis furijos stovy, kuriame jis smagiai padegs kalėjimą ir džiaugsmingai kepins gyvus teisdarius, sargus bei prižiurėtojus.

Gi iš kitos pusės, kalėjimo terminas parupina nuduotą pasitenkinimą sąžinei. Kalėjęs prasikaltėlis jaučias, kad jis atmoka savo skolą draugystei, tačiau jis ją atmoka priverstinai. Jis kas momentą kėsinas ištrukti iš kalėjimo, jei tik galėtų. Jis išplėtoja savo prote atsiskaitymo jausmą be nutarimo užtraukti naujų skolų, lyg lošėjas, kuris užmoka ką pralošė, bet nepaliauja lošti.

Joks paprastas prasikaltėlis nesutiks su manim, kad bausmė yra nuodėmė ir klaida. Jis tikrai prisilaiko tos pačios nuomonės apie dalyką, kaip ir policistas, kurs jį suareštavo. Jeigu aš skelbčiau savo evangeliją kalėjimo įnamiams, jie mane iškvailintų kaip beviltingą ir neišgydomą pakvaišėlį.

Žmogaus siela privalo tvarkyti savo dalykus ir išduoti atskaitą. Individas, kuris yra sąmoningas apie savo kaltę, pats sau užsidės bausmę, jei nieks nenuims prasikaltimo naštos nuo jo pečių.

Išpažintis butų paprastesne, jei bausmė nebutų tokia pražutinga sielai. Beje, ji nėra išskirtine. Nuo paprasto prasikaltėlio matymtaškio, bausmė yra atpirkimas; ir kartus nusiskundimas apie jam padarytą skriaudą nekreipiasi taip didžiai į priderantį nuosprendį, kaip kad į draugystės nesąžiningumą, kurį užmoka jo kaltybės kaina ir paskui jį traktuoja, tartum jis nei kuo neatsilygino. Sofistinis Oskaras Wilde manė, kad du iškalėti metai jį švariai numazgojo. Jis klydo, nes draugystė jį nuolatos ostrakizavo, lyg jis visai nebut kalėjęs kalėjime.

Tas stovis buvo neišvengiamas, bet jis buvo nesąžiningas. Budami užtektinai paikųs priimti keršto sistemą del bausmės, mes turėtume but bent kiek teisingi išduoti įstatymišką kvitą išmainant priderantį čekį. Jeigu mes šitaip darytume, mes tuoj permatytume, kad visas biznis yra bevertis ir juokingas.

Autoritetų išteisinimas negali įkvėpti pagarbos kriminalistui. Atpirkimas kančiomis negali atpalaiduoti vagio ar žmogžudžio nuo to, kuo jis yra. Tiktai pats prasikaltėlis privalėtų perkeisti savo vidų; bet jis vengia argumento. Žmoniškas savęs pasigodojimas taip atkakliai ilgis valančio čyščiaus, jog mes esame prisirengę pasiduoti by kam, jei tik tas vėl perkeistų musų škarlatines sielas į sniegines. Žinoma, mes verčiau norėtume sukrauti savo nuodėmes ant savo draugų pečių, jei jie mums pavelytų; nepajėgdami to padaryt, mes labiau norime apsivalyti pasidavimu bausmei, negu leisti sąžinei mus kankinti.

Tas yra bausminio kodo pagrindas žmonių niektikyboj. Tas priverčia paliuosuotą kalinį, su kuriuo mes nenorim nieko bendro turėti ir nuo kurio šalinamės, pasakyti, kad jis atmokėjo už savo kaltybę ir kad mes nebeturim teisės už tai jį kolioti.

Negalėdami sutikti su jo argumentu, mes turėtume apsvarstys ar mes turime bent kiek teisės uždėti bausmę. Gal aš esu žiauresnis, negu bausminis kodas, nes aš atsisakau tikėti, kad egzistuoja atpirkimas ir atleidimas piktadarybei. Kas padaryta negali but nepadaryta. Žmogus, kurs vagia, pasiliks vagis tol, kol jis nepersikeis iš vidaus ir nepastos visai skirtinga esybe, nežiurint kokį atkentėjimą jis butų sau užsidėjęs arba kiti jam butų uždėję.

By bausminė sistema talpina savy tą atleidimą; vienas negali protauti be kito. Jeigu mes sakytume, kad mes lygiai — po padarymo tau skriaudos, tu darai man skriaudą — tik mėginime padaryti iš juodo baltą plus juoda. Musų bausminė sistema yra suorganizuotas mėginimas elgtis panašiai. Sveikas protas turėtų sukilti prieš sistemą delto, kad yra absurdiška patikėti, jog mes nušluostytume piktybę ją padvigubindami. Bet sveikas protas nėra ligingas ir todel mes pakartojame dabartinę groteskinę padėtį, kurioj teisdariai papildo tukstančius nuodėmių, kad suteikus prasikaltėlių tukstančiams patenkinimą — moralės lygsvarybės sugražinimą.

Tai yra žaidimas, kuriame apgaudinėjimas vyrauja. Prasikaltėlis nuduoda, kad jis esąs nekaltas ir stengiasi iš visų pajėgų likti paliuosuotas ar bent buti maloniai traktuojamu. Komercinė brigada, kuri tikisi atpirkti jo nuodėmes prieš jo bendrus valstiečius, kuriuos jis apvogė, liberaliai aukodama mielaširdystės darbams, niekad neduoda tiek, kiek jis pavogė.

Bet nuo viso to paikumo ir nesumaningumo matymtaškio, nuo proto netvarkos padarytos tos absurdinės sistemos, mes matome šviečiantį žiburį, lyg saulės šviesą — vieną neatmainomą tiesą: kad sąžinė yra žmogaus normalio ir moralio ginklo dalis ir kad ji niekada jo neapleidžia. Ji jam visada suteikia pasekmių. Ji yra savy keršto jėga delto, kad ji nuolatos kankina nusidėjėlį. Ji yra grasytoja delto, kad jos atradimas ir kerštas yra absoliučiai tikri. Ji yra teisinga delto, kad jos teisingumas yra vienatinis kelias iš dilemos. Kitais žodžiais tariant, sąžinė yra tobulas pabuklas, kurs pasekmingai laimi dievišku metodu tai, ką kalėjimo autoritetai mėgina pasiekti diabolišku metodu be jokios pasekmės vilties.

Yra baisu pažiurėti iki kokio laipsnio mes šiandien toleruojame neteisingumą ir suktybę. Mes toleruojame žmonių klasių gyvenimą, kurie mažina ir eikvoja kitų žmonių uždarbį, uždirbtą kruvinu prakaitu, — eikvoja be socialaus pasitarnavimo ar pasiaukojimo by paprastai žmonių gerovei. Vieton kad juos priversti vienu ar kitu budu pateisinti jų gyvenimą, arba leisti jiems patiems nupulti ant išmatų kruvos, mes juos gerbiame ir padrąsiname, ir toleruojame dalykų stovį, kuriame šalies biznis yra vedamas matomai vienintėliam tikslui — juos palaikyti ir jiems gerintis.

Mes turime paliauti klausinėti, ar žmonės yra geri ar blogi? Vieton to, mes turime persitikrinti, ar jie išpildo socialę misiją ar ne. Kaip tik mes pradėsime tyrinėti tą piktadarių dalyką, mes nusistebėsime iš jų gyvenimo. Vieton kad turėti galimybes vesti lengvą gyvenimą prisidengus sentimentale valdžia, kuri išgarbavoja atpirkimo ir atleidimo sistemą, jie privalėtų išbusti iš letarginio sapno. Ir jie išbus ir ras save pavaldingais disciplinai, apie kurią nesapnuoja šios dienos valstietis.

Budrikas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

FANATIZMAS

Žmonijos gyvenime yra įvairių izmų, kurie suskirsto žmones į tam tikras idėjines grupes. Tie idėjiniai izmai dažnai pagimdo vieną bendrą izmą, tai fanatizmą, iš kurio juodų, tamsių nasrų garuoja pavojingiausias barbarizmas.

Fanatikas yra prietaringas gaivalas, nė kiek neprastesnis už viduramžių fanatiką, tikėjusį į įvairius burtus, raganius ir tam panašius dalykus. Nežiurint į ką žmogus netikėtų, jei jo tikėjimas nekenkia kitų žmonių ramybei, lai jis sveikas sau tiki, nes kiekvienas žmogus privalo turėti pilną laisvę taip save tenkinti, kaip jam maloniau yra gyventi. Bet jei jo tikėjimas neduoda ramumo jo artymui, tai tas tikėjimas nėra pageidaujamas žmonijos gyvenime, nes jis drumščia ramaus žmogaus gyvenimą.

Fanatikas nežiurint kokios rušies: religijinis, politinis, tautinis, anti-tautinis ar anti-religijinis, neapkenčia savo artymo, kitaip manančio, negu jis. Tokiam fanatikui nėra nieko švento kito žmogaus sieloje. Jis apjakęs savo fanatizmu nepasirenka nė laiko, nė vietos kad užpulti kitaip, negu jis, mananti žmogų. Nors tokis žmogus fanatikui nėra nieko priešingo pasakęs, vienok jis iškoneveikiamas, išniekinamas akyvaizdoje minios, arba melais, insinuacijomis, purvais viešai laikraštyje apdrabstomas, jei tik randamas tokis laikraščio vedėjas, kuris suteikia vietos savo vedamo laikraščio skiltyse.

Manau, kad kiekvienam teko nekartą susidurti su tokiais fanatikais, kurie be jokios priežasties pradeda ieškoti priekabių ir tai ne smuklėje, ne politiniam susirinkime, ne parengtose kokiose nors diskusijose, bet socialiuose suėjimuose ir net teatre, kur žmonės eina pasiklausyti pamokinančių veikalų, kad išsinešti kokią nors dvasinę naudą iš vaidinamo veikalo. Ir šitai šale tavęs sėdintis kaimynas pradeda tau išmėtinėti, kad tu netiki į tokį izmą, į kokį jis tiki, ir žodis po žodžio bando įtikinėti, kad tu esi tamsus, nesusipratęs, tavo draugai toki ir toki, niekas daugiau, kaip tik žulikai, susitepę visuomeniniam gyvenime. Pagaliau sako, pasižiurėk ir pats į save: sėdi ant gruvos žmonių sukrauto turto ir minti jų kruvinu prakaitu, nelyginant parazitas. Vadiniesi visuomenės darbuotoju, o nesutinki su musų vado nuomone, statai save jam lygiu, o nežinai, kad tu nevertas nė to purvo kurį jis nešioja po savo bato padu.

Šitokioje temoje man teko išgirsti monologas iš vieno fanatiko, kuris visgi skaito save pažangiu ir protingu esant. Ir tai ne juodosios gadynės amžiuje, bet lapkr. 4 d., š. m., ir ne kokiame tamsiame užkampyje ar gertuvėje, bet Labor Lyceum salėje, Brooklyne, laike vaidinimo. Užsimokėjęs už sėdynę, turėjau ją apleisti. Laimė, kad mano žmona buvo gretimais, tai pasikeitus su žmona sėdynėmis galėjau ramiau klausytis vaidinamo veikalo.

Kokis skirtumas yra tarpe šito fanatiko, kuriam aš parėjau į kelią vien delto, kad aš netikiu į jo tikėjimą, ir to jauno 23 metų amžiaus fanatiko, Alberto Šunskio, kuris nušovė seną 63 metų amžiaus moterį, manydamas ją esant ragana? Jaunas fanatikas norėjo pasitarnauti apylinkės gyventojams, kad ragana nesiųstų daugiau su piktų dvasių pagelba įvairių nelaimių ramiems gyventojams, papildė žmogžudystę.

Skirtumas tik tas, kad mane užpuolęs yra politiniai partijinis fanatikas, o pastarasis religinis fanatikas. Bet esmėje jie abudu lygus: vienas atėmė nekaltai senutei gyvybę, o antras siekia sunaikinti žmogaus garbę. O kas gali užtikrinti, kad kartais įsikarščiavęs partijinis fanatikas negali ginklu pulti savo priešą? Ar maža tokių įvykių girdėti?

Buti žmogumi, nėra nuopelnas, nė kokia tai naujanybė. Gimęs žmogumi, vis busi panašus į žmogų. Bet buti tobulu, be prietarų, tolerantišku žmogum, su augštesniu išsiauklėjimu, tai jau reikia paieškoti tokių žmonių. Nieko dar nereiškia, jei žmogus yra lankęs mokyklą ar baigęs augštesnius kursus, universitetus, kad buti žmogum su žmogiškumo jausmais. Lietuvoje pralotas Olšauskas buvo baigęs augštesnius mokslus, dvasiškis, taip vadinamas Dievo tarnas. O kad buvo fanatikas, netolerantingas, papildęs žmogžudystę, sutiko sau lygų fanatiką žmogžudį ir krito nuo kito fanatiko paleisto šuvio.

Jei kas mano, kad žmogus suprantantis esančios civilizacijos gadynę ir drįsęs save pasivadinti progresyvišku žmogumi, jau yra civilizuotas, tai klysta. Civilizuotų žmonių, kurie butų laisvi nuo bent kokio fanatizmo, labai maža gyvenime yra. Fanatizmas dar pilniausiai viešpatauja.

Neveltui musų poetas Pranciškus Vaičaitis, nors jauno amžiaus budamas, bet per mokslą pamatęs šviesą tolymoje ateityje mums dainuoja:

„Dar ilgą kelionę žmonija keliausi,
Kelionę vien prakaitu piltą, verksmais...
Pakoliai tu dvasią teisybės įgausi,
Pakol apsišviesi šviesos spinduliais.
Tai prieš fanatizmą nesykytį tu lenksies,
Ir prietarų jaungu per amžius dar dengsies,
O ašaros tavo ir tavo kentėjims
Išnyks kai girioj atsidusėjims..."

Gyvenimo Nuotrupos

BOLŠEVIKŲ SIELOJIMASIS.

Brooklyno bolševikų organas viename savo numery net tris editorialus patiekia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalais. Kiekvienas gali numanyti kokiu tikslu bolševikų organas taip susirupino musų organizacijos reikalais. Jo tikslas aiškus ir visiems žinomas: kuodaugiausiai kenkti musų Susivienijimui ir kuobiauriausioje šviesoje perstatyti SLA. viršininkus ir veikėjus. Taip pat kiekvienas švarus žmogus žino, kad bolševiko kurnojimams nėra jokių ribų — jis jokio žmoniškumo, jokio padorumo visuomenės santykiavime nežino ir nepripažįsta. Tad ir spiaudosi piktai bolševikų organas į visas puses, ir biauroja kiek išgalėdamas S. L. A. viršininkus ir veikėjus.

Rodos kam reikėtų bolševikų organai taip sielotis svetimais reikalais, kuomet savų bėdų turi užtektinai. Geriau padarytų savojo Susivienijimo reikalais ir bėdomis pasirupindamas. S. L. A. bolševikų organo parapijonų negaudo ir jų nenori ir jokios pagelbos iš jo neprašo. Pagaliau, nežiurint kiek bolševikų organas nesidraskys SLA. diskreditavimui, jo narių nesuklaidys. Perdaug aiškių faktų pilna visomis pusėmis ką bolševikų susivienijimas davė tiems SLA. nariams, kuriuos suklaidino pra eityje ir nusivedė paskui save. Tukstančiai tų suklaidintų buvusių SLA. narių šiandie su didžiausia padėka grįžtų atgal į SLA., jei tik jie galėtų senomis sąlygomis sugrįžti. Kitų dergimu savų silpnybių nepaslėpsit, tik bereikalingai sielojatės.

SLA. viršininkams ir veikėjams yra bent tiek pasitenkinimo, kad bolševikų rašytojai turi progos savo piktą tulžį nulieti jų adresu. Juk bolševikas laiks nuo laiko turi ant ko nors savo pritvinkusią piktumu tulžį išlieti. Fašizmo, kapitalizmo ir kiti panašųs bolševikų sandėliai jau sklidinai pripildyti bolševikišką piktumų tulžimi. Kuomet bolševikas gauna savo darbininkiškai sielai palengvinimą išplusdamas SLA. viršininkus ir veikėjus, tai kam pavydėti jam tos laimės.

Gali bolševikai plustis ir sielotis kiek tik jų jėgos išneša, o SLA. kaip dirbo rimtą apdraudos ir kulturos darbą, taip ir bedirbs toliaus. Nuo tų bolševikų kolionių Susivienijimui nei šilta, nei šalta.

—o—

PERDAUG VALDŽIOS VIENETŲ.

Mineapolio Universiteto profesorius William Anderson per du metu studijavęs Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios strukturą pagaliau paskelbė, kad Amerikoje yra 175,418 skirtingų valdžios vienetų. Tuo tarpu prof. Andersono apskaitliavimu musų kraštui pilnai pakaktų 17,850 valdžios vienetų. Anot profesoriaus surinktų davinių, kiekvienas Amerikos pilietis gyvena valdomas septynių skirtingų valdžios vienetų.

Tačiau šitos žinios nėra jokia naujanybe Amerikos piliečiams. Čia prof. Andersonas tik surinktomis skaitlinėmis parodo musų krašto valdžios strukturos netikslumus. Kiekvienam yra žinoma, kad tų pačių įstatymų saugojimui ir visuomenės tvarkos pridabojimui yra keli skirtingi valdžios vienetai, pradedant miestų valdžios vienetais ir einant apskričių, valstijų ir federalės valdžios vienetais. Toms pareigoms atlikti užtektų vieno kurio valdžios vieneto.

Todel Amerikos piliečiams priseina užlaikyti šimtus tukstančių visiškai bereikalingų valdininkų, kas kainuoja daug milionų dolerių. Mat politikieriams reikalinga kuodaugiausiai valdininkų, kad jie turėtų galimybės visus savo ištikimuosius darbais apdalinti. Jei politikieriai negalėtų valdiškus darbus skirstyti, tai ir valdžios vienetai sumažėtų, tuomet sumažėtų ir bereikalingų valdininkų skaitlius.

—o—

PELNAGAUDŲ BIZNIERIŠKOS GUDRYBĖS.

Kokias priemones pelnagaudos panaudoja visuomenės apiplėšimui, parodo oficialiai šaltiniai, ištyrę padėtį New Yorko miesto gyventojams elektros teikimo srityje. Trys metai atgal sudaryta oficialis autoritetas ištyrimui esamų sąlygų teikime New Yorko gyventojams elektros kasdieniniams reikalams. Gyvenamiems namams dabartinė elektros kaina yra virš šeši centai už kilovatinę valandą. Tuo tarpu tyrinėjusio padėtį autoriteto apskaitliavimu pilnai užtektų mokėti tik 3.77 centus už kilovatinę valandą. Tokiu budu New Yorko gyventojai permoka už elektrą $33,680,483 kas metai, arba kiekviena elektrą naudojanti šeima užmoka po $14.18 į metus perdaug.

Šitą visuomenės plėšimą elektrą teikiančios kompanijos paremia labai išpustu savo investmentų į elektros pramonę apkainavimu ir taip pat išpustomis operavimo išlaidomis. Autoritetas nurodo, kad padarius teisingą į elektros gamybą investmento apkainavimą ir paėmus aktuales operavimo išlaidas, augščiau nurodyta už elektrą nupiginta kaina pilnai apmokėtų visas išlaidas, nusidėvėjimo amortizaciją ir dar liktų virš šelių nuošimčių pelno ant įdėto į elektros gamybą kapitalo.

Žinoma, elektrą teikiančios kompanijos dės visas pastangas, kad neprisileisti prie to viso, kas jų pelną sumažintų. Atsisakyti virš 33 ir pusės milionų dolerių į metus, pelnagaugoms yra begalo skaudus dalykas. Tačiau iškelti faktai dar kartą parodo, kokiomis nežmoniškomis priemonėmis pelnagaudos operuoja visuomenės apiplėšimui. Valdžia turėtų pasirupinti, kad tokie plėšikai butų patraukti atsakomybėn ir nubausti, o bereikalingai išplėšti visuomenės pinigai, kad butų sugrąžinti. Tik tokiu budu Amerika galėtų savo begėdiškus pelnagaudas sudrausti.

—o—

NEMATO SAVO PANOSĖS.

Laikraščiai kritikuodami Iždo Sekretoriaus Morgenthau pareiškimą, kad jis nemanąs, jog valdžiai mokami mokesniai už svaigalus butų peraugšti, sako, kad ponas Iždo Sekretorius nemato kas dedasi jo panosėje. Tie laikraščiai nurodo, kad tik laiku vienos savaitės, pasibaigusios spalių 6 d., 1934 m., valdžios agentai konfiskavo neteisėtos degtindarystės srityje sekamus dalykus: 236 bravorus, galinčius vienu degtinės darymui medžiagos užraugimu išvaryti 33,797 galionus degtinės; konfiskavo 12,221 gelionų spirito; 412,515 galionų užraugto degtinės darymui raugalo; konfiskavo 59 automobilius ir trokus. Viso konfiskuota degtindarių nuosavybės $73,947 vertės. Suareštuota 443 asmenys.

Esą labai gaila, kad Sekretorius Morgenthau žiurėdamas į šitokį savaitinį raportą nemato, kad šiandieninė degtinės kaina sudaro užtektinai didelį skirtumą tarpe degtinės pardavimo kainų ir jos padarymo kaštų, jog degtindariams apsimoka slaptai degtinę daryti ir su geru uždarbiu parduoti daug pigesne kaina, negu teisėtai pardavojamos degtinės kaina yra. Tokios augštos kainos yra delto, kad reikia valdžiai labai augštus mokesnius mokėti. Butlegerystė tik tuomet bus išnaikinta, kuomet neteisėta svaigalais prekyba neatneš didelių pelnų nei tokios degtinės išdirbėjams, nei jos pardavėjams.

—o—

ĮDOMIOS STATISTIKOS.

New Yorko miesto Viešosios Labdarybės Departamento direktorius William Hodson paskelbė visuomenės žiniai, kad New Yorko miestas apmoka kas mėnesis pilnai ar dalinai nuomas už gyvenamus namus net 145,000 šeimų. Nuomos mokama nedaugiau $25 į mėnesį vienai šeimai. Šitam reikalui miestas išmokėjo per pastarųjų dešimts mėnesių arti 18 milionų dolerių.

Kurios šeimos neturi jokių pajamų pragyvenimui, toms miestas teikia pinigus, maistui, drabužiams ir kitoms reikalingiausioms pragyvenimo reikmenims. Tokia pagelba teikiama net namų savininkams ir apie $2,250,000 iš pašelpų fondo kas mėnesis išmokama namų savininkams pragyvenimo reikalams. Jei ne šita miesto teikiama pašelpa, tai šimtai tukstančių New Yorko biednuomenės neturėtų pastogės ir badu mirtų. Vienok yra žmonių, kurie kaltina valdžią už leidimą pinigų nedarbo prislėgtos visuomenės šelpimui.

—o—

JAPONIJA ŠOKINA TAUTŲ SĄJUNGĄ.

Japonija visu galimu smarkumu fortifikuoja South Sea Islands. Šių salų valdymas Japonijai pavesta Tautų Sąjungos priežiuroje. Pirm pasaulinio karo šias salas valdė Vokietija. Mat šios salos Japonijai yra svarbiu strategišku punktu atsitikime karo. O visas pasaulis žino Japonijos intensyvų besirengimą karui. Japonijos atstovai Tautų Sąjungos viršininkams Genevoje griežtai pasakė, kad Japonija minėtas salas niekam neatiduos ir jų tvarkymą bei valdymą vedanti tokia kryptimi, kaip jai geriausiai išrodo. Pagaliau japonai bandė užginčyti jiems primetamą salų fortifikavimą. Bet japonų žodžiui niekas netiki — jų militarizmas viso pasaulio pasitikėjimą Japonija sunaikino.

Jungtinių Valstijų ginklavimosi šalininkai dabar trukšmauja, kam musų vyriausybė paklausė mandagių Anglijos diplomatų prašymo nefortifikuotis Guame, kad neerzinus Japonijos. Esą Japonija nepaisanti nors jos žygiais visas pasaulis jaudinasi: ji ginkluojasi, fortifikuojasi kur tik gali. Ta pati sena pasaka: vienos valstybės ginklavimasis ir besirengimas karui, priverčia ir kitas valstybes ginkluotis ir rengtis karui. Šiandie pasaulis stovi taip toli nuo taikos vieškelio, kaip stovėjo 1914 metų pradžioje, kuomet pasaulinio karo kibirkštis smarkiai rusėjo ir plėtėsi.

—o—

ČIGONAI IŠSIRINKO KARALIŲ.

Turinčios karalius tautos stengiasi jų atsikratyti, tačiau pasaulio klajunai čigonai sau karalių išsirinko ir nori įkurti savo imperiją Indijoje, jei gaus Anglijos pritarimą tokiam savo pasirįžimui. Žinios skelbia, kad Lodz mieste, Lenkijoje, pastaromis dienomis įvyko skaitlingas čigonų seimas, kuris išrinko čigonų karalium tulą Mykolą Kwieką. Seime dalyvavo virš tukstančio delegatų ir čigonai prie degančių laužų apkarunavoję savo karalių, sudarė laikiną vyriausybę, kuri kreipsis į Anglijos vyriausybę prašydama vietos Indijoje čigonų imperijai įkurti.

Visokių komedijų pilnas pasaulis. Pagaliau Rytų Europos čigonai išeina į pasaulinę sceną su savo nauja komedija. Vadinasi, ir pasaulio klajunai čigonai užsimanė turėti savą karaliją. Matyt romantiški klajunai užmiršta, kad lengva išsirinkti ir apkarunavoti karalių, bet ne taip lengva valstybę sukurti.

—o—

PRANAŠAUJA RELIGIJAI ŽLUGIMĄ.

Jungtinės Liuteronų Bažnyčios Amerikoje prezidentas, kun. Knubel nusiskundžia anti-religinių jėgų didėjimu Amerikoje ir pagaliau prieina net prie sekamos išvados: „Galimas daiktas, kad į du metu nuo dabar tikintieji bus verčiami mirti del savo religijos".

Tokis kun. Knubel nuogąstavimas, beabejonės, labai perdėtas. Vietoje tokių nuogąstavimų ar negeriau padarytų visų tikybų dvasiškija pastudijuodama tikybas ir palygindama jas su gyvenimo reikalavimais. Labai galimas daiktas, kad pačių tikybų kaltė, kuomet anti-religinės jėgos auga. Kuomet tikyba atsilikus nuo gyvenimo ir neatsako gadynės reikalavimams, aišku, ji negali patenkinti visuomenės ir inteligentiškesni žmonės nuo tokios tikybos nusisuka. Tik viduramžiuose tikyba kontroliavo gyvenimą. Dabartiniais modernizmo laikais tikyba turi prisitaikyti prie gyvenimo reikalavimų.

Meilės Filosofija

Visų linksmybių galas yra liudėsis.

Šį vakarą aš rašau tai, ką man liepia rašyti mano nemaringasis Ego, mano augštesnis Aš. Niekas nenukreips mano plunksnos nuo rašymo to, ką rašau, nes tas plaukia iš tobulos intuicijos. Aš nežinau ką rašau, bet tik rašau, nes tas liejasi magnetiška žmoniškos išreiškos ištekme.

Kurs rašo gyvais žodžiais, barsto gėles ant bėgančio upelio, kurs jas nešioja plaukdamas per valandėlę; bet jo skubus plaukimas sunaikina jų šviežumą ir nuvysdo jų formą. Kada jų lapelių grožis visai pranyksta, jos tuoj nugrimsta nepatėmytos upelio dugnan.

Mirtingos kalbos poema yra lyg gėlė svyruojanti apvienėjusiam upely.

Tavo bučkiai yra mistingi vaisiai, užaugę ir nunokę Dievų Darže. Kada sutrinti ant mano lupų — jie išlieja savo syvus mano širdin.

Tavo meilė yra didelis magiškas ratas, kuriame aš negaliu pasijudinti, iš kurio aš negaliu išbėgti... Saldžioji, aš esu nuskendęs tavo moteriškoj sieloj, lyg žemė savo atmosferoj.

Tu esi mano sielos Joana d'Arc, kuri nugirdo mistingų pranašų balsus savo dvasios Rojuje. Tavo dvasia prašo tavęs, kad ateitum pas mane ir apvainikuotum mane Meilės Katedroj. Ir ten atsisėstum šalia manęs kaip mano karalienė ir abu atsisėstume meilės soste ir gertume linksmybės vyną per visą amžinanastį.

Brangioji, aš nešioju tave savo slaptingojo Ego kielike.

Musų meilė pasiliks šventos atminties aukuras ir dieviškas apreiškimas.

Aš sapnuoju apie žiemą ir žiema pastoja vasara kada mąstau apie tave.

Mano smegenys suima viską, kas tik randas mano širdy. Tu man pastoji abstrakcija, kuria aš giliai medituoju. Ekstazė ir ugnis užgeso. Kraujas ir širdis suliejo tavo paveikslą mano protan — ir tu esi vien tiktai sapnas.

Mieloji, tavo akys yra tamsųs pasauliai. Tavo meilės šviesybė nušviečia mano svajonių ruką. Sapnuoju! Lekiu Dievo sparnais į bekunimių Sielų Sferą.

Meilė yra slaptybių slaptybė.

Visa žemė man yra berybis meilės užkandis; ir visas gyvenimo audinys ir audeklas man pasirodo esąs eoline ar eterine harpa, skambinama meilės kvapu.

Nėra nieko puikesnio už puikią knygą.

Mano žodžiai — pelenai ir kibirkštys.

Išminties brangybės yra daugiausiai supiltos knygose.

Universalė tvarka yra meilės tvarka.

Dievas maišosi su žmonėmis kaip druska su jura, kaip kvapsnys su gėle.

Tu esi amžinojo džiaugsmo kibirkštis.

Gyvenimas yra puiki kelionė.

Dvasinė palaima yra šviesa, kuomet liudėsys yra tamsa.

Mirtis yra gyvenimas, — vienatinis kelias į gyvenimą.

Mano tikra palaima susideda iš mano sielos grožio ir tobulumo.

Skaityk knygas. Skaitydami ir medituodami mes sėjam sėklą savo sieloj, kuri išduos vaisių amžinam gyvenimui.

Mes esam čia mokytis, o ne mokyti.

Musų gyvenimas liks beprasmis, jei mes pražudysim viltį realizuoti augščiausį tobulumą.

Leisk saulėtos meilės šviesybei šviesti savo širdy.

Meilė — sutvėrimo džiaugsmas ir šaknis.

Meilė Dievo alėja mųs žygiams.

Meilė dar niekad nebuvo užrašyta žodžiais ar pasakyta pasakoj. Tiktai jos skaistus akyvaizdos šešėlis nuolat nušviečia žemės orą.

Meilė — pirmas ir paskutinis žodis.

Liudėsys išlieja saldų susipratimo kvapsnį. Jis yra meilės tvėrėjas.

Mieloji, mudu apsivedėm žvilgsny.

Tu esi dalimi viso to, ką aš darau ir rašau. Tu esi mano didi sąmonė, neišreiškiama akyvaizda, kurioj aš maudaus.

Aš tau prisegu sparnus ir tu lėki šalin nuo manęs.

Aš įdedu akis tavo sielon ir tu žiuri į keistus daiktus.

Aš nemačiau tavęs per dvi dieni. Minutos man pastoja amžinybe.

Mano likimas yra Homeras ir Beethovenas — ir, kaip Homeras ir Beethovenas, jis yra aklas ir kurčias.

Meilė ir gamta; tu ir medžiai, tu ir mėlynos padangės, tu ir okeanas, tu ir paukščiai, tu ir ramus prudas sutemoj — tai bus medicina, kuri mane išgydys.

Skaitau knygą francuzų kalboj. Jules de Gaultier mane neša į begalines smegenų celes, kur aš plaukioju po milžiniškas abstraktines juras ir pasaulis žemiau manęs atrodo lyg plikakmenis. Metafizikos dievų šalis, fisosofija ir poezija — vos keli tegali įeiti į tą stebuklingą Alicės šalį. Mano protas yra pragaras ir dangus, palaiminimas ir amaras. Tai mano deivių šalis ir kada aš ten nuklystu, aš jaučiuos lyg tikras pasaulių viešpats, amžių valdonas.

Mano proto, mano sąmonės evoliucijos istorija per dvidešimts penkis metus buvo puikus ir neužrašytas romanas. Aš esu nulemtas pergyventi perdėm kiekvieną emocinį, protinį, dvasinį ir estetinį patyrimą ir aistrą.

Kokia puiki tavo mintis, kad tu esi Dievo širdis ir aš esu jo protas! Tas tikrai pareiškia vyro ir moters santikį. Vyras yra Prometėjus; moteris — Madona.

Augščiausias ir magiškas bučkis tavo lupų; bučkis, iš kurio gimė žvaigždės, mėlynos ir smaragdinės šviesos svajonės ir simfonijos; bučkis, kurs užspaudžia ant tavo sielos nesutarpinamą amžinybės antspaudą; bučkis, kurs atpalaiduos tavy, puikus viršgamti kudikį, meilės lakštingalus; bučkis, kurs mane padarys amžinu; bučkis, kurs prailgins šviesos ir spalvos vagutes mirties nakty!...

Poetai ir pranašai nemąsto; jie mato tiesioginiai.

Meilė yra mano vienatinė malda.

Mano siela liepsnoja del tavęs.

Saldųs ir žavėjanti yra moterų apglėbimai; bet tavo apglėbimas yra mano išganymas.

Tu esi mano tobula pilnybė, drebantis mano esybės džiaugsmas.

Myliu tave triguba aistra: mistingu sapnu, tavo esybės reikalingumu ir išdidžia lyrine mano kuno aistra.

Buk mano dvasine ir kunine plotkele; aš nenoriu meilės karščio, bet tik tavęs, tavo meilės atdusių, tavo meilės išpažinties, tavo lupų, tavo krutinės — priglaust savo galvą ir užmigt amžinai.

Tu esi mano religija. Aš noriu tavo aistros nekaltumo ir tavo visiško pasidavimo religijos... kasdien susidurt su tavo dievišku paveikslu ir stebuklų šviesa, kuri šviečia iš juodų saulių — tavo akių.

Tu esi dieviškai meili. Aš plaukioju berybei tavo esybės juroj ir noriu ten nuskęsti, kad atrasčiau save.

Kada aš mąstau apie tave, mano kraujas kunkuliuoja lyg mano vaikystės pavasary.

Tu esi realybė. Viskas kitkas yra iliuzija, nes tu esi meilė.

Tavo veidas sklidinas poemų; tavo siela pilna gilių veidrodžių, kurie atšviečia meilės grožį.

Mieloji, su manim tu pažinsi tobulą savo dvasios liuosybę.

Mano rankos siekia apglėbti tave sapnuos. Tu esi mano dangus, mano atdusių mirtis, mano kelionės galas ir mano gyvenimo reikšmė.

Meilė, valia ir šypsa — gali viską nugalėti.

Tu esi dangiška žvaigždė, nusileidusi žemėn.

Ji, dieviška meilės ir tikėjimo Amazonė, laukia manęs sugrįžštant iš pragaro. Griovis išgrįstas oniksu ir auksu ir aš rituos beprotiškai perdėm jos esybės volus ir skubu į jaspinę jos širdies salę.

Tu esi įgraviruota mano sielos gelmėse; tavo paveikslas yra nupieštas ant šio balto lapo, ant kurio tau rašau meilės mintis.

Tu esi Kristus versus Nietzsche.

Tu esi mano svajonių Venus!

V. J. B.

SKAITYKITE GNYGĄ

Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu.

Parašė **A. Rimka.**

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje leidinys.

Kaina ---------- 35c.

—o—

SKAITYKITE KNYGĄ GEOGRAFIJA

arba

Žemės Aprašymas

Puslapių ---- 467
Kaina ---- $3.00

Rašykite šiuo antrašu:

„Tėvynės" Administracija, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, Prez., 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. K. Mažukna, Vice Prez., 1325 W. North Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Adv. K. P. Gugis, Iždin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Stameslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.

S. Mockus, Ižd. Gl., 726 E. 7-th St., So. Boston, Mass.

E. Mikužiutė, Ižd. Gl., 2121 N. Western, Ave., Chicago, Ill.

Įstatų Komisija:

Adv. A. O. Shallna, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

V. Šmulkštys, 142 North St., Minersville, Pa.

Kun. M. Valadka, 156 Garden St., Lawrence, Mass.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius, 4508 — 8-th Ave., Kenosha, Wis.

G. J. Stungis, 6919 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

S. Gegužis, 38 So. Main St., Mahanoy City, Pa.

S. Cibulskis, 2473 Collier Ave., Far Rockaway, N. Y.

J. M. Bučinskas, 24 Baxter St., Binghamton, N. Y.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. K. Kalinauskas, 33 Rosemont St., Dorchester, Mass.

A. Zalatorius, 827 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

S. Bakanas, 2404 Charles St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Min. B. F. Kubilius, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass.

J. Miliauskas, 626 Woodward Ave., McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Mrs. F. G. Edkins, 947 Davis Ave. N. W., Grand Rapids, Mich.

V. Černauskas, 236 N. English Ave., Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. V. Šimkus, 3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. T. Vitkus, 1286 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Dr. I. B. Bronushas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. Staneslow, 95 N. Main St., Waterbury, Conn.

S. Levickis, 2308 — 53-rd St., Kenosha, Wis.

B. Sabaliauskytė, Mayview, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

SMARKIAI RUOŠIAMASI S. L. A. 5-TO APSKRIČIO ŽYMIAM PARENGIMUI.

Newark, N. J., ir apylinkės lietuviai turės progą pasigėrėti tikrai gražiu ir įdomiu parengimu, kurį rengia SLA. 5-tas apskritys su pagelba vietinių kuopų. Kaip jau buvo pranešta, kad šiame parengime bus suvaidinta P. Bajoro parašyta juokinga komedija „Pasaulis be Moterų" ir jaunuoliai išpildys gražų muzikos ir dainų programą. Trečia didelė įdomybė ir naujanybė Newarko lietuviams bus ta, kad šiame vakare kalbės SLA. Prezidentas **adv. F. J. Bagočius.** Kiekvienam verta atsilankyti į šį parengimą, kad išgirsti p. Bagočių kalbant svarbiaisiais Amerikos lietuvių reikalais. Beabejonės kiekvienas yra girdėjęs, kad p. Bagočius labai įdomiai ir gyvai kalba ir dabar Newarko ir apylinkės lietuviai turi progos šį žymiausį Amerikos lietuvių kalbėtoją išgirsti. Todel nepraleiskime šios progos.

Šis įdomus parengimas įvyks sekmadieny, gruodžio 9 d., Lietuvių Šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180 New York Ave., Newarke. Programas prasidės 7 val. vakare. Įžanga labai pigi, tik 35c. ir 25c. asmeniui. Vaikams 10c. Šio parengimo pelnas skiriamas palaikymui jaunuolių mokyklos, kurią įkurė SLA. 245 kuopa. Tikslas svarbus ir kilnus ir todel prašome ir pasitikime, kad šį parengimą savo skaitlingu atsilankymu parems netik visi Newarko lietuviai, bet ir apylinkės miestų lietuviai. Turėsime progos pasigėrėti gražiu ir įdomiu programu ir kartu paremsime tokį svarbų kiekvienam lietuviui reikalą, kaip lietuvių dvasioje auklėjimas musų priaugančios kartos. Visus širdingai kviečiame ruoštis atsilankyti į šį parengimą ir neužmiršti gruodžio 9 dienos, kurioje parengimas įvyks.

Rengimo Komisija.

ARTINASI SVARBIŲ PASKAITŲ LAIKAS.

Jau buvo pranešta „Tėvynėje", kad SLA. 38 kuopa yra nutarus rengti eilę paskaitų šio žiemimio veikimo sezono metu. Paskaitų tema bus pirmiausioje vietoje apie sveikatą ir kaip užsilaikyti norint sveiku buti ir ligų išvengti. Šiose temose paskaitas teiks tos pačios SLA. 38 kuopos daktaras kvotėjas, Dr. E. W. Žukauskas. Šalimais paskaitų apie sveikatą, bus teikiama paskaitos ir kita tema, butent žinios apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, reikšmė ir svarba žmonių priklausymui prie pašelpos ir apdraudos organizacijų ir aplamai apie apdraudą įvairus klausimai bus aiškinami. Pastaraja tema paskaitą teiks SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas.

Pirma paskaita įvyks ketvirtadieny, gruodžio 13 d., š. m., Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyne, pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga visiems nemokamai.

Paskaitų rengėjai ir prelegentai ruošiasi striopiai pirmam pasirodymui, kad parodžius publikai kaip svarbu yra pasimokyti ir kiek galima daugiausiai žinių pasisemti tokiais svarbais kasdieninį žmogaus gyvenimą liečiančiais klausimais, kaip sveikatos užlaikymas ir prigulėjimas prie užtikrintų apdraudos organizacijų. Beabejonės šiais klausimais įdomauja kiekvienas lietuvis ir todel prašomi visi Brooklyno lietuviai nepamiršti šių paskaitų ir ruoštis skaitlingai į jas atsilankyti. Ypatingai SLA. nariai privalėtų pasidarbuoti, kad sutraukus kuodaugiausiai publikos į tokias paskaitas, kurios kiekvienam į jas atsilankiusiam gali atnešti naudą. Pasimokyti, kuodaugiausiai sužinoti apie svarbius musų gyvenimo reikalus pareiga kiekvieno šviesaus žmogaus. Todel visi ruoškitės atsilankyti į SLA. 38 kuopos rengiamas paskaitas.

SLA. 38 Kp. Narys.

PASKUTINIS PRIMINIMAS.

Sekamą sekmadienį, lapkričio 25 d., didelėje ir gražioje Arcadia Hall, 918 Halsey St., Brooklyne, įvyksta „Vienybės" metinis koncertas. Pirmu kartu Brooklyne lietuvių kalba bus su vaidinta klasiška-komiška operetė „Gražioji Galatėja". Be vaidinimo bus koncertas, kuriame dalyvauja jaunų mergaičių choras „Birutė", instrumentalistų orkestras ir lietuviai solistai įvairiais instrumentais. Bus ir daugiau naujanybių. Po programui bendras balius ir šokiai iki vėlumos nakties. Programas prasidės 5 val. po pietų.

Tai bus žymiausias šio rudens parengimas ir pagaliau paskutinis prieš Kalėdas. Brooklyno ir apylinkės lietuviai ruošiasi skaitlingai atsilankyti į „Vienybės" koncertą ir balių ir smarkiai perka bilietus iš anksto, kad buti užtikrintiems su gera vieta svetainėje. Ruošiasi skaitlingi buriai „Vienybės" draugų atvykti net iš tolimesnių kolonijų. Todel netenka abejoti, kad bus skaitlingai publikos šiame parengime. Įžanga nebrangi. Nuoširdžiai kviečiami visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai atsilankyti į šį parengimą ir savo atsilankymu paremti laikraščio „Vienybės" palaikymą. Tikimės su visais musų draugais ir rėmėjais pasimatyti „Vienybės" koncerte sekamą sekmadienį, Arcadia Hall.

Koncerto Rengėjai.

GRAŽIAI PAVYKĘS POKILIS.

Pereitą sekmadienį, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, Brooklyne įvyko Sandaros įsikurimo 20-ties metų sukaktuvių paminėjimas, kurį suruošė bendrai Brooklyno 1-ma ir New Yorko 30-ta Sandaros kuopos. Į pokilį atsilankė arti šimto rinktinės publikos; netik artimi kaimynai newarkiečiai atvyko, bet atvyko svečių net iš tolimesnių kolonijų, kaip buvusis SLA. Prezidentas p. S. Gegužis iš Mahanoy City, Pa., p. A. Tvaranavičius su žmona iš Philadelphia, Pa., p. V. Jankus iš So. Boston, Mass. Telegramais sveikinimus prisiuntė Bostono ir apylinkės sandariečių vardu p. S. Mockus ir buvusis Sandaros pirmasis centro sekretorius Dr. E. G. Klimas iš Philadelphia, Pa., kartu apgailestaudamas, kad del susidėjusių aplinkybių negali dalyvauti šiame pokilyje.

Laike skanios vakarienės išpildyta kalbų ir dainų bei muzikos programas p. Vitaičiui pirmininkaujant. Pokilio dvasiai ir tikslui atatinkamas kalbas bei pasveikinimus pasakė sekami svečiai ir viešnios: V. Daukšys, A. B. Strimaitis, A. S. Trečiokas, A. Tvaranavičius, X. Strumskis, V. F. Jankauskas, V. J. Budrikas, newarkietis p. Janulis, K. J. Paulauskas, J. Ambraziejus, B. J. Schegaus, „Ekskursija į Lietuvą" knygos autorius p. Sacks, ponia Vinikienė, ponia Garšvienė, ponia Dulienė, W. Shedlow, čiagimių lietuvių atstovas p. Kulbokas, Dr. M. J. Vinikas, P. Mačys ir paskutinę ilgiausią ir žymiausią kalbą pasakė p. S. Gegužis. Pianu akompanuojant p. X. Strumskiui po porą dainų padainavo ponia M. Strumskienė ir F. Morkus. Baigiant programą rengėjų vardu ponia Zosė Vitaitienė padėkojo svečiams už skaitlingą atsilankymą į pokilį ir pagaliau svečių prašoma padainavo solo ir užbaigė vakarienę kartu su visais svečiais padainuojant visiems žinomą liaudies dainą „Ant kalno karklai siubavo". Poniai Vitaitienei pianu akomponavo jos dukrelė Genovaitė, kuri taip pat gabiai ir vykusiai pirm to paskambino piano solo. Pirm vakarienės ir po buvo šokiai ir susirinkusieji svečiai ir viešnios smagiai šoko ir draugingoj nuotaikoj linksminosi iki vidurnakčio.

Buvo tikrai jaukus ir draugingoj nuotaikoj praėjęs pokilis, kuriuo visiškai patenkinti visi atsilankiusieji. Už surengimą pokilio kreditas priguli pirmiausiai rengimo komisijai: Z. Vitaitienei, M. Paulauskienei, Iz. Staniui ir poniai Stanienei, kuri rengėjoms gelbėjo šeimininkauti. Labai gabiai prie stalų patarnavo p-lės Elena Paulavičiutė, Ona Vizgirdukė ir ponios Vitaitienės dukrelė Genovaitė.

Gražiai ir kilniai Brooklyno sandariečiai paminėjo savo idėjinės organizacijos — Sandaros įsikurimo 20 metų sukaktuves.

Pokilio Dalyvis.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Lapkričio 17 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" Redakcijoje buvusi pereitam Seime SLA. 48 kuopos delegatė ponia A. Vengrienė iš Altoona, Pa., su ja drauge atsilankė ir ponia R. Kuizinienė iš Portage, Pa., taipgi p. J. Dabulis iš Jersey City, N. J., kaipo jų palydovas. Viešnios buvo atvykę New Yorkan su reikalais ir ta proga apsilankė SLA. Centro įstaigoje.

Lapkričio 18 d. lankėsi SLA. Centre su reikalais SLA. 8 kuopos įždininkas p. A. Pinkevičius iš Meriden, Conn. Reikia pastebėti, kad p. Pinkevičius yra dalininku lietuvių įkurto alaus bravoro — The Creme Brewing Co., ir lankėsi New Yorke kaipo šio lietuvių bravoro išdirbamo alaus pardavinėtojas. Iš p. Pinkevičiaus sužinota, kad lietuvių bravorui biznis gerai eina ir lietuvišką alų visi skaniai geria ir giria. Gerai, kad lietuviškas biznis bujoja.

NUMIRĖ SENA BROOKLYNIETĖ.

Lapkričio 14 d., apie 1 val. po pietų, trumpai ir sunkiai sirgus numirė „Tėvynės" Redakcijos bendradarbio p. Pr. Bajoro uošvė, Anastazija Beliunienė, kuri ilgus metus išgyveno Brooklyne ir daugeliui plačiai pažįstama kaipo maloni geraširdė moteris. Velionė gyveno su savo jauniausiu sunum Stasiu kartu su Bajorais ir tik laikinai buvo nuvykus į savo sunaus Jurgio namus, 11 Stagg St., Brooklyne, pagelbėti sunui sutvarkyt gyvenimą po jo žmonos mirčiai. Čia staiga ir sunkiai susirgo ir čia numirė, taigi sunaus namuose ir pašarvota buvo ir iš čia buvo laidojama labai iškilmingai su bažnytinėmis apeigomis Angelų Karalienės bažnyčioje. Palaidota lapkričio 17 d. šv. Jono kapinėse, Brooklyne. Laidotuvėmis rupinosi graborius Bieliauskas ir gražiai visas apeigas sutvarkė.

Velionė paliko dideliam nuliudime vyrą Jurgį ir tris sunus: Jurgį, Praną ir Stasį Beliunus, taipgi dvi dukteris: Anastaziją Čižauskienę ir Jievą Bajorienę, pagaliau keliolika anukų ir anukių ir visą eilę tolimesnių giminių. Todel ir šermenys buvo labai skaitlingai lankomos giminių, draugų ir pažįstamų. Keliolika gražių gėlių bukietų velionės pagerbimui sunai ir dukterys, bei žentai ir marčios padovanojo.

Velionė jau buvo nejauna moteris, apie 70 metų amžiaus ir visi sunai ir dukterys jau suaugę ir savistovų gyvenimą susikurę. Tačiau labai gailisi velionės netekę netik vaikai, bet ir arčiau ją pažinojusieji, nes buvo labai maloni ir gero budo moteris ir su visais gražiai sugyveno. Amerikoje velionė išgyveno apie 40 metų ir tik su maža išimtimi visą laiką gyveno Brooklyne.

Reiškiame užuojautos velionės šeimai, giminėms ir draugams, o velionei tariame: lai buna lengva ilsėtis šaltoje žemelėje amžinu miegu miegant.

Palydovas.

Kuopu Susirinkimai

Haverhill, Mass. SLA. 102 kuopos svarbus susirinkimas įvyks gruodžio 5 d., 7 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 324 River St. Visi nariai atsilankykite, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti.

A. Šalkauskas — sekr.

South Fork, Pa. SLA. 141 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų apsvarstymui.

J. Valukas — sekr.

Akron, Ohio. SLA. 354 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis už 1934 metus.

J. Ramoška — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 25 dieną, 1:30 val. po pietų, Juliaus Danulevičiaus svetainėj. Visi draugai malonėkite pributi, nes yra svarbių reikalų apsvarstymui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

P. Augustaitis — sekr.

Zeigler, Ill. SLA. 356 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 10 valandą ryte, paprastam S. V. Parednio beismante. Visi nariai malonėkite pributi, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Nepribuvusieji busit baudžiami.

P. Barkevičius — sekr.

Lee Park, Pa. SLA. 68 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 2 val. po pietų. Malonėkite visi nariai dalyvauti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1935 metams ir delegatai išduos raportus iš SLA. 7 apskr. suvažiavimo.

St. Žukauskas — sekr.

Benld, Ill. SLA. 155 kuopos susirinkimas įvyks 2 dieną gruodžio, 4 valandą po pietų, Zbayawskio svetainėj. Malonėkite visi nariai atsilankyti. Neatsilankiusieji busit baudžiami sulig konstitucijos nurodymo.

A. Laukaitis — sekr.

Castle Shannon, Pa. SLA. 266 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 266 kp. Neatsilankiusieji busit baudžiami 1 doleriu.

P. Laurinaitis — sekr.

Wilsonville, Ill. SLA. 293 kuopos metinis susirinkimas įvyks 2 d. gruodžio, 1 val. po pietų, miesto svetainėj. Visi nariai ir narės malonėkite pributi, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Neatsilankiusieji busite baudžiami 25c.

J. Paskevičius — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 200 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 2 val. po pietų, Rusų Knygyne, 9219 Russell St. Visi nariai ir narės kviečiami butinai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Atsiveskite savo draugus ir vaikučius prirašyti prie SLA. 200 kuopos.

Vincas Karpšlys — sekr.

Leechburg, Pa. SLA. 277 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 2 d. gruodžio, 2 val. po pietų, pas sekretorių, South Leechburg. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 277 kp.

J. Meidus — sekr.

Plymouth, Pa. SLA. 246 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 2 val. po pietų paprastoj svetainėj. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet skolingi sekamiems metams. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 246 kuopos.

K. Gaidžiunas — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 2 d. gruodžio, 12:30 val. po pietų, svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti ir užsimokėti užvilktas mokestis.

S. Pileckis — sekr.

Providence, R. I. SLA. 347 kuopos susirinkimas įvyks 2 d. gruodžio, 2 val. po pietų, L. P. P. Kliubo kambary, 208 Charles St. Malonėkite visi nariai ir narės pributi, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

V. J. Bankauskas — sekr.

Youngstown, Ohio. — SLA. 157 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, 1 val. po pietų, Lietuvių Progresyvio Kliubo svetainėj, 628 Franklin Ave. Malonėkite visi draugai ir draugės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 157 kuopos.

J. Rodgers — sekr.

McNaughton, Wis. SLA. 341 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., paprastu laiku, miesto svetainėj. Visi nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Šiam susirinkimui atvirutėmis nariai nebus kviečiami, todel visi gerai įsitėmykit dieną ir vietą. Ateidami atsineškite apdraudos paliudijimus del patikrinimo, nes to reikalauja naujos konstitucijos skyrius 8, paragrafas 16.

P. P. Simanauskas.

Mt. Greenwood, Ill. SLA. 178 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 1 val. po pietų, svetainėje 3244 W. 111-th St., Mt. Greenwood. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užvilktas duokles. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Nariai neatsilankę susirinkiman bus baudžiami. Atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prisirašyti prie SLA. 178 kuopos.

B. Valantinas — pirm.

Lorain, Ohio. SLA. 62 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai atsilankykite, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Neužmirškite užsimokėti užvilktus mokestis už šiuos metus.

A. Zienienė — sekr.

McAdoo, Pa. SLA. 54 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Užsimokėkite užvilktas mokestis už šiuos metus. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 54 kuopos.

V. Labutis — sekr.

Byesville, Ohio. SLA. 145 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, 12 valandą dieną, visiems žinomoj vietoj. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 145 kuopos.

Jonas Rudvalis — sekr.

Thompsonville, Conn. SLA. 113 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., paprastu laiku ir paprastoj svetainėj, 9 Russell St. Kviečiami visi nariai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi yra svarbių reikalų aptarimui del sekančių metų. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 113 kuopos.

S. Grigaliunas — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks 2 d. gruodžio, 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taip atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 303 kuopos.

J. Šimanskis — sekr.

NEW YORK-KLAIPĖDA
PER GOTHENBURGA, ŠVEDIJĄ
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

KALĖDŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
M. L. GRIPSHOLM
GRUODŽIO 8, 1934 M.
Specialiai nupigintos laivakorčių kainos, perkant į ten ir atgal (R. T.)
Platesnių informacijų, laivakorčių, nuo 1935 m. musų laivų išplaukimų varkaraščio, kreipkitės į bent kurį autorizuotą agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Street, New York, N. Y.

SKILVIO SUIRIMAI
Paeinanti Nervuotumo Viduriniu PERRUGUMO
Greitai pasiduoda gydymuisi su Karbomint Tablets. Tukstančiai džiaugiasi palengvinimu skilvio nesveikumų, kurie sudaro prarugusį skonį, išputimą, atsiraugėjimą, nerviškumą, širdies deginimą, vidurių užkietėjimą ir kitus nesmagumus, paeinančius nuo perrugimo viduriuose. Nežiurint ką jūs bandėte, ar kaip ilgai užsisenėjęs jūsų skilvio nesveikumas, vistiek yra viltis pasigydymo su Karbomint. Nesiųskite pinigų. Tik išpildykit šį kuponą ir pasiųskite šiandie.
KARBOMINT CO.,
529 Hudson St., New York, N.Y.
Malonėkite prisiųsti man vieną dėžutę Karbomint Tablets, užmokėsiu paštoriui $1.00 gavęs siuntinį.
Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija.....

Sveikatos Apdrauda Nusilpnėjusiems Žmonėms Apie 3c. Dienoj.
NUGA-TONE įrodė esąs sveikatos apdrauda daugeliui nusilpusių vyrų ir moterų. Tai tikras tonikas, kuris gelbsti gamtai, kad sustiprinti nusilpnėjusius organus. Atrodo, kad visas kunas reaguoja šį stebėtiną trytmentą. Jaunystės dvasia sugrįžta nusilpusiems ir seniems. NUGA-TONE stimuliuoja nervus, raumenis ir nusilpusius organus, kurie tapo neranguș arba tik dalinai aktyvus. Nervingumas pašalinama, nes NUGA-TONE turi gyduoles, kurios veikia kaip tonikas į nervų sistemą. Šį tikrą toniką parduoda visi aptiekoriai su garantija sugražinti pinigus nepatenkintiems rezultatais. Pilno mėnesio trytmentas už Vieną Dolerį. Gaukit bonką šiandien.. Nusistebėsite ką ji jums padarys.
Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealų Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

KLAUSKITE KATALOGO
Sieninių Kalendorių 1935
Lietuviški, religiški ir kitoki. Labai gražus del savęs arba Lietuvon pasiųsti.
Jonas Kerdiejus,
652 Broadway, So. Boston, Mass.

UŽ LIETUVOS BONUS
Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.
Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Reumatizmas Sausgėlė
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05
Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLER
U. S. Pat. Off.
Nuo Peršalimo
naudokite
ANCHOR PAIN-EXPELLERĮ
Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus
KILLS PAIN

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"

Parsiduoda Murinis Namas
Lietuviais apgyventoje apielinkėje, keturių šeimynų, po šešis šviesius kambarius, su įtaisymais, prie didelės biznio gatvės, skersai milžiniško fabriko, bizniui tinkamai įrengtas, su dviems dideliais langais ir prie biznio gyvenamais kambariais NAMAS. Parsiduoda labai prieinamomis išlygomis. Tuojaus kreipkitės šiuo adresu:
Telephone: Market 2-4867
A. S. TREČIOKAS,
197 Adams Street,
NEWARK, N. J.

ASMENINIAI VADOVAUJAMA
KALĖDINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
Išplauks iš New Yorko Populiariais Ekspresiniais Garlaiviais
NEW YORK
GRUODŽIO 13 D.
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Hamburgo
BREMEN
GRUODŽIO 16 D.
Ekskursiniai traukiniai prie pat laivo BREMAN Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.
Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba
SVARBU
NUPIGINTOS LAIVAKORTĖS Į ABI PUSI
Aprubežiuotam buvimui Europoje
Atsiklauskit savo agento
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

$1.00 SANDAROS Jubilėjinė Dovana $1.00
Užsirašančiam laikraštį „Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTĖS. Užsirašymo laikas nuo Rugpiučio-August 1-mos dienos iki Vasario 1 dienai, 1935 m. „Sandaros" kaina $2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį „Sandarą" čielfems metams. Šis kuponas geras tik iki Vasario 1-mai, 1935 metų.
Vardas-pavardė _____
Numeris ir gatvė _____
Miestas, valstija _____
SANDARA — 814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.